

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

ОПШТИНЕ ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ

ГОДИНА X XII БРОЈ 18 27. СЕПТЕМБАР 2013. ГОДИНЕ

Цена овог броја је 50 динара
Годишња претплата је 1.000
динара

АКТА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

384.

На основу чл. 25., 26., 29. и 35. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС" бр. 72/2009, 81/2009 – исправка, 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – Одлука УС и 50/2013 – одлука УС) и члана 42. ст. 1 тач. 6. и 7. и члана 124. Статута општине Горњи Милановац ("Службени гласник општине Горњи Милановац," бр. 20/08, 3/2011, 29/2012 и 11/2013), Скупштина општине Горњи Милановац, на седници одржаној 20. септембра 2013.године, донела је

О Д Л У К У О ДОНОШЕЊУ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА НАСЕЉЕНО МЕСТО ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ „ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ 2025“

Члан 1.

Доноси се План генералне регулације за насељено место Горњи Милановац „Горњи Милановац 2025“ (у даљем тексту: План генералне регулације).

Члан 2.

Граница подручја Плана Генералне регулације обухвата територију катастарске општине Горњи Милановац.

Члан 3.

План Генералне регулације састоји се из:

- Текстуални део

Уводне напомене

1. Полазне основе за израду плана
 - 1.1. Обухват плана генералне регулације
 - 1.2. Обавезе, услови и смернице из планских докумената вишег реда
 - 1.3. Извод из текстуалног дела концепта плана
2. Плански део
 - 2.1. Правила уређења
 - 2.1.1. Концепција уређења простора
 - 2.1.2. Услови за уређење и правила за изградњу површина и објеката јавне намене и мреже саобраћајне и друге инфраструктуре
 - 2.1.2.1. Површине и објекти јавне намене
 - 2.1.2.2. Објекти и мрежа саобраћајне и комуналне инфраструктуре
 - 2.1.3. Површине остале намене

- 2.1.4. Земљиште ван грађевинског подручја
- 2.1.5. Табела: биланс површина
- 2.1.6. Услови и мере заштите
 - 2.1.6.1. Заштита животне средине
 - 2.1.6.2. Заштита евидентираних и заштићених природних и непокретних културних добара
 - 2.1.6.3. Заштита од елементарних непогода и других несрећа и организација простора од интереса за одбрану земље
 - 2.1.6.4. Мере енергетске ефикасности изградње
 - 2.1.6.5. Мере приступачности особама са инвалидитетом, деци и старим особама
- 2.2. Правила грађења на осталим површинама

Општа правила грађења на осталим површинама

Посебна правила грађења на осталим површинама

- 2.2.1. Становање
- 2.2.2. Привређивање
- 2.2.3. Услуге
- 2.2.4. Верски објекти
- 2.3. Спровођење плана

Графички прикази

- 1. Постојећа намена површина (P=1:5000),
- 2. Планирана намена површина (P=1:5000),
- 3. Планирана намена површина и подела на целине (P=1:5000),
- 4. Саобраћајна инфраструктура (P=1:5000),
- 5.1. План регулације, нивелације и површина јавне намене 1 – 1:2500,
- 5.2. План регулације, нивелације и површина јавне намене 2 – 2:2500,
- 5.3. План регулације, нивелације и површина јавне намене 3 – 3:2500,
- 6.1. Грађевинске линије 1 - 1:5000,
- 6.2. Грађевинске линије 2 – 1:5000
- 7. Водопривредна и термоенергетска инфраструктура 1:5000,
- 8. Електроенергетска и телекомуникациона инфраструктура 1:5000,
- 9. Спровођење плана 1:5000.

Члан 4.

Обрађивач Плана генералне регулације је Јавно предузеће „Дирекција за урбанизам“ из Крагујевца, руководиоца израде плана - одговорни урбаниста Весна Савић, дипломирани инжењер архитектуре.

Члан 5.

Саставни део Плана генералне регулације за насељено место Горњи Милановац „Горњи Милановац 2025“ је стратешка процена утицаја Плана на животну средину.

Члан 6.

Текстуални део Плана генералне регулације за насељено место Горњи Милановац „Горњи Милановац 2025“ се објављује у Службеном гласнику Општине Горњи Милановац.

Члан 7.

Ова Одлука ступа на снагу 8 (осмог) дана од дана објављивања у "Службеном гласнику општине Горњи Милановац".

Број: 2-06-86/2013

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Јадранка Достанић, с.р.

ОПШТИНА ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ 2025

ЈП ДИРЕКЦИЈА ЗА УРБАНИЗАМ КРАГУЈЕВАЦ

в.д. Директор:
мр Драган Јевтовић, дипл.инж.маш.

Крагујевац / Г.Милановац, 2013. год.

ИНВЕСТИТОР	ОПШТИНА ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ И МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА И УРБАНИЗМА
НАРУЧИЛАЦ	ОПШТИНА ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ
ЕЛАБОРАТ	ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ 2025
ОБРАЂИВАЧ	ЈП ДИРЕКЦИЈА ЗА УРБАНИЗАМ КРАГУЈЕВАЦ
ОДГОВОРНИ УРБАНИСТА	Весна САВИЋ, дипл.инж.арх.
СТРУЧНИ ТИМ	мр Душан Минић, дипл.еџ. Весна Јовановић, дипл.хемичар Милун Милићевић, дипл.инж.саоб. Александар Ћатић, дипл.инж.грађ. Никола Тимотијевић, дипл.инж.електро Гордана Врачарић, дипл.инж.електро Предраг Димитријевић, дипл.инж.геод. Бојан Рајић, инж.геод. Андреја Стефановић, дипл.инж.маш. Ненад Аксентијевић, дипл.мат. Иван Радуловић, дипл.инж.арх.
САРАДЊА	
ОПШТИНА Г.МИЛАНОВАЦ	Зорица Србовић, дипл.прост. планер Славица Андрић, дипл.прост. планер Мирко Васиљевић, дипл.прост. планер Бојана Николић, дипл.прост. планер Софија Тиосављевић, дипл.прост. планер Драгана Јовановић, дипл.инж.арх. Јасна Бајић, дипл.инж.арх. Радомир Ристановић, дипл.инж.арх.

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Правни основ за израду ПГР Горњи Милановац :

- Закон о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-испр., 64/10-одлука УС и 24/11).
- Правилник о садржини, начину и поступку израде планских докумената ("Службени гласник РС", бр. 31/2010, 69/2010 и 16/2011).
- Одлука о изради Плана генералне регулације Горњи Милановац бр. 4-01-6-1029/09, СО Горњи Милановац.

Плански основ за израду ПГР Горњи Милановац :

- Закон о просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Сл. гласник РС", бр. 88/2010)
- Просторни план општине Горњи Милановац (Општински сл.гласник бр. 9/2009)

Доношење Плана генералне регулације Горњи Милановац је у надлежности Скупштине општине Горњи Милановац (чл. 35 Закона о планирању и изградњи).

Одлуку о изради Плана генералне регулације Горњи Милановац бр. 4-01-6-1029/09 донела је Скупштина општине Горњи Милановац.

Садржина Плана генералне регулације је одређена члановима 25, 26 и 29-32 Закона о планирању и изградњи, као и члановима 23 и 27 Правилника о садржини, начину и поступку израде планских докумената ("Службени гласник РС" бр. 31/2010, 69/2010 и 16/2011).

Извештај о стратешкој процени утицаја Плана генералне регулације Горњи Милановац на животну средину је саставни део Документационе основе плана.

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

1.1. ОБУХВАТ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ

План генералне регулације обухвата катастарску општину Горњи Милановац површине 1684,27 ха.

ОПИС ГРАНИЦЕ ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА почиње од тромеђе катастарских општина КО Горњи Милановац, КО Велереч и КО Неваде. одакле иде на исток границом катастарских општина КО Горњи Милановац и КО Неваде, ди кп.бр.30937 КО Горњи Милановац и настављ границом: кп.бр.30937 са кп.бр.30955/4,30936,30934, затим наставља границом КО Горњи Милановац, КО Неваде до тромеђа коју чине КО Неваде, кп.бр. 31343/2 и кп.бр.31343/1 КО Горњи Милановац, наставља границом катастарских општина у дужини од 125м до међне тачке где пресеца кп.бр.31343/1 до тромеђе коју чине кп.бр.31343/1, кп.бр.31344 и кп.бр.31340, затим наставља границом кп.бр.31344 са кп.бр.31340, кп.бр.31335 са кп.бр.31342 до четворомеђе коју чине кп.бр.31335, кп.бр.31342, кп.бр.31337/1 и кп.бр.31388/1 (пут), одакле настављ границом кп.бр.31337/1 са кп.бр.31388/1 (пут) у дужини од 50м до преломне међне тачке одакле пресеца кп.бр.31388/1 (пут) до тромеђе коју чине кп.бр.31388/1 (пут), кп.бр.31347 и кп.бр.31334, затим наставља границом кп.бр.31334 са кп.бр.31347, 31326, кп.бр.31326 са кп.бр.31325 до тромеђе коју чине кп.бр.31326, кп.бр.31325 и кп.бр.31323/1, затим пресеца кп.бр.31323/1 до тромеђе кп.бр.31323/1, кп.бр.31324 и кп.бр.31323/2, наставља границом кп.бр.31324 са кп.бр.31323/2, кп.бр.31323/2 са кп.бр.31323/3, кп.бр.40241 са кп.бр.31323/3, 40242, кп.бр.41894 (пут) са кп.бр.40242, 40254/1, 40254/2, 40378/2, до тромеђе коју чине кп.бр.40278/2, кп.бр.41894 (пут) и кп.бр.40378/1, наставља границом кп.бр.40378/1 са кп.бр.40378/2, 40253/2, до тромеђе коју чине кп.бр.40378/1, кп.бр.40253/2 и кп.бр.41895/1 (пут), наставља границом кп.бр.41895/1 са кп.бр.40253/2, 40253/1, пресеца кп.бр.41895/1 (пут) и долази у тромеђу коју чине кп.бр.41895/1 (пут), кп.бр.40379 и кп.бр.40380/2, затим наставља границом кп.бр.40379 са кп.бр.40380/2, одакле иде на југ границом катастарских општина КО Горњи Милановац и КО Грабовица до тромеђе коју чине КО Грабовица, кп.бр.41715 и кп.бр.41716/1 КО Горњи Милановац, наставља границом кп.бр.41715 са кп.бр.41716/1, 41716/5,40334/1,41713/2 до тромеђе коју чине кп.бр.41715, кп.бр.41713/2 и кп.бр.41714/1, наставља границом кп.бр.41714/1 са кп.бр.41713/2, 41714/2, пресеца кп.бр.41714/1 и долази у четворомеђу коју чине кп.бр.41714/1, кп.бр.41713/1, кп.бр.50077 и кп.бр.50078, затим пресеца кп.бр.50078 и кп.бр.50076 и наставља границом кп.бр.50075 са кп.бр.50076, 12346 (пут), 51818 (пут), кп.бр.51818 (пут) са кп.бр.51819 (пут), 50073, 51820/1 (пут), кп.бр.51820/1 (пут) са кп.бр.50073 пресеца кп.бр.51820/1 (пут) и долази у тромеђу кп.бр.51820/1 (пут), кп.бр.50090/2 и кп.бр.50090/1, наставља границом кп.бр.50090/2 са кп.бр.50090/1, пресеца кп.бр.50090/1 и долази у тромеђу коју чине кп.бр.50090/1, кп.бр.50090/2 и кп.бр.50094/3, наставља границом кп.бр.50094/3 са 50090/1, 50094/50, кп.бр.50094/50 са 50094/3, кп.бр.50095/7 са кп.бр.50095/6, затим долази у тромеђу коју чине КО Луњевица, кп.бр.50095/7 и кп.бр.50095/6 КО Горњи Милановац, наставља јужно границом катастарских општина КО Луњевица и КО Горњи Милановац, пресеца кп.бр. 51814/1 (пут) и наставља границом кп.бр.5183 (ул. Браће Карамаковић) са кп.бр.50158, затим пресеца кп.бр.50158 и кп.бр.50163/2, наставља границом кп.бр.50163/2 са кп.бр.50163/3, долази у тромеђу коју чине кп.бр.50162, кп.бр.50164 и кп.бр.50163/3, затим наставља границом кп.бр.50162 са кп.бр.50164, долази у тромеђу коју чине кп.бр.50164, кп.бр.50140/4 и кп.бр.50140/1, затим наставља границом кп.бр.50140/1 са кп.бр.50140/5, 50145/9, 50145/11, кп.бр.50140/2 са кп.бр.50145/11, 50145/12, 50156/4, кп.бр.50156/3 са кп.бр.50425/1, 50425/2, затим долази у четворомеђу коју чине кп.бр.50156/3, кп.бр.50423, кп.бр.50425/3 и кп.бр.50425/2, наставља границом кп.бр.50423 са кп.бр.50425/3, 50429, 50424,

долази у тромеђу КО Луњевица, кп.бр.50423, кп.бр.50424 КО Горњи Милановац, наставља југозападно границом катастарских општина КО Горњи Милановац и КО Луњевица, затим пресеца кп.бр. 12047 и долази у тромеђу кп.бр.12047, кп.бр.12049/3 и кп.бр.12049/1, наставља границом кп.бр.12049/1 са кп.бр.12049/3, кп.бр.12051 са кп.бр.12050/3, 12050/1,12052, долази у тромеђу коју чине кп.бр.12382/1 (река Деспотовица), кп.бр.12054 и кп.бр.12055/2, одакле пресеца кп.бр.12055/2 и кп.бр.12055/1 и долази у тромеђу, кп.бр.12055/1, кп.бр.12080/2 и кп.бр.12081, затим пресеца кп.бр.12081 и наставља границом кп.бр.12082 са кп.бр.12081, 12080/2, кп.бр.12084 са кп.бр.12085, кп.бр.12094/2 са кп.бр.12096/2, 12096/3, 12096/4, кп.бр.12094/1 са кп.бр.12096/4, 12096/1, 12096/5, 12095, 12403/1 (пут), затим пресеца кп.бр.12403/1 (пут) и кп.бр.12242, долази у тромеђу кп.бр.12242, кп.бр.12243 и кп.бр.12239/2, наставља границом кп.бр.12243 са кп.бр.12239/2, кп.бр.12239/1 са кп.бр.12240, пресеца кп.бр.12240 и долази у тромеђу коју чине КО Брусница, кп.бр.12240 и кп.бр.12241 КО Горњи Милановац, одакле наставља југозападно границом катастарских општина КО Горњи Милановац и КО Брусница, до тромеђе коју чине КО Брусница, кп.бр.12198/2 и кп.бр.12120 КО Горњи Милановац, одакле наставља границом кп.бр.12120 са кп.бр.12198/2, 12158/1, 12159/2,12157/2, кп.бр.12121 са кп.бр.12117/2, 12123, 12122, 12149, 12150 (пут), кп.бр.12151/1 са кп.бр.12150 (пут), 12151/2, кп.бр.12153 са кп.бр.12152/3, 12166/2, кп.бр.12166/2 са кп.бр.12165/2, кп.бр.12166/3 са кп.бр.12165/1, кп.бр.12176 са кп.бр.12164, долази у тромеђе коју чине КО Брусница, кп.бр.12176, кп.бр.12164 КО Горњи Милановац, одакле наставља северозападно границом КО Брусница и КО Горњи Милановац, у тромеђе коју чине КО Брусница, кп.бр.11962, кп.бр.11960/1 КО Горњи Милановац, одакле наставља границом кп.бр.11962 са кп.бр.11960/1, затим редом пресеца кп.бр.11960/1, 11960/2, 11961/2, 11961/3, 11958, долази у четворомеђу коју чине кп.бр.11958, кп.бр.11959, кп.бр.11955/2, кп.бр.11956/2, наставља границом кп.бр.11955/2 са кп.бр.11956/2, кп.бр.11955/1 са кп.бр.11956/1, 11954, 11974 (пут), кп.бр.11974 са кп.бр.11955/2, долази у тромеђу коју чине КО Брусница, кп.бр.11974, кп.бр.11955/2 КО Горњи Милановац, одакле наставља границом КО Брусница и КО Горњи Милановац, у тромеђе коју чине КО Брусница, кп.бр.11497/1, кп.бр.11491 КО Горњи Милановац, наставља границом кп.бр.11497/1 са кп.бр.11491, 11490/1, 11493, кп.бр.11493 са кп.бр.11497/2, затим долази у тромеђу коју чине кп.бр. 11493, кп.бр.11497/2, кп.бр.11496/3, наставља границом кп.бр.11496/3 са кп.бр.11497/2, 11498/2, 11498/3, кп.бр.11496/2 са кп.бр.11498/3, 11498/4, кп.бр.11496/6 са кп.бр.11498/4, 11499/2 (пут), кп.бр.11496/5 са кп.бр.11499/2 (пут),11496/4, 11495/2 долази у тромеђе коју чине, кп.бр.11496/5, кп.бр.11496/6, кп.бр.11495/2, одакле пресеца кп.бр.11495/2 и наставља границом кп.бр.11495/2 са кп.бр.11495/3, кп.бр.11493 са кп.бр.11494/1, затим пресеца кп.бр.11490/1, 11491,11492 и долази у преломну тачку граница КО Брусница и КО Горњи Милановац одакле наставља северно границом КО Брусница и КО Горњи Милановац до тромеђе коју чине КО Брусница, кп.бр.11253/4, кп.бр.11254/1 КО Горњи Милановац, затим наставља границом кп.бр.11254/1 са кп.бр.11253/4, 11253/1, кп.бр.11253/1 са кп.бр.11253/2, иде границо КО Брусница и КО Горњи Милановац до четворомеђе коју чине КО Брусница, кп.бр.11259, кп.бр.11253/3, кп.бр.11253/2 КО Горњи Милановац наставља границом кп.бр.11259 са кп.бр.11253/3,11256/1, затим пресеца кп.бр.11259 и наставља границом кп.бр. 11260/3 са кп.бр.11259, долази у четворомеђу коју чине кп.бр.11260/3, кп.бр.11259, кп.бр.11261/2, кп.бр.11261/1, затим наставља границом кп.бр.11246/2 са кп.бр.11260/1 до тромеђе коју чине, кп.бр.11246/2, кп.бр.11260/1, кп.бр.11247/1, наставља границом кп.бр.11247/1 са кп.бр.11260/1, 11260/2, 11260/3, 11248/1, 11248/2, пресеца кп.бр.12342/1 (ул. Нешковића насеље 2) и кп.бр.11102/2 до преломне међне тачке граница КО Брусница и КО Горњи Милановац одакле наставља северно границом КО Брусница и КО Горњи Милановац до тромеђе коју чине КО Брусница, кп.бр.10979/1, кп.бр.10980/1, затим наставља границом кп.бр.10980/1 са кп.бр.10979/1, 10979/2, кп.бр. 10979/3 са кп.бр.10979/2, кп.бр.10980/1 са кп.бр.10978/1, кп.бр.10980/2 са кп.бр.10978/1, кп.бр.10978/4 са кп.бр.10981/9, затим пресеца кп.бр.10981/9 и наставља границом кп.бр.10981/9 са кп.бр.10961/8, 10981/7, долази у четворомеђу коју чине кп.бр.10981/9, кп.бр.10981/7, кп.бр.10981/1,

кп.бр.10980/1, затим наставља границом кп.бр.10980/1 са кп.бр.10981/1, 10981/2, 10981/4, 10983/2, одакле наставља северно границом КО Брусница, КО Горњи Милановац затим пресеца кп.бр.10119/2 и долази у тромеђу кп.бр.10119/2, кп.бр.10118, кп.бр.10119/3, одакле редом пресеца кп.бр.10118, 10117/1, 10117/2 до границе кп.бр.10265/1 са кп.бр.12314 (пут) наставља границом и пресеца кп.бр.12314 (пут) и наставља границом КО Брусница, КО Горњи Милановац, затим пресеца кп.бр.10282/1, кп.бр.10282/2 долази у тромеђу коју чине кп.бр.10282/2, кп.бр.10283/1, 10284/1, одакле наставља границом кп.бр.10284/1 са кп.бр.10283/1, кп.бр.10283/4 са кп.бр.10284/2, 10285/1, 10286/1, кп.бр.10283/2 са кп.бр.10286/1, 21528, кп.бр.10283/2 са кп.бр.21528, 21737, кп.бр.10283/3 са кп.бр.21737, кп.бр.10282/2 са кп.бр.21737, 21527/1, кп.бр.10282/1 са кп.бр.21736, долази у тромеђу коју чине КО Велереч, кп.бр.10282/1, кп.бр.21736 КО Горњи Милановац, одакле наставља северо источно границом КО Велереч, КО Горњи Милановац до тромеђе КО Велереч, кп.бр.21222/1, кп.бр.21522/4, одакле наставља границом кп.бр.21522/4 са кп.бр.21522/1, затим пресеца кп.бр.21522/1, кп.бр.21525, наставља границом кп.бр.21525 са кп.бр.21536, редом пресеца кп.бр.21533/2 (пут), кп.бр.21537/2, кп.бр.21760/18 и наставља границом, кп.бр.21760/53 (ул.Драгише Николића) са кп.бр.21760/18, 21760/19, 21760/43, долази у тромеђу коју чине кп.бр.21760/53 (ул.Драгише Николића), кп.бр.21760/43, кп.бр.21760/20, одакле наставља границом кп.бр.21760/20 са кп.бр.21760/43, кп.бр.21524/1 са кп.бр.21524/2, долази у тромеђу коју чине кп.бр.21523/2, кп.бр.21524/2, кп.бр.21524/1, одакле пресеца кп.бр.21533/2 (пут) и наставља границом кп.бр.21522/2 са кп.бр.21522/3, 21522/1 одакле наставља североисточно границом КО Велереч, КО Горњи Милановац, до тромеђе коју чине КО Велереч, кп.бр.21322/2, кп.бр.21321, одакле наставља границом кп.бр.21321 са кп.бр.21322/2, затим пресеца кп.бр.21322/2 и долази у преломну међу тачку границе КО Велереч, КО Горњи Милановац одакле наставља североисточно границом катастарских општина КО Велереч, КО Горњи Милановац до преломне тачке граница КО Велереч, КО Горњи Милановац, одакле пресеца кп.бр.21339/1 и наставља границом кп.бр.21339/5 са кп.бр.21339/1, 21339/6, кп.бр.21339/6 са 21338/2, 21338/3, кп.бр.21338/3 са кп.бр.21339/4, 21336/1, долази у тромеђу коју чине кп.бр.21338/3, кп.бр.21336/1, кп.бр.21330/20, одакле наставља границом кп.бр.21330/2 са кп.бр.21338/3, 21338/2, кп.бр.21338/1 са кп.бр.21337/2 и долази у тромеђу коју чине КО Велереч, кп.бр.21338/1, кп.бр.21337/2 КО Горњи Милановац одакле наставља границом КО Велереч, КО Горњи Милановац до почетне тачке овог описа, тромеђе катастарских општина КО Велереч, КО Горњи Милановац, КО Неваде.

1.2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА

1.2.1. Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године

(Сл. гласник РС, бр. 88/2010)

Просторни план Републике Србије, донет као Закон о просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године, је дугорочна визија развоја Републике Србије је усмерена ка одрживом просторном и социо-економском развоју и просторним интеграцијама Србије.

-повећање конкурентности пољопривредне производње: унапређивање људских ресурса, модернизација газдинстава, развој нових производа, процеса и технологија у производњи и преради пољопривредних производа, повећање квалитета производа, превенција и отклањање последица природних непогода, развој инфраструктуре и успостављање асоцијација произвођача;

- на брдовитим и другим теренима с традицијом у воћарској производњи треба подржавати искоришћавање местимичних погодности за развој органске производње, док је примена метода строго контролисаног прихрањивања и интегралне заштите нужни услов опстанка и даљег развоја воћарства уопште, у спрези с усвајањем савремених стандарда квалитета у преради и пласману, унапређивањем маркетинга и оснивањем произвођачких асоцијација;

Средишња рурална подручја - Поморавље и Шумадија

Ова подручја обухватају околину урбаних центара и већих градова као што су Крагујевац, Чачак, Јагодина, Крушевац, као и околину Ниша, Лесковца и Врања. Њихов развој је највећим делом условљен јаким везама са градом и различитим формама рурално-урбане комплементарности, анајчешће је то присуство различитих пољопривредних и других економских активности које сугенерално лоциране у близини урбаних центара и које карактеришу везе са урбаним системом упродуизводном и социјалном смислу. Ова подручја су традиционално зависна од пољопривреде и њој сродних делатности, али је присутно повећање учешћа непољопривредних активности, као што су индустрија, рурални туризам и услужне делатности.

Најзначајније подручје у Републици Србији за руду олова и цинка јесте копаоничка металогенетска зона, где лежишта формирају кичму металуршког комплекса Трепча: Стари трг, Бело брдо, Ново брдо, Ајвалија итд. Тренутно су у експлоатацији Рудник, Грот Врање, Велики Мајдан, Љубовија.

Издвајање *touring* туристичких праваца обухвата:

- међународне правце у коридорима аутопутева и осталих европских путева (Е75, Е80, Е70, Е763 и др.), а национални у коридорима осталих путева првог реда.
- У оквиру путних коридора и њихове гравитације налазе се путеви / стазе културе, бициклизма и др.

У зависности од динамике превазилажења развојних ограничења у друштву као целини, зависиће и стварање услова за развој путног саобраћаја и путне инфраструктуре. Опредељеност надлежних институција и државних органа, ка унапређењу путног саобраћаја и путне инфраструктуре, у дужем периоду, огледаће се кроз поштовање стратешких приоритета утврђених у складу са концепцијом просторног развоја Србије и оперативним циљевима.

Стратешки приоритети (пројекти) са периодом реализације до 2014. године:

- активности на државном путу I реда, (изградња аутопута, Е-763) део руте 4 (SEETO): Београд – Чачак – Пожега - Ариље - Ивањица - Сјеница (Дуга пољана) - Бољаре (граница са Црном Гором);

Допуна железничке мреже - за већи степен интегрисаности простора и веће саобраћајно и економско повезивање региона као предуслов равномернијег развоја, за квалитетније функционисање железнице и већу доступност корисницима, железничку мрежу Србије потребно је допуњавати-ширити, а приоритет су следеће нове пруге: Младеновац – Аранђеловац – Топола - Г. Милановац - Чачак.

Допуна мреже новим пругама биће усклађивана са потребама и плановима развоја региона и градова, уз израду одговарајуће документације за дефинисање коридора.

1.2.2. Просторни план подручја инфраструктурног коридора**Београд-Јужни Јадран, деоница Београд-Пожега**

Подручје обухваћено овим планом припада појасу интензивног развоја, са развијеним индустријским центрима. Основна погодност за развој је већи број индустријских, односно урбаних центара сложене структуре, са технолошки релативно добро развијеном индустријом, научно истраживачким и развојним институцијама, кадром и индустријском традицијом, изграницим производним капацитетима и инфраструктуром, мену којима доминирају Београд, Горњи Милановац и Чачак.

Уочавају се општине са изразитом доминацијом индустрије у формирању националног дохотка, као што су: Горњи Милановац, Лазаревац и Чачак. Општине у којима доминира пољопривреда у структури формирања националног дохотка су: Уб, Љиг, Лучани, Пожега и Лајковац.

Изградња инфраструктурног коридора ће утицати и на развој пољопривреде јер ће омогућити подизање саобраћајне доступности као и нивоа комуналне и опремљености јавним службама и укупне уређености (грађевинске, амбијенталне и др.) села.

Развој пољопривредне производње уз уважавање компаративних предности појединих делова посматраног подручја захтева укрупњавање поседа, промене у власничкој и институционалној структури, развој тржишта и тржишних механизма, рурални развој и заштиту животне средине. Основна ограничења пољопривредне производње су уситњеност поседа, незавршена власничка трансформација, проблеми у приступу тржишту, низак ниво инвестиција што условљава лошу техничку опремљеност, у неким деловима чак и недостатак радне снаге.

Рурална насеља припадају разбијеном типу брдско-планинских подручја.

У развојном погледу подручјем доминирају два јака центра на релативно малом одстојању, Чачак и Пожега (практично ова два центра, са Ужицем формирају, делимично разунену, заједничку урбану, привредну и функционалну целину).

Планира се:

- 1) развој узгоја и производње воћа (нарочито аутохтоних сорти јабука, шљива, малина, купина) и производа од воћа (тржишна афирмација производа-сокова, сушеног воћа, шљивовице и других традиционалних производа);
- 2) интензивирање производње, и маркетиншког пласмана аутентичних и традиционалних производа од меса и млека (тржишна афирмација производа - пршуте, кајмака, сира итд.);
- 3) развој локалне откупне мреже шумског воћа, лековитог биља и печурака као и погона за прераду и дистрибуцију.

1.2.3. Просторни план општине Горњи Милановац

Оцена постојећег стања, потенцијала и ограничења за развој

Општина Горњи Милановац заузима површину од 836 км² са 63 насеља и 47.641 становника. Просторни распоред становништва општине иде у прилог градском подручју, градском насељу живи око 55% становника општине.

Прилике које не иду у прилог даљем социо-економском развоју општине односе се на **демографске карактеристике подручја**. Код укупног броја становника региструје се тенденција пада, висок негативан природни прираштај, миграциони салдо се налази у негативној зони, уз значајну мобилност становништа из сеоских подручја у градско насеље. Старосна структура становништва је неповољнија, што се негативно одражава на обим радно активног становништва, а са тим и на очекиване економске перформансе целог подручја.

У **привредној структури** општине заступљене су све области, пре свих индустрија која има највеће учешће, пољопривреда са изузетним природним потенцијалима, трговина, грађевинарство, туризам, угоститељство, саобраћај, као и финансијске и техничке услуге које имају све већи значај у привредном развоју Горњег Милановца. Општина Горњи Милановац располаже значајним и квалитетним развојним потенцијалима, и њиховим активирањем и ефикасним коришћењем могуће је остварити бржи и квалитетнији економски и социјални развој.

Решавање дугорочних проблема индустрије кроз процес њеног реструктурирања и јачања њене тржишне конкурентности изискује нове стратегије развоја на одрживим и исплативим основама, засноване на повећању запослености, прогресу, расту извоза.

Активирањем расположивих **туристичких потенцијала** створиће се услови за развој туристичке привреде планског подручја у складу са трендовима и стандардима домаће и међународне туристичке тражње, као и у складу са стратегијом целовитог привредног и регионалног развоја

Пољопривреда планског подручја може да обезбеди знатно више дохотка него до сада и тако допринесе бржем расту укупне економије али је неопходно да се обезбеди одговарајући економски, просторни и други услови који би стимулативно деловали на коришћење расположивих потенцијала.

Основни **потенцијали развоја** општине Горњи Милановац су:

- Могућност повећања искоришћености контингента активног становништва
- У укупном становништву општине 24,1% чини женско фертилно становништво

- Релативни повољна образовна структура
- Изграђени производни, инфраструктурни и услужни капацитети на територији града и у непосредном контакту са центром насеља
- Повољни услови за развој пољопривреде и агроиндустрије (традиција, знање и афинитет локалног становништва да се бави и унапреди пољ.производњу)
- Подршка развоју постојећих и формирање нових малих и средњих предузећа као носилаца привредног развоја
- Економски потенцијал с разноврсном пољопривредном производњом, релативно развијена инфраструктура, велики број мањих, уређених заселака и насеља, заинтересованост становништва за ову делатност, представљају добру основу за развој свих руралних облика туризма (етно, агро, еко итд.), поједина села у околини Такова, Прањана и Враћевшнице и друга, имају извесна искуства и одличне еколошке, амбијенталне и антропоге- не предности за развој сеоског туризма, што представља основу и подстицај за развој овог облика туризма
- Биодиверзитет подручја, као основни потенцијал развоја
- Природни потенцијали за даљи развој општине Горњи Милановац леже, пре свега, у налазиштима руда и минерала, развоју туризма, шумарства и с њим у вези лова
- Развој културног туризма
- Повољне везе Општине са осталим деловима земље, директним повезивањем преко мреже државних путева, или посредним повезивањем преко разгранате регионалне путне мреже и планираног коридора Е 763
- Готово потпуно изграђена гасоводна дистрибутивна мрежа на градском подручју Горњег Милановца
- релативно очуван квалитет ваздуха (уколико се узме у обзир цело подручје општине);

Општи циљеви

- Подстицање рационалне организације и уређења простора,
- Ефикасно, рационално и организовано коришћење људских, природних и изграђених потенцијала у социо-економском, просторном и еколошком погледу,
- Обезбеђење услова за уређење и изградњу простора и насеља,
- Унапређење квалитета живљења и задовољавање потреба становника,
- Усклађивање различитих или супротних интереса у коришћењу простора,
- Смањивање просторних ограничења за развој (непланска изградња, недостатак инфраструктуре и јавних служби),
- Рационалније коришћење грађевинског и другог земљишта,
- Рационално коришћење простора ради повећања функционалне и развојне ефикасности,
- Заштита природне и културне баштине,
- Унапређење животне средине.

Општа концепција просторног развоја

Свеобухватним сагледавањем и оценом постојећег стања на планском подручју, уочавањем развојних потенцијала, потреба, снага, слабости, могућности и ограничења, односно препрека за остварење укупног развоја, ослањајући се на основне националне развојне правце и свремене тенденције у планирању и уређењу простора, дефинисани су основни стратешки правци и могућности развоја општине – Града Горњег Милановца.

Ради превазилажења постојећих проблема и ограничења, кроз постизање главних развојних циљева (побољшање демографске ситуације, очување вредности животне средине) општа концепција просторног развоја биће заснована на :

1.Унапређењу привредног развоја општине посебно у областима **прерађивачке индустрије** и складиштења **пољопривредних производа**

2.Развоју, уређењу и функционисању **мреже насеља**, а посебно ревитализацији сеоских насеља и повећању њихове атрактивности и **туристичке валоризације**, уз

рационално коришћење земљишта и побољшање **инфраструктурне опремљености** на свим нивоима насеља.

3. Уређењу простора и развоја подручја на основу **коришћења природних и створених ресурса** у складу са принципима одрживог развоја, ради унапређења значаја појединих подручја са аспекта природних и културних вредности (у оквиру овог стратешког правца истичу се: развој пољопривреде-посебно у области здраве хране, унапређење привреде и развој МСП, развој туризма, развој шумарства и ловства, истраживање и коришћење минералних сировина и термоминералних извора).

4. Развоју **инфраструктуре**, посебно у области хидротехничке мреже водоснабдевања и каналисања отпадних вода и заштите вода.

5. Свеобухватној **заштити животне средине, природних и културних вредности**, заштите од елементарних непогода и других непогода.

6. **Спречавању ненаменског коришћења природних ресурса**, а посебно шума, пољопривредног земљишта високог бонитета, подземних вода;

7. Постизању **већег степена искоришћености унутар грађевинских подручја** и спречавање неоправданог ширења.

8. Очувању и **ревитализацији заштићених природних добара и урбаних целина**.

9. Осигурању система за **заштиту становништва од елементарних непогода и уклањање штета од елементарних непогода**, спровођењем мера заштите становништва и материјалних добара.

10. Успостављању система за **праћење промена у простору, спровођењем програма мониторинга** у циљу осигурања здраве животне средине.

Пројекција становништва

По аналитичкој пројекцији, за плански хоризон до 2025. године, на територији општине Горњи Милановац, очекује се 47.000 становника, док у самом градском центру 27.000 становника, уз благо процентуално повећање учешћа млађих добних група и смањења учешћа најстарије добне групе.

Развој и организација мреже насеља

Планирани развој мреже насеља заснива се на **полицентричног система мреже насеља** кроз **јачање и диференцијацију постојећих и афирмацију нових насељских центара**. Та афирмација треба да оствари противтежу поларизационим утицајима самог центра општине Горњег Милановца као и да омогући рационалнију просторну организацију привредних веза у мрежи центара и тиме подстакне развој центара заједнице насеља,

У Горњем Милановацу, као **општинском центру** је изражена концентрација становништва, грађевинског фонда, друштвене опреме, услуга, инфраструктурне опремљености и комуналне опреме.

Планска поставка је јачање, допуњавање и подизање квалитета урбаних функција Горњи Милановаца. Обзиром на повољност саобраћајног положаја, успоставиће се чвршће интегративне везе са суседним општинама и центрима у непосредном окружењу и реализовати заједнички пројекти. Општински центар ће и у наредном периоду да делује свим својим функцијама на трансформацију насеља у околини, са високим степеном деаграризације и великим бројем мешовитих и непољопривредних домаћинстава. Поред даљег развоја секундарних делатности, јачаће функције центра услужних делатности, јавних функција, посебно вишег ранга, информатике и др. праћено уређењем и изградњом који подиже урбанитет насеља. Горњем Милановцу гравитирају насеља: Г.Црнућа, Д.Црнућа, Прњавор, Липовац, Враћевшница, Б.Поље, Д.Врбава, Г. Врбава, Сврачковци, Неваде, Грабовица, Јабланица, Луњевица, Велереч, Љутовница, Клатичево, Брусница, Семедраж, Брђани.

Г. Милановац је административни, као културни, здравствени и пословни центар. Богато културно-историјско наслеђе и институције културе представљају значајан потенцијал за проширење и презентирање елемената и програма културно-туристичке и спортско-туристичке понуде. Горњи Милановац није не треба да буде центар рецептивног туризма, па се у њему не планира концентрација смештајних капацитета.

Саобраћај

Планирана изградња аутопутског коридора Е 763 (Београд - Јужни Јадран) јесте активност од примарног значаја за све општине кроз које траса пролази или их тангира па тако и за општину Горњи Милановац.

Одржавање постојеће мреже државних путева и њихова модернизација неопходна је ради постизања адекватне повезаности Горњег Милановца са суседним општинама и регионима.

Изградњом планираног аутопута растеретиће се трасе државног пута IА реда бр. 2 (тзв. "Ибарска магистрала") као и осталих државних путева у овом подручју чиме би се обезбедила алтернатива аутопуту (путеви без наплате путарине).

На подручју просторног плана налази се траса раније коришћене (укинуте) железничке пруге уског колосека Чачак -Г.Милановац- Топола(део трасе пруге која је повезивала Београд и Сарајево) чија траса не испуњава услове за развој савременог железничког саобраћаја.

Важећим Просторним Планом Републике Србије а у оквиру дела који се односи на допуну и проширење железничке мреже планирана је међу приоритетима пруга Младеновац-Аранђеловац-Топола-Г.Милановац-Чачак. Пруга је планирана као једноколосечна електрифицирана регионална железничка пруга нормалног колосека за саобраћај регионалних путничких возова и теретног саобраћаја која би повезивала шумадијске градова Младеновац, Аранђеловац, Тополу, Горњи Милановац и Чачак. Изградњом ове пруге повећао би се степен интегрисаности простора и веће саобраћајно и економско повезивање региона што је предуслов за равномернији развој, квалитетније функционисање железнице и већу доступност корисницима.

Траса пруге дата у графичком прилогу представља оријентациону трасу и простире се уз трасу планиране "Шумадијске магистрале" и даље ка Чачку. Коначна траса биће прецизно дефинисана по изradi одговарајуће урбанистичко планске и техничке документације. Веза планиране пруге са Горњим Милановцем је од великог значаја за будућу повезаност овог подручја тако да разрада трасе представља један од приоритета за општину.

Пропозиције просторног развоја

Подручје Генералног урбанистичког плана Горњи Милановац, примењују се правила грађења утврђена ГУП-ом, до доношења ПГР-а за општински центар Горњи Милановац.

**1.3. ИЗВОД ИЗ ТЕКСТУАЛНОГ ДЕЛА КОНЦЕПТА ПЛАНА
ПРАВЦИ РАЗВОЈА И ЦИЉЕВИ ПЛАНА**

РАЗВОЈНЕ МОГУЋНОСТИ - резултати истраживања и радова оквиру израде концепта плана генералне регулације

На основу анализа проистекле су следеће препоруке и могућности за планирање даљег урбаног развоја насеља:

Насеље има повољан и значајан **положај** што решењима плана треба потцртати и што ће битно и позитивно утицати на његов развој:

- **добар саобраћајно географски положај** (државни пут IА реда бр.2- "Ибарска магистрала", државни пут II реда бр.176, близина планираног ауто пута Београд-Јужни Јадран и просторним планом РС предвиђене железничке пруге Чачак-Г.Милановац-Лајковац-Аранђеловац-Младеновац за обављање путничког и тетретног саобраћаја)
- **атрактивни туристички локалитети непосредног окружења као и простори очуваног еколошког капацитета** (планина Рудник, манастири Враћевшница и Вујан, историјско место Таково и Савинац...) утичу не само на релативно повољан и позитиван еколошки аспект, већ као туристичке дестинације и на привредни развој насеља (производња хране, еколошки програми и сл.).

Проекција становништва

У сагледавању броја становника до 2025. године пошло се од реалнијих варијанти. Полазна основа је била достигнути број становника (око 24.000), а ако се овом броју додају и расељена лица, која износе 1.300, онда укупни **стартни основ износи око 25.300 становника.**

Полазећи од природног прирастаја, досељавања и економских циљева **процењује се да ће Горњи Милановац 2025. године имати 27.000 становника.** У односу на достигнути ниво то је умерено повећање.

На основу укупног броја становника код свих старосних структура доћи ће до повећања укупног броја становника по добним групама, уз благо процентуално повећање учешћа млађих добних група и смањења учешћа најстарије добне групе.

ПЛАНИРАНИ БРОЈ СТАНОВНИКА

Подручје	Бр. становника по попису	Бр. становника по попису	Аналитички метод
	2002.г.	2011.г.	2025.г.
Општина Горњи Милановац	47.641	44.438	47.000
Градско подр. Горњи Милановац	23.982	24.048	27.000
Остала насеља	23.659	20.390	20.000

ПРОЈЕКЦИЈА СТАРОСНЕ СТРУКТУРЕ ОПШТИНЕ ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ

Старосне групе	2002. године		2025.године	
	Свега	%	Свега	%
0-6	2.704	5,7	3.150	6,7
7-14	4.229	8,9	4.560	9,7
15-19	3.131	6,6	3.200	6,8
20-24	3.284	6,9	3.430	7,3
25-59	22.445	47,1	22.610	48,1
60 и више	11.359	23,8	10.060	21,4
УКУПНО	47.641	100,0	47.000	100,0

ПРОЈЕКЦИЈА СТАРОСНЕ СТРУКТУРЕ СТАНОВНИШТВА (ПГР Г. МИЛАНОВАЦ)

Старосне групе	2002. године		2025.године	
	Свега	%	Свега	%
0-6	1.575	6,6	2.100	7,8
7-14	2.415	10,1	2.860	10,6
15-19	1.903	7,9	2.190	8,1
20-24	2.010	8,4	2.320	8,6
25-59	12.567	52,4	14.200	52,6
60 и више	3.367	14,0	3.320	12,3
УКУПНО	23.982	100,0	27.000	100,0

ПРОЈЕКЦИЈА ДОМАЋИНСТВА ПРЕМА БРОЈУ ЧЛАНОВА (ПГР Г. МИЛАНОВАЦ)
- 2025.год. -

Домаћинства							Просечна величина домаћинства	
Укупно	са чл.	1	2	3	4	5		6 и више
9.310	1.275		1.965	2.430	2.700	642	298	2,90
100.0	13.7		21.1	26.1	29.0	6.9	3.2	

Број домаћинстава би се са 7786 увећао на крају планског периода на 9310, у чему би највеће учешће имала четворочлана, трочлана и двочлана домаћинства.

Стратегија будућег друштвено економског развоја

Очекује се **оживљавање привредне делатности** и у складу са тим на подручју ПГР-а треба обезбедити око 16000 радних места. са доминантним учешћем у секундарном сектору (иницирати и реализовати развојне програме из области мале привреде) и интензивним запошљавањем у привредно-услужним делатностима. У циљу **развоја привредне делатности** иницирати и реализовати развојне програме из области мале привреде, тј на подручју ПГР-а обезбедити услове за запошљавањем у привредно-услужним делатностима. Декомпоновање постојећих комплекса, нови простори за развој малих и средњих предузећа, мале привреде и мешовитог пословања, као и услови за породичне фирме и услуге уз развој јавних делатности и надградњу инфраструктуре су плански основ за оживљавање привреде.

У наредном периоду народни доходак по становнику у односу на Србију биће изнад просека, јер се до 2025. године очекује убрзанији развој привредних делатности и терцијарног сектора.

Пројекција укупног броја запослених за подручје
Плана генералне регулације Горњи Милановац

Година	Укупан број запослених
2002.	12.500
2006.	10.500
2025.	13.500

Образложење:

- Број запослених за подручје плана добијен је посредном методологијом, јер Републички завод за статистику званично приказује само податке за целу територију општине.
- У укупном броју запослених садржани су и дневни мигранти који долазе на рад из сеоских подручја општине Г. Милановац у градско подручје, односно подручје плана генералне регулације.
- Тенденција је да се број дневних миграната смањује кроз равномернији развој општине (развој сеоских подручја). Међутим, један број радника и даље ће долазити на подручје плана.

Планирани број запослених по секторима привређивања на подручју
ПГР Горњи Милановац

Година	Укупан број запослених	Примарни сектор	Секундарни сектор	Терцијарни сектор	Квартарни сектор
2002.	12.500	200	7.800	2.550	1.950
	100,0	1,6	62,4	20,4	15,6
2006.	10.500	140	6.200	2.360	1.800
	100,0	1,3	59,0	22,6	17,1
Пројекција	13.500	100	7.150	3.810	2.440
2025.	100,0	0,7	53,0	28,2	18,1

У планском периоду до 2025. године треба очекивати да на подручју Плана генералне регулације ради 13.500 становника и то у примарном сектору (0,7%), секундарном сектору (53,0%), терцијарном сектору (28,2%) и кварталном сектору (18,1%).

У периоду до 2025. године треба очекивати интензивно запошљавање у привредно-услужним делатностима.

Иницирати и реализовати развојне програме из области ткз. «мале привреде». Уједно близина Рудника, Такова и других туристичких комплекса, као и еколошки сачувано подручје пружа широк спектар производних програма (производња хране, еколошки програми и сл.).

Неопходна је и помоћ државе у активностима усмеравања страних инвеститора на ово подручје, оживљавању постојећих капацитета, изградњи инфраструктуре и др.

Потребан је значајнији приступ државе у спровођењу развојних и реформских задатака. Горњи Милановац треба да повећа степен запослености. Горњи Милановац треба да повећа народни доходак по глави становника, да отвори нова радна места, да добије најповољније инвестиционе кредите, државне и међународне зајмове (повратне и бесповратне) итд.

Развојне могућности с аспекта саобраћајне и комуналне инфраструктуре су позитивни. У делу инфраструктуре анализиран је достигнути ниво опремљености насеља свим врстама инфраструктуре и пратећих објеката. Постоје сви предуслови за даљи развој инфраструктуре која ће бити у стању да прати развој насеља и задовољи све његове потребе у планском хоризонту:

- **Водоснабдевање** - Изворишта водоснабдевања располагаће довољном издашношћу за задовољење потреба Горњег Милановца за водом тек по изградњи акумулација у оквиру регионалног система водоснабдевања "Рзав". Потребно је изградити још магистралних цевовода, повећати резервоарски простор и извршити реконструкцију дела водоводне мреже. Систем уз доградњу омогућава даљи развој насеља.

- **Одвођење отпадних вода**- Постојећи систем фекалне канализације може да задовољи садашње и будуће потребе одвођења санитарних отпадних вода са целе територије насеља, стим што треба доградити мрежу фекалних колектора.

Систем за одвођење атмосферских вода карактерише недовољна изграђеност и потребно га је проширити.

- **Регулација водотокова**- Потребно је наставити радове на регулацији водотокова.

- **термоенергетска инфраструктура**

Готово потпуно изграђена гасоводна дистрибутивна мрежа у обухвату плана генералне регулације Горњи Милановац омогућава коришћење природног гаса као енергента, што представља велику предност у економском и еколошком смислу у односу на друге врсте енергената.

- **Саобраћајна инфраструктура**

Планским подручјем пролази више државних путева што ствара предуслове за наградњу уличне мреже према планским решењима.

Изградња нових и реконструкција постојећих саобраћајница допринеће међусобној повезаности градских целина и олакшати реализацију захтева за кретањем и на тај начин допринети унапређењу квалитета саобраћаја на подручју Горњег Милановца.

Реконструкцијом и изградњом нових раскрсница и петљи на позицији укрштања најважнијих саобраћајница створиће се услови за повећање капацитета, нивоа услуге и безбедности дуж улазно - излазних праваца на којима је у протеклом периоду констатовано највеће саобраћајно оптерећење.

У највећем делу неизграђено подручје у источном и западном делу омогућило је планирање основне мреже саобраћајница нижег ранга у складу са планираном наменом површина и конфигурацијом терена. Саобраћајнице су у источном делу

планиране највећим делом по ортогоналном концепту, који омогућава фазни развој мреже, добру приступачност и одговарајућу организацију простора.

Генерална оцена је да ће друмски саобраћај и у будућности бити основни вид задовољења свих транспортних захтева у путничком саобраћају, док би у области теретног саобраћаја реализацијом планиране железничке пруге Чачак-Горњи Милановац-Лајковац-Аранђеловац-Младеновац у близини планског подручја део теретног транспорта био оријентисан и на железнички саобраћај.

Да би у будућности остварили програмску стратегију у области друмског и железничког саобраћаја неопходно је створити предуслове за изградњу нових саобраћајница у складу са планским решењима и реализовати доградњу и реконструкцију осталих саобраћајница као основног носиоца привредног развоја.

Развој саобраћајне инфраструктуре је предуслов за сваки даљи напредак у најширем смислу и у том погледу треба да буде међу приоритетима за општину.

- Телекомуникације

Реализацијом досадашњих планова развоја телекомуникационих капацитета створени су услови за давање нових, широкопојасних сервиса. Планирана је даља надградња у складу са планираним развојем насеља.

- Електроенергетска инфраструктура

Стање електроенергетског система је релативно добро. Урађена је перспективна студија за даљи развој дистрибутивне мреже и избор средњег напона (Институт "Никола Тесла" из Београда). Постоје сви предуслови за развој електроенергетике према потребама насеља

Горњи Милановац има значајно **културно наслеђе**; у циљу очувања идентитета града, квалитетне урбане реконструкције, ревитализације, презентације интегрисати културно наслеђе у савремене токове живота као највиши степен заштите.

Ограничња се односе на услове Министарства одбране РС (зоне строге забране градње) и, с аспекта природних услова, на морфологију (просторна ограничења за градњу), услове из инжењерско геолошке карте и могућност сеизмичких потреса.

Подстицајни импулси урбанизације имаће узлазни темпо. У планском периоду афирмисати квалитативне стране урбанитета Горњег Миланиовца који ће се развијати као привредни, трговачки, културни, просветни и здравствени центар.

ЦИЉЕВИ ПЛАНА

Циљ је да се развоја моделира економски и еколошки рационалан урбани развој града, усклађивањем са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и потребама дугорочног социјалног и економског развоја.

- Обнова основног планског документа насеља и прилагођавање решењима Закона о планирању и изградњи.
- Планско одређење Горњег Милановца као градског центра, у оквиру општине, регије и Републике Србије у складу са Просторним планом Републике Србије и Просторним планом општине.
- Валоризација и планска подршка специфичним предностима ширег положаја насеља (туристички потенцијали: бројне природне (рељеф, биљни и животињски свет), и антропогене вредности (споменици културе и очувани објекти градитељског наслеђа) омогућавају развој комплементарних привредних делатности -саобраћај, трговина, угоститељство, мала привреда, занатство, услужне делатности...као и атрактивност понуде самог насеља Горњи Милановац.
- Формирање јединственог грађевинског подручја, са урбаним целинама, системом центара, јавним објектима и комуналном опремом. Афирмација

културно историјског језгра града. Могућност флексибилног и вишенаменског коришћења простора и физичких структура у оквиру становања, центара и пословних делатности, ради проширења активности и запошљавања на ширем простору града.

- Формирање услова за боље коришћење простора, пре свега природних потенцијала и планираних структура у периоду реализације плана, у складу са принципима одрживог развоја и европским стандардима,
- Очување објеката насељске опреме са проширењем, посебно за одговарајуће програме спорта и рекреације, зеленила и образовања, који прате развој насеља
- Очување простора, објеката и инфраструктуре производних комплекса, функционисање, декомпоновање и стварање услова за нове програме. Формирање нове пословне зоне поред планираног саобраћајног правца ка ауто путу. Простори за развој малих и средњих предузећа, мале привреде и производног занатства.
- Развој интерне и екстерне саобраћајне мреже.
- Комплетирање и развој техничке инфраструктуре (посебно: систем за одвођење атмосферских вода и водоснабдевање, регулација водотокова и постројење за пречишћавање отпадних вода), која обезбеђује квалитетне услове живота и одговарајући стандард услуга и рада
- Заштита и уређење животне средине, очување еколошког капацитета (рубни предео, развој урбане екологије: зелене површине и шуме у захвату, уређени зелени и партерни простори и објекти, надградња система спортских објеката, утврђивање правила грађења за све намене). Трајно решење актуелних комуналних објеката (гробље, комунална зона....).
- Формирање планске основе за нови просторни, функционални, пословни и еколошки систем као подлоге за програме развоја у планском периоду.

2. ПЛАНСКИ ДЕО

2.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

2.1.1. КОНЦЕПЦИЈА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА

НАМЕНА ЗЕМЉИШТА

Подела површине обухваћене планом на градско грађевинско земљиште (земљиште у грађевинском подручју одређеном планом) и земљиште ван грађевинског подручја

Намена земљишта у обухвату ПГР-а, заснована је на дугорочној пројекцији демографског и друштвено-економског развоја, могућностима које пружају природни и створени чиниоци простора и потребама градског центра Горњи Милановац, а у складу са постављеним циљевима.

При планирању глобалних односа потребног земљишта за појединачне основне функције, примењени су до сада код нас познати нормативи и критеријуми за насеља средње величине, уз њихово прилагођавање специфичностима Горњег Милановца.

Намену земљишта (територију плана) чини

1. Градско грађевинско земљиште (земљиште у грађевинском подручју):

- површине и објекти јавне намене.
- остале површине.

2. Земљиште ван грађевинског подручја:

- пољопривредно земљиште.
- шумско земљиште.
- водно земљиште.

НАМЕНА ЗЕМЉИШТА

Намена земљишта	Постојеће стање (ха)	%	Намена земљишта	ПГР 2025. (ха)	%
Изграђено (грађ.) земљиште	920	55	Градско грађ. земљиште	1603	95
Неизграђено земљиште	764	45	Земљиште ван грађ. подручја	81	5
УКУПНО територија ПГР	1684	100	УКУПНО територија ПГР	1684	100
Број становника	25.300		Број становника	27.000	

Површина планираног грађевинског подручја (градског грађевинског земљишта) износи 1603 ха. Потрошња грађевинског земљишта по становнику је 534м²/ст.

Структуру коришћења земљишта у грађевинском подручју чини:

Земљиште за јавне намене	315 ха
Земљиште за остале намене	1288 ха
Укупно грађ. подручје	1603 ха

ПОДЕЛА ПРОСТОРА ПЛАНА НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЦЕЛИНЕ

Ради очувања карактера и специфичности простора у захвату плана, посебно ради побољшања опште урбане и просторне структуре, одржање и побољшање укупног еколошког капацитета, извршена је подела на целине, које захтевају посебне услове и режиме заштите, уређења и коришћења земљишта.

Целине представљају препознатљиве урбанистичке и просторне јединице дефинисане на основу положаја, природних карактеристика, створених вредности и планских поставки.

У оквиру захвата плана формирано је 17 целина:

Целина 1

(Површине око 67 ха), обухвата центар насеља са непосредно гравитирајућим зонама. Простор карактерише потпуно формирана регулација, концентрација услуга и површина и објеката јавне намене- управа, култура, простори окупљања, централни парк, здравство и др. као и објеката и простора са културног наслеђа.

Зоне становања немају услове за проширење и потпуно су заокружене. Становање у центру подразумева реконструкцију уз погушћавање, надградњу, санацију равних кровова, промену намене у пословни простор и изградњу на неизграђеним парцелама.

Даља концентрација услуга за намене компатибилне центру. Приоритетно је уређење саобраћајнице ка Деспотовици као и припадајућих намена (објеката и партера) и афирмација културно историјског наслеђа.

Целина 2

(Површине око 123 ха),

Планира се заокружење зона становања средњих густина са пространим површинама насељског зеленила формираног претежно на теренима, с аспекта морфологије и геологије, неусловним за градњу.

Целина 3

(Површине око 104 ха),

Планира се заокружење зона становања средњих густина, изградња Дома за старе и уређене зелене насељске парковске површине.

Целина 4

(Површине око 76 ха),

Планира се проширење градског гробља, уређење пространих парковских површина, формирање локалног центра, и надградња саобраћајног система - градска магистрала ка Такову.

Целина 5

(Површине око 151 ха),

Користећи повољне теренске и саобраћајне услове (планирана градска магистрала ка Такову и ауто путу) формира се нова пространа зона мешовитог пословања, као привредни потенцијал града, и потез комерцијалних намена за услужне делатности. Заокружење зона становања, надградња саобраћајне матрице, и уређење зелених површина на теренима неусловним за градњу.

Целина 6

(Површине око 53 ха),

Планирано је становање високих густина и средњих густина, изградња средњошколског комплекса, вртића и даље уређење започете локације локалног спортског центра. Велики део целине чини постојећи комплекс посебне намене.

Целина 7

(Површине око 114 ха),

Планиране су површине становања средњих густина, линеарни центар уз главну насељску саобраћајницу, и уређење локалних спортских центра.

Целина 8

(Површине око 74 ха),

Заокружење и уређење рубног потеза грађевинског подручја са становањем претежно нижих густина

Целина 9

(Површине око 88 ха),

Простор с аспекта теренских услова и визура повољан за изградњу. Планира се даљи развој становања средњих густина и локални центар.

Целина 10

(Површине око 91 ха),

Потез уз градске магистрале. Простори повољни за развој привређивања, у континуитету са постојећим начином коришћења уз надградњу саобраћајне матрице. Планира се уређење стамбених зона.

Целина 11

(Површине око 125 ха),

Уз градску магистралу планиране су површине за привређивање као мешовито пословање, у залеђу су зоне становања. Постојећи неизграђени комплекс посебне намене пренамењује се у површине привређивања и становања, уз претходну сагласност Министарства одбране РС.

Целина 12

(Површине око 161 ха),

Претежну намену чини становања на сада скоро потпуно неизграђеном простору. У делу ове целине планирано је становање нижих густина као зона резиденцијалног становања и у контакту уређење постојеће шуме као парк шуме са елементима градског излетишта.

Целина 13

(Површине око 104 ха),

Заокружење скоро потпуно и плански изграђених површина становања средњих густина. Формира се локални центар, дечја установа и подручна основна школа. Уз градску магистралу развијају се површине мешовитог пословања. За реализацију у великом делу захвата потребно је обезбедити посебне услове Министарства одбране РС.

Целина 14

(Површине око 65 ха),

Уз градску магистралу планиран даљи развој мешовитог пословања. Заокружење површина становања објектима средњих густина. За реализацију у великом делу захвата потребно је обезбедити посебне услове Министарства одбране РС.

Целина 15

(Површине око 114 ха),

Потез уз градску магистралу на улазу из правца Краљева погодан и планиран за развој мешовитог пословања а у залеђу, ван овог главног саобраћајног правца на просторима морфолошки тежим за изградњу, планирано је заокружење зона становања нижих густина.

Целина 16

(Површине око 90 ха),

Обухвата простор уз Деспотовицу између најважнијих градских саобраћајница. Саобраћајна доступност, повољни теренски услови, изграђени и опремљени простори радних зона опредељују простора за даљи развој радних зона. Исти фактори утичу на намену дела простора за недостајуће комуналне и саобраћајне функције (комунална зона-сточна и кванташка пијаца са пратећим програмом – дистрибутивни центар, радни комплекс комуналног предузећа, паркинг теретних возила) као зону сервиса-услуга.

Целина 17

(Површине око 84 ха),

Користећи повољне саобраћајне и теренске услове а према постојећем начину коришћења планира се развој радне зоне и мешовитог пословања, надградња градског спортског центра, пространа зона комерцијалних намена са могућношћу формирања комплекса услуга већег капацитета, и становања високих и средњих густина које концентрацијом услуга уз градску саобраћајницу формирају линеарни центар.

2.1.2. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ПРАВИЛА ЗА ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

Опремање насеља површинама и објектима јавне намене усклађено је са потребама насеља и препорукама из ПП РС и ППО Горњи Милановац :

Планиране јавне намене на територији Плана чине објекти и површине за јавну употребу, коридори и објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре:

1. Образовање и васпитање
2. Здравство
3. Социјална заштита
4. Култура
5. Управа.
6. Посебне намене
7. Комуналне делатности
8. Зеленило
9. Спорт и рекреација
10. Саобраћајна и комунална инфраструктура

Услови и правила за уређење и изградњу површина и објекта јавне намене и мреже саобраћајне и комуналне инфраструктуре користе се за:

- реализацију директно на основу овог Плана
- израду Урбанистичког пројекта када је прописано Планом
- смерница за израду ПДР-а чија је израда прописана Планом

2.1.2.1. ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ ЈАВНЕ НАМЕНЕ

Површине јавне намене дефинисане су регулационим елементима на графичким прилозима бр.5 (5.1, 5.2, 5.3) *План регулације нивелације и површина јавне намене.*

За уређење и изградњу, као и реконструкцију, доградњу, надградњу и опремање инфраструктуром, на овим површинама ради се *Урбанистички пројекат* на основу правила овог Плана и јасно дефинисаног програма.

За реализацију површина и објекта јавне намене за које овим планом нису дефинисани регулациони елементи ради се *План детаљне регулације.*

Површине и објекти јавне намене градиће се према следећим општим и посебним правилима:

Општа правила за уређење и изградњу површина и објекта јавне намене:

Изградња објекта јавне намене вршиће се у оквиру површина према планираној намени простора, али (према потреби) и на погодним локацијама у оквиру површина остале намене (као основна или пратећа; као вид комерцијалног или јавног пословања) под условом да ни по једном аспекту не угрожавају претежну намену у оквиру које се развијају.

Претежна намена: површине и објекти јавне намене према карти Планирана намена површина

Могуће пратеће намене: друге површине јавне намене и остале намене, услужне компатибилне делатности и одговарајући пратећи објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре

Намене објекта чија градња је забрањена у овој зони: све намене чија би делатност угрозила животну средину и претежну намену.

Могућа је изградња вишенаменских објекта јавних намена, јавних и пратећих комплементарних намена

Функције смештене у објектима градитељског наслеђа, морају да задовоље услове надлежних институција заштите споменика културе.

Величина објеката и парцеле је условљена врстом и наменом, односно прописима за изградњу одговарајуће врсте објеката.

Могућности изградње другог објекта: може се градити више објеката поштујући све услове градње дефинисане правилима, и уз анализу организације парцеле и утицаја на суседне парцеле и објекте. Постоји могућност фазне реализације.

Индекси заузетости или изграђености произилазе из прописаних норматива за површине објеката и површине комплекса сваке намене (садржано у Посебним правилима).

Спратност и тип објеката зависи од његове намене, а мора бити прилагођен условима локације и функцији при чему је максимална спратност објеката П+4. Висина објекта је:

- мах 24,0m (до коте венца).
- мах 28,0m (до коте слемена).

Објекти могу имати подрумске или сутеренске етаже, уколико не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе

Положај објеката- хоризонтална регулација

Положај објекта на парцели дефинише се:

- грађевинском линијом у односу на регулацију
- у односу на границу суседне парцеле.
- у односу на друге објекте на парцели

Објекат се поставља тако да не омета инфраструктурну мрежу, објекте на истој и суседним парцелама

Грађевинска линија је линија до које је дозвољена:

- изградња нових објеката
- доградња делова објеката

Удаљеност грађевинске линије објекта од регулационе линије дефинисана је на графичком прилогу бр.6 - Грађевинске линије.

Уколико постојећи објекат делом излази испред планом дефинисане грађевинске линије задржава се уколико не омета површину јавне намене (регулациону линију), саобраћајну прегледност или суседа на планираној грађевинској линији, уз могућу реконструкцију, адаптацију и санацију, а доградња, изградња и надградња су могуће само иза планом дефинисане грађевинске линије.

За објекте у обухвату постојећих или простора планираних за израду нових планова детаљне регулације, грађевинска линија дефинише се тим плановима.

Минимална удаљеност слободностојећег објеката, односно његових делова од границе суседне парцеле је 3,5m.

Минимална међусобна удаљеност објеката на истој парцели је 1/2 висине вишег објекта

Обликовање примерено намени, условима локације и окружењу, уз савремен третман архитектуре.

Прикључење објеката на инфраструктуру врши се на основу правила плана и услова овлашћених комуналних предузећа и организација. Изградња ових објеката је условљена **одговарајућим нивоом комуналне опремљености** (минимални ниво подразумева обезбеђен излаз на јавни пут, одговарајући број паркинг места на јавним паркиралиштима или у оквиру комплекса, одговарајући саобраћајни и противпожарни приступ, обезбеђене услове за одлагање комуналног отпада и прикључење на електроенергетску мрежу, систем водовода и канализације).

Основни услови заштите животне средине остварују се реконструкцијом и изградњом објеката у складу са техничким и санитарним прописима, прикључењем на насељску инфраструктуру и уређењем локације и парцеле; односно уређењем површина јавних намена, а посебно саобраћајних и зелених површина.

Такође, потребно је да одговарајуће службе контролишу изградњу, уређење површина јавних намена, комунални отпад, снабдевање водом, канализацију и пречишћавање отпадних вода и др.

Основни безбедносни услови везани су за примену сеизмичких прописа, противпожарних прописа, услова из геолошке подлоге, као и за зоне ограничења

изградње у оквиру техничких ограничења у коридорима инфраструктуре. Код већих инвестиционих радова потребно је извршити испитивања стабилности терена. **За све интервенције (реконструкција, доградња, изградња..) у заштитној зони војног комплекса Луњевица (према карти 2. Планирана намена површина и 9. Спровођење плана) неопходни су услови и претходна сагласност Министарства одбране.**

Изградња објеката и уређење комплекса врши се на основу прописа и техничких услова и норматива за одговарајућу намену **Комплекс (парцела)** мора бити уређен тако да буде у складу са наменом објекта и окружењем; Основно уређење обухвата нивелацију, партер, зелену површину парцеле и одводњавање. Максимално сачувати постојећи зелени фонд на локацији.

Обезбедити одговарајући број паркинг места на јавним паркиралиштима, или у оквиру комплекса и одговарајући саобраћајни и противпожарни приступ. Уколико је паркинг површина испред основног објекта, изводи се као отворено паркиралиште.

При пројектовању и извођењу свих површина и објеката јавних намена обавезна је примена важећег Правилника о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица.

Посебна правила уређења и грађења на површинама јавне намене

ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ

Предшколско образовање и васпитање -вртић

На подручју ПГР-а постоји четири објекта вртића на укупној површине 1.61ха комплекса и 4860м² површине објеката и 791 корисником тј. 50% популације (од 1575 деце узраста 0-6 год).

Површина комплекса и објеката вртића не задовољава нормативе. Да би се обезбедио стандард у постојећем стању недостаје мин 1470 м² изграђеног простора објеката деце заштите и 0.37ха комплекса.

Изградња објеката предшколског образовања и васпитања- вртића планира се према демографској пројекцији и следећим критеријумима:

- укупан број становника
- број корисника (укупан број популације до 6 година)
- обухват (број корисника установа)
- величина установа (8-10м² /кориснику)
- површина земљишта (25-30м²/кориснику)

У 2025. години, очекује се укупно око 2110 деце узраста до 6 година, предшколским образовањем и васпитањем обухваћено је око 60% тј. око 1270 деце. За очекивани број деце у планском периоду, потребно је укупно површине мин 10000 м² објеката и око 3,1 ха земљишта. То значи да је **потребна изградња 4 нове деце установе и око 1,5ха нове површине земљишта.**

Предшколско образовање и васпитање -вртићи

	КРИТЕРИЈУМИ	2008.	2025
1.	Број корисника	791	1300
2.	Број објеката	3+1	8
3.	Капацитет по објекту	198	160
4.	Површина објекта	4853	10400
5.	м ² обј./кориснику	6	8
6.	м ² земљ./кориснику	20	25
1.-6.	УКУПНО земљиште (ха)	1,6	3,1

Нове деце установе планиране су равномерно, према гравитационом подручју, две самосталне (дефинишу се *Планом детаљне регулације*) и две преасподелом површина у оквиру комплекса основних школа.

Рекреативне површине за најмлађе предвиђене су у оквиру паркова, градских блокова, у локалним спортским центрима и у зеленом коридору уз реке.

Основно образовање

На подручју ПГР-а постоје четири матичне основне школе.

Основне школе похађа 2418 ученика. Укупна површина комплекса основних школа износи 7,1 ха а школског простора 13 150м²

За рад у две смене површине школског простора и комплекса у просеку су изнад стандарда, мада, појединачно школи " Краљ Александар " недостаје око 0,48ха комплекса и школа нема просторних могућности за проширење.

Изградња објеката основних школа планира се према демографској пројекцији и следећим критеријумима:

- учионички простор..... 2 м²/ученику
- школски простор..... 8 м²/ученику
- школски комплекс.....25-30 м²/ученику
- рад у две смене

Према демографској пројекцији до 2025 год. на територији плана живеће око 2865 деце узраста 7-14 година. Постојећа површина комплекса (7,1ха) задовољава потребе очекиваног броја ученика за рад у две смене. Због равномерне просторне покривености а изнад свега као последица сложених саобраћајних услова планирана је подручна основна школа у делу насеља на левој обали Деспотовице, што подразумева и растерећење школе "Краљ Александар" у центру која је неусловна у односу на прописане критеријуме. Постојеће школе задржавају се на постојећим локацијама уз побољшање услова рада у њима кроз реконструкцију, адаптацију и опремање савременим средствима, према прописаним условима.

Укупно планирана површина за намену основно образовање је 8,1 ха.

Средње образовање

На подручју ПГР-а постоје три средње школе:

- Гимназија "Таковски устанак"
- Техничка школа "Јован Жујовић"
- Економско трговачка школа "Књаз Милош" (у истом омплексу са Техничком школом)

Школе похађа 1550 ученика. Укупна површина комплекса средњих школа износи око 2,20ха а школског простора 7 215м²

Изградња објеката средњих школа планира се према демографској пројекцији и следећим критеријумима:

- радијус опслуживања - подручје општине
- учионички простор..... 2 м²/ ученику
- школски простор..... 8 м²/ ученику
- школско двориште..... 20-25 м²/ ученику
- рад у две смене

За очекивану популацију узраста 15-19 година од око 3200 ученика потребно је укупно 3,2 ха земљишта уз услов да школе раде у две смене. Потребно је обезбедити још 1,0ха земљишта. Планирана је изградња нове средње школе у насељу Ибице, целина 6. На планираној површини од око 2,0ха формира се средњошколски комплекс тј. предвиђа се и изградња Дома за ученике (прерасподела простора и потребна површина и капацитети дефинишу се *Планом детаљне регулације*).

За постојеће школе обезбедити побољшање услова рада кроз реконструкцију, адаптацију и опремање савременим средствима, према прописаним условима.

Високо и више образовање

У Горњем Милановцу нема објеката високог и вишег образовања и према препорукама Просторног плана РС не планирају се. За потребе оснивања одговарајуће више школе или одређених одељења високог образовања у планском периоду, могућа је промена намене постојећих или изградња нових објеката у оквиру других намена и зона, као и прерасподела површина у оквиру средњошколског комплекса.

ОБРАЗОВАЊЕ

Р. бр.	ВРСТА ОБЈЕКТА	Број ученика		Површина земљ. (ха)	
		2008.	2025	2008	2025
1.	Основно образовање	2418	3180	7.09	8,1
2.	Средње образовање	1551	2430	1.70	3,2
	УКУПНО	3969		8,80	11,0

Предстојеће реформе школства у наредном периоду, условиће и власничку трансформацију. Приватне школе могу да буду у зонама становања, терцијалних делатности односно зонама секундарних делатности (стручне средње школе или одељења високог образовања у комплексима фабрика користећи постојећи адаптиран или новопланирани грађевински фонд.).

ЗДРАВСТВО

Здравствена делатност на подручју плана обавља се на нивоу примарне и секундарне здравствене заштите.

Здравствена делатност на примарном нивоу**Дом здравља Горњи Милановац**

Примарну здравствену заштиту покрива Дом здравља са објектима на две локације: у центру насеља (површина 0,15ха) и непосредно уз болницу (површина балансирана у оквиру парцеле болнице)

Дом здравља има организовано пружање здравствене заштите у свим Законом утврђеним областима.

Здравствена заштита на примарном нивоу заштите одвијаће се преко **Дома здравља уз употпуњавање мреже објеката примарне здравствене заштите** према критеријумима и нормативима који се односе на број становника територије коју опслужују, тако да се омогући равномерна покривеност примарне здравствене заштите на целој територији плана.

Здравствене станице или амбуланте са апотекама развијаће се према потребама у локалним центрима или на погодним локацијама у оквиру насеља, у складу са бројем становника који им гравитира према нормативима:

- површине објекта - 0,04-0,05 м²/становнику
- површина земљишта - 0,2 - 0,3 м²/становнику

Здравствени програм подразумева и развој приватне праксе који се одвија уз задовољење прописаних услова и норматива.

Површине апотека нису балансиране јер се најчешће налазе у оквиру објеката других намена .

Здравствена делатност на секундарном нивоу**Општа болница**

Здравствена делатност на секундарном нивоу спроводи се преко **опште болнице**. Болница располаже са 9350 м² изграђеног простора и 150 постеља, на земљишту површине око 2,46 ха. Општа болница има организовано обављање делатности из интерне медицине, педијатрије, гинекологије и акушерства, хирургије, неуропсихијатрије и грудних болести .

Према нормативу:

- 8 постеља на 1000 становник (подручје општине)
- 35-40 м² површине објеката по постељи
- 60-80 м² земљишта по постељи.
- под објектима мах 35% парцеле

за процењени број становника у општини 2025.године од 47 000 становника укупни потребни капацитети опште болнице износе:

- број постеља $8 \times 47 = 376$ постеља
- површине објеката $35\text{m}^2 \times 376 = 13\,160\text{m}^2$
- земљишта (комплекса) $60\text{m}^2 \times 376 = 2,26\text{ха}$

Површина комплекса задовољава наведени критеријум. Потребно је обезбедити нове површине објеката и број лежајева, односно реконструкцију, доградња и надградњу као и изградњу на основу анализе и програма. Болница се развија у оквиру постојеће површине.

Шири здравствени програм допуњава се приватним ординацијама, поликлиникама, болницама и апотекама.

Укупна површина здравствене заштите износи 2,61ха.

СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Социјална заштита одвија се преко Центра за социјални рад, са просторијама у оквиру објеката друге намене. Поред пословних просторија Центра не постоје објекти и просторије за смештај и негу корисника социјалне помоћи.

Развој и капацитете социјалне заштите планирати према препорукама Просторног плана Републике Србије

На подручју ПГР-а планира се изградња:

- **Дома за ученике** у целини 6, насеље Ибице, у оквиру средњошколског комплекса (око 1,0ха), а на основу *Плана детаљне регулације*.

Изградњу овог објекта планирати према следећим критеријумима:

- број корисника
- обухват (број корисника установа)
- површина објекта (15-20м² /кориснику)
- површина земљишта (25-35м²/кориснику)

При капацитирању објекта имати у виду могућ развој вишег и/или високог образовања.

- **Дома за старе** у целини 3, за који постоји урађена документација (1,25ха)

Социјално становање планирати по потреби у оквиру зона становања ван Целине 1, према посебном програму.

Социјална заштита (као јавна и као комерцијална) може се развијати на погодним локацијама и у осталим наменама

Укупна површина намене социјална заштита износи 2,25ха.

КУЛТУРА

Култура

Преко ових делатности Горњи Милановац остварује контакте са окружењем, а њихови објекти саставни су део система центара.

Делатност културе у Горњем Милановцу се одвија у објектима

1. Културни центар у згради старог суда, 600м²

2. Галерија, површина објекта 1098м², земљишта 0,12ха

3. Библиотека "Браћа Настасијевић", површина 270м² у згради окружног начелства (објекат је НКД од великог значаја)

4. Музеј у Норвешкој кући (НКД које ужива претходну заштиту)

Делатност Културног центра највећим делом покрива културна збивања не само у Горњем Милановцу већ и на територији целе општине.

Постојећа површина објеката културе износи 0,8ха

Поред постојећих објеката културе бивши дом војске се пренамењује за културу са пратећим наменама услуга, управе и осталим јавним наменама.

Неки од објеката у функцији културе могу да буду у оквиру центара свих нивоа (галерије, клубови, аматерска друштва). Посебно погодни простори за намене културе су објекти НКД, посебно у градском центру као комерцијализација културно историјског језгра града. Валоризацијом и уређењем старог градског језгра и обале формирају се услови за развој специфичних културних програма.

Од изузетног значаја је развој постојећих, традиционалних и нових културних манифестација, које чувају идентитет града, којима Горњи Милановац остварује развој који га чини значајним и препознатљивим у ширем окружењу,

Намене културе у приватном власништву могу се реализовати у свим наменама према утврђеним нормативима и под условом да не угрожавају претежну намену у оквиру које се развијају.

Укупна планирана површина намењена култури износи око 1.2 ха

Информисање- објекти јавног информисања, јавних или у приватном власништву, могу да буду грађени у оквиру центара свих нивоа или у оквиру других намена као пратећа делатност уз поштовање осталих правила грађења и одговарајућег елабората заштите животне средине / потребна процена о потреби израде /

УПРАВА

Горњи Милановац је центар истоимене општине,

Објекти управе су углавном сконцентрисани у центру насеља и главној улици:

- Скупштине општине
- Општински суд
- Објекти ПТТ
- МУП Србије
- Управа комуналног предузећа
- Центар за социјални рад

Остале функције управе су у оквиру ових основних или других пословних објеката.

Укупна површина комплекса управних функција износи око 1.3 ха.

Горњи Милановац, као општински центар има одговарајући значај и у судству и управи. Објекти управе се задржавају на постојећим локацијама

Потребни објекти ове врсте градиће се у центрима свих нивоа у складу са потребама. Такође прерасподелом простора у оквиру објекта бившег Дома војске обезбедити површине за ову намену.

Не планира се нова површина са Управом као основном наменом тј. задржава се постојећа површина око 1,3ха.

ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Комплекси Војске Србије заузимају око 29,0 ха у захвату ПГР-а, на три локације (два изграђена комплекса и полигон).

Према условима Министарства одбране РС постојећи изграђени комплекси посебне намене у грађевинском подручју задржавају се са укупном површином од 18,5 ха. Неизграђени простор војног полигона се пренамењује за садржаје према карактеру локације.

Уколико се у планском периоду омогући пренамена комплекса посебне намене, вршиће се за одговарајуће градске, општинске, регионалне и државне садржаје, на основу посебног програма, израдом **Плана детаљне регулације без измене Плана генералне регулације**. За пренамену комплекса посебне намене у целини 6, прописује се обавеза спровођења урбанистичко-архитектонског конкурса, пре израде Плана детаљне регулације.

СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

У захвату плана постоје два комплекса ове намене: Градски спортски центар, на повољној локацији уз Деспотовицу површине од 7,0ха, и локални центар у насељу Ибице, са теренима за рекреацију, површине око 0,2ха.

Развој спорта, активне и организоване рекреације подразумева спортске зоне различитог садржаја који функционално, просторним размештајем, капацитетом, уређењем и опремљеношћу, испуњавају потребе становника.

Спортско рекреативне површине на подручју ПГР-а категорисане су на следећи начин:

- **Градски спортски центар – зона спорта "Центар", Целина 17**
- **Локални спортско рекреативни центри – Целине 3, 6, 7, 9, 13**

Градски спортски центар – зона спорта "Центар" – Целина 17, развија се проширењем постојећег комплекса. Обухвата површину око 12,8ха (у структури објеката и површина заступљени су фудбалско игралиште, спортска дворана, базени, тениски терени). Спортски центар је намењен за бављење спортом и рекреацијом наменски и за становништво свих узраста. За овај захват постоји важећа урбанистичка документација по којој се простор даље уређује и опрема.

Услови за уређење градског спортског центра су:

- постојећи садржај подићи на виши степен уређења,
- увођење нових садржаја за спортско-рекреативне активности
- дозвољена је изградња објеката за спортске и пратеће намене - помоћне и клубске просторије, образовање, специјализоване школе, клубови или спортски кампуси, друге јавне намене, као и угоститељске и друге комплементарне услужне садржаје
- неопходно је побољшати ниво опремљености зоне увођењем нових атрактивних садржаја и адекватним зеленилом, као и потребном инфраструктурном опремом,
- интегрисати ток реке Деспотовице у уређење спортске зоне и спортски центар "отворити" према реци;
- функционално и садржајно повезати спортски центар са реком;
- озелењавање простора урадити на основу плана пејзажног уређења усклађеног са околним простором;
- заштитним зеленилом заштитити комплекс од околних утицаја
- пешачким комуникацијама спортски центар повезати са окружењем.

Локални спортско рекреативни центри су у оквиру стамбених зона, на 8 локација укупне површине око 3,9ха, при чему обезбеђују равномерну покривеност плана овом наменом и спортско рекреативне садржаје за становништво из непосредног окружења:

- Целина 3, непосредно уз постојећу основну школу, површине 0.24ха
- Целина 7, две локације: непосредно уз постојећу школу и планирану дечју установу, површина 0,65ха, и на постојећој зеленој површини уз градску саобраћајницу површине 0.32ха
- Целина 6, насеље Ивице, површина 0,63ха; центар је проширење и даље уређење постојеће спортско рекреативне површине
- Целина 9, у локалном центру; уређује се комбиновано са парковском површином, површине 0.57ха
- Целина 13, три локације: уз планирани комплекс школе и вртића површине око 0.48ха, у насељу Луњевица површине 0.70ха(оба планирана за реализацију уређењем постојећег фрагмента високог зеленила) и постојећи спортски комплекс површине 0,24ха у континуитету са радном зоном.

Услови за уређење локалних спортских центара су:

- дозвољена је изградња објеката за спортске и пратеће намене - помоћне и клубске просторије,
- објекте угоститељског садржаја прилагодити претежној намени – развоју спорта и пратећих спортских активности,
- озелењавање ових простора урадити на основу плана пејзажног уређења,
- пешачким комуникацијама повезати спортску зону са окружењем,
- заштитним зеленилом заштитити комплексе од околних утицаја
- успоставити редовно одржавање објеката, зеленила и пратећих садржаја, како би се очувао пријатан амбијент простора.

Остали терени (блоковска игралишта, дечја игралишта), као мале површине за рекреацију (активну и пасивну) су обавезни садржаји за дневну рекреацију становништва из непосредног окружења.

Вођене површине интегрисати и на одрживи начин укључити за спортско-рекреативне намене. У регулационом профилу Деспотовице планирана је бицикличка стаза Зелене површине двонаменски уредити укључујући елементе активне и пасивне рекреације.

У оквиру парк шуме и линеарног зеленила уз реке, планирати просторе за рекреацију (шетња, бициклизам,...).

Шеталишна зона са зеленилом уз реку Деспотовицу, се може категорисати као линијски **пасивни рекреативни полигон - променада**. Ова зона захтева изградњу пешачке и бицикличку стазу, опремање клупама за седење, дечијим игралиштима на проширењима и адекватном расветом. Обавезно је хортикултурно уређење према условима и стандардима за овакве зоне – линеарно декоративно зеленило уз реку.

Дечија игралишта са пратећим садржајима (мобиљаром – клацкалице, тобогани, песак игралиште и сл.) обавезно интегрисати у простор намењен спорту и рекреацији, на мањим површинама у оквиру напред поменутих спортскорекреативних центара, али и појединачно на погодним локацијама за игру деце, у насељу, поред реке и сл.

Спорт и рекреација

Категорија	Целина	Површина ха
Градски спортски центар	17	12,8
Локални спортско-рекреативни центри	3, 6, 7, 9, 13	3,9
УКУПНО		16,7

ЗЕЛЕНИЛО

Концепција уређења зелених површина заснива се на максималном задржавању аутохтоних врста, повећању учешћа зеленила свих категорија, планирањем нових зелених површина и њиховим одрживим коришћењем.

Структуру зеленила на територији Плана генералне регулације чине две основне категорије зелених површина:

- зеленило у грађевинском подручју и
- зеленило ван грађевинског подручја

А. Зеленило у грађевинском подручју

Категоризацију и структуру зеленила у грађевинском подручју условиле су специфичности простора и функција зелених површина. Зеленило је категорисано и сврстано у следеће категорије:

- паркови
- специфично зеленило
- линеарно зеленило
- парк шума Ждребан

У поступку реконструкције, ревитализације и подизања нових зелених површина, избор врста прилагодити намени простора, условима локације и функцији зеленила

Паркови

Структуру парковских површина чини:

- централни парк,
- градски парк,
- меморијални парк – брдо Мира
- парк Норвешка кућа

Централни парк, постојећи парк у центру града, на површини од 1,2 ха.

Услови за уређење централног парка:

- извршити ремоделацију парка као градског средишта, у градски зелени трг, уз максимално очување зелених површина. Централни парк – трг, обнавља урбанитет централне зоне, стимулише контактне блокове и просторно и функционално интегрише читав централни простор.
- утврдити програм парка;
- урадити потребну документацију;
- урадити план пејзажног уређења;
- опремање пратећим мобиљаром ускладити са окружењем.

Градски парк, постојећи парк уз Ивички поток, на површини од 5,7ха

Уређење овог парка спровести према следећим условима:

- утврдити програм парка;
- урадити потребну документацију;
- урадити план пејзажног уређења, интегрисати водени ток;
- избор врста садног материјала засновати на високодекоративним аутохтоним врстама и егзота;
- пратећи мобилијар засновати на природним материјалима.

Меморијални парк – брдо Мира, постојећи парк, на површини 3,9ха

Услови за уређење овог парка:

- сачувати меморијалну аутохтоност,
- уредити површине према просторним могућностима.

Парк Норвешка кућа - са кућом Норвешко српског пријатељства, на површини 3.4ха

Уређење спроводити према следећим условима:

- пејзажно обликовање засновати на аутохтоним декоративним врстама,
- функционално повезивање са садржајима у окружењу,
- дозвољени су садржаји излетничког карактера на површинама висок зеленила у залеђу објекта норвешко српског пријатељства

Насељски паркови

Насељски паркови су планиране зелене површине углавном на месту постојећих фрагмената шума, или на теренима са аспекта морфологије и геолошке подлоге неповољним за градњу. Некатегорисане зелене површине у грађевинском подручју предвиђене су за преобликовање и повећање степена уређења, са зеленилом као доминантном наменом и спортско-рекреативним садржајима. Дозвољени су садржаји за активну и пасивну рекреацију, и контролисана изградња услужних садржаја. Имају приоритетно функцију заштите, тј. изразиту еколошку вредност за непосредно окружење.

Насељски паркови обухватају површину око 19,5ха

Специфично зеленило

Специфично зеленило у оквиру предметног захвата чини:

- специфично зеленило уз зону привређивања, радну зону, гробље,
- зеленило на специфичним теренским условима (неповољни за градњу, ерозина подручја, велики нагиби, јаруге).

Ово зеленило је функционално и углавном својим хабитусом утиче на побољшање микроклиматских услова на терену, било да су они изазвани природним или антропогеним фактором. Уколико се наменски уређује/подиже, неопходно је избор врста прилагодити намени: крупнолисне врсте отпорне на гасове у зони привређивања, врсте са богатим кореном које везују супстрат у зони неповољних терена и сл.). Над овим зеленилом је неопходно спровести мере одржавања.

Специфично зеленило је неопходно интегрисати у систем зелених површина града.

Линеарно зеленило

Основна функција линеарног зеленила је да :

- апсорбује штетне гасове и честице;
- ублажи метеоролошке екстреме и допринесе повољнијим микроклиматским условима;
- утиче на пејзажни изглед града;
- зелене површине повеже у систем градског зеленила;
- рекултивише и оплемени водотокове.

Линеарно зеленило у ПГР-у чини:

- у форланду реке Деспотовице и уз остале водотокове;
- улично дрворедно зеленило.

Улично дрворедно зеленило има вишеструку заштитно декоративну улогу у урбаним срединама, тако да је приоритет формирати га као режим уз градске саобраћајнице. Где то услови не дозвољавају (нема разделне траке или је тротоар

недовољне ширине) у правилима је неопходно предвидети на парцели уз улицу формирање зеленог појаса – дрвореда према извору загађења.

Избор врста за линеарно зеленило прилагодити условима:

- уз реке, дуж уређених шетних стаза од постојећег аутохтоног растиња уз обезбеђени приступ обалама и просторе за одмор, рекреацију, шетњу и вожњу бициклом,
- линеарно зеленило уз реку формирати комбинацијом високог и ниског зеленила, у циљу формирања пријатног амбијента и визууре,
- комбиновати лишћаре са четинарима,
- у улицама где услови дозвољавају формирати дрвореде, а тамо где је неопходно урадити реконструкцију дрворедног зеленила фазном заменом старих стабала;
- за нове дрвореде користити врсте које су отпорне на штетне гасове и које имају богату круну.

Парк шума Ждребан

Као значајан функционални део градског зеленила представља истовремено рекреативну, еколошку и туристичку зону. Парк шума заузима површину од око 8,0ha /Површина се дефинише израдом Плана детаљне регулације/.

Еколошки потенцијал овог зеленила представља вредност за непосредно окружење али и насеље у целини, те га је неопходно очувати уз одрживо коришћење.

Услови за уређење парк шуме су:

- извршити еколошку валоризацију постојећег зеленила;
- урадити валоризацију простора са свих аспеката: кроз еколошко-биолошку основу постојећег зеленила и утврдити постојећу намену;
- утврдити програм парка;
- урадити потребну документацију;
- урадити план пејзажног уређења,
- озелењавање прилагодити условима станишта, функцији и намени простора и засновати га на аутохтоном зеленилу,
- вегетацијски склоп прилагодити експозицији и нагибу терена;
- ниво опремености објектима, пратећим садржајима и пратећом инфраструктуром мора обезбедити одрживо коришћење овог простора,
- изградња објеката подразумева контролисан капацитет, намене комплементарне (спорт, рекреација, угоститељско туристичке услуге....)
- дозвољени су елементи пасивне и активне рекреације, пратећи садржаји излетничке понуде и мобилијар;
- избор материјала, обликовање пратећих садржаја и мобилијара ускладити са природним окружењем,
- повезати простор парк-шуме са окружењем, шетним и рекреативним стазама,
- обезбедити услове за организовање активности у природи (излети, пикник, шетње, екскурзије и сл.) адекватним мапирањем, промовисањем и опремањем локација и микролокација (корпе за отпад, чесме, перголе, клупе и сл.)

Блоковско зеленило

Блоковско зеленило је важан део укупног зеленила у насељу.

Блоковско зеленило по карактеру и према капацитету може се уређивати са игралиштима за децу, мањим спортским теренима и угоститељским објектима.

Б. Зеленило ван грађевинског подручја

Зеленило ван грађевинског подручја чине аутохтони шумски комплекси. Ове површине заузимају око 51,0ha и имају приоритетну заштитну функцију. За одржавање ових шума потребно је спроводити мере заштите и неге: кроз максималну заштиту постојећег фонда, ограниченим коришћењем шумских ресурса и унапређењем постојећег стања (посебно девастираних и деградираних зона).

Зеленило:

ЗЕЛЕНИЛО НА ПОДРУЧЈУ ПГР –а	ПОВРШИНА (ха)
СВЕГА ЗЕЛЕНИЛО У ГРАЂЕВИНСКОМ ПОДРУЧЈУ	70,0
СВЕГА ЗЕЛЕНИЛО ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА	51,0
УКУПНО	121,0

КОМУНАЛНИ СИСТЕМИ И УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

Планираним садржајима, степен комуналне опремљености и санитарно хигијенски услови планског подручја, биће подигнути на виши ниво, у складу са потребама насеља

ГРОБЉА

У обухвату плана постоји једно гробље, уз Ивички поток и Брдо мира, површине 9,0 ха. Градско гробље је делимично уређено и опремљено потребним садржајима. Пратећи објекти су површине 125м².

Планира се проширење постојећег градског гробља за 8,5 ха.

Услови за уређење гробља и изградњу:

- обезбедити заштитну зону (појас) према осталим функцијама подизањем зеленила (жива ограда, појас декоративног дрвећа);
- проширење постојеће локације уређивати према Урбанистичком пројекту и пратећој документацији;
- организацију површина предвиђених за проширење постојећег гробља урадити према савременим урбанистичким захтевима поштујући еколошко-санитарне услове;
- уређење гробља, гробних места, комуникација, зеленила и пратећих садржаја мора бити на захтеваном нивоу;
- опремити гробље потребним пратећим садржајима;
- Могуће пратеће намене: услужне делатности, администрација и пратећи објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

Преглед површина

Локација	Постојећа површина (ха)	Планирана површина (ха)
Пост. гробље	9,0	17,5
УКУПНО	9,0	17,5

ПИЈАЦЕ

Градска пијаца је постојећа локација површине 0,40ха. Планом се локација градске зелене пијаце задржава и као контактни део центра подразумева и посебне услове организације и виши ниво уређења.

Шарена пијаца се измешта у нову комуналну зону "Југ".

Услови за уређење зелене и шарене пијаце су:

- уређење објеката и површина које се налазе у саставу ових пијаца вршиће се уз поштовање санитарно - хигијенских и услова еколошке заштите као и других услова Законом предвиђених за ову намену;
- уређење и опремање локација ускладити са могућношћу трансформације на виши ниво снабдевања;
- дозвољено је формирање мини пијаца у оквиру локалних центара и снабдевачких пунктова; мини пијаце се формирају према претходним условима за уређење зелених пијаца;

КОМУНАЛНА ЗОНА

У захвату плана формирана комунална зона "Југ":

Комунална зона "Југ", заузима површину од 5,10ха и чине је сточна и кванташка пијаца, радни комплекс комуналног предузећа, шарена пијаца и пратеће услужне и друге комплементарне намене. Сточну пијацу је могуће изместити ван захвата ПГР,

уз реализацију на основу Просторног плана општине и наведених услова за уређење.

Ветеринарска станица је лоцирана у близини болнице на површини 0.42ха. Формирање сточне пијаце према свим правилима и прописима захтева и стално присуство ветеринарске службе на локацији тј. измештање ветеринарске станице у комплекс сточне пијаце.

Уређење комуналне зоне (сточне пијаце и ветеринарске станице) ускладити са следећим условима:

- основна опремљеност – прва фаза (обавезни садржаји) чине је уређен плато, обезбеђена комунална инфраструктура, ограђен простор, приступна саобраћајница, вага, ветеринарска служба,
- уређење ове зоне извршити уз примену прописаних санитарних и еколошких услова,
- потпуна опремљеност (друга фаза) подразумева објекте и садржаје савремене сточне пијаце.

Радни комплекс комуналног предузећа се са неуређене и неадекватне локације поред Деспотовице, у центру насеља, на месту отварања центра према реци измешта на погоднију локацију, у нову комуналну зону. Услови за уређење ове локације, уз поштовање технолошких и организационих захтева је безбедна евакуација потенцијално зауљених вода са технолошких платоа, из радионице за одржавање возила и других потенцијалних извора загађивања. **Објекат управе** Комуналног предузећа налази се у центру насеља. Ова намена билансирана је кроз објекте Управе.

Ватрогасни дом задржава се на постојећој локацији на површини 0.17ха. У планском периоду могуће је измештање у комуналну зону.

Услови за уређење ове локације, уз поштовање технолошких и организационих захтева је безбедна евакуација потенцијално зауљених вода са технолошких платоа, из радионице за одржавање возила и других потенцијалних извора загађивања, уз обавезан третман пре упуштања у колектор.

У захвату плана **не постоји сточно гробље**. У том случају на територији општине Горњи Милановац, неопходно је формирање откупно сабирног центра у коме ће се периодично сакупљати, а затим дистрибуирати надлежној регионалној кући која се бави уништавањем ове врсте отпада. Третман опасног отпада на регионалном нивоу још увек није у потпуности реализован. Надлежна регионална кућа која се бави уништавањем ове врсте отпада за сада је "ФАБИМ – Напредак" из Ћуприје.

Комунални објекти

	локација	Површина (ха)
Гробља : Градско гробље	постојећа локација Целина 4	17.5
Зелена пијаца	Целина 1, центар	0,4
Ветеринарска станица	Целина 1, центар	0,4
Комунална зона: сточна, шарена, кванташка пијаца, радни комплекс комун. предузећа	Целина 16	5,1
Ватрогасна станица	Целина 1, центар	0,17
Депонија	ван ПГР -а	
	УКУПНО	24,0

У оквиру намене Комунални објекти могуће пратеће намене су услуге, пословање и пратећи објекти инфраструктуре

САНИТАРНА ДЕПОНИЈА КОМУНАЛНОГ ОТПАДА

У општини Горњи Милановац сакупљање чврстог комуналног отпада је организовано од стране ЈКП «Горњи Милановац». Отпад се одлаже на савременој санитарној депонији «Вујан», ван обухвата ПГР-а, чији је процењен век око 15 година.

Према Закону о управљању отпадом (Сл. гласник РС бр. 36/09, 88/10), и на основу Стратегије управљања отпадом за период 2010-2019, који је донела Влада РС априла 2010, општина Горњи Милановац, је дужна да донесе Регионални план управљања отпадом уз сарадњу са околним општинама од заједничког интереса. Општинска управа општине Горњи Милановац је донела Одлуку о изради Плана управљања отпадом на територији општине, за период 2010-2019, на основу Закона о управљању отпадом. На тај начин ће се дефинисати сви могући поступци, мере и принципи одрживог управљања комуналним отпадом, без штетног утицаја по животну средину. Избор локације за изградњу и рад постројења за складиштење, третман или одлагање отпада врши јединица локалне самоуправе у складу са Законом о управљању отпадом и прибављеним сагласностима надлежног Министарства. Локација и избор трансфер станица ће такође бити дефинисани према важећем Закону уз сагласност Министарства.

Према Националној стратегији управљања отпадом за период 2010-2019, општина Горњи Милановац заједно са општинама Топола, Аранђеловац, Кнић и Крагујевац (као носиоцем активности) чини регион у оквиру којег ће се вршити сакупљање, дистрибуција и третман отпада на јединственој регионалној депонији унутар региона. Иако општина Горњи Милановац има решен проблем одлагања комуналног отпада за наредни период (на санитарној депонији «Вујан»), предлог је да се локална самоуправа укључи у процес регионализације.

Некомунални отпад

Складиштење и третман некомуналног отпада (амбалажни, медицински, фармаколошки, пољопривредни, отпадна уља, електронски отпад и сви дуге врсте отпада наведене у листи) мора бити спроведен према важећем Закону о управљању отпадом (Сл. гласник РС. бр. 36/09, 88/10) и у складу са Националном Стратегијом управљања отпадом за период 2010-2019. године, које је донела Влада РС. Неопходно је у складу са европским стандардима предвидети локацију за привремено одлагање уинутих животиња и кланичног отпада на нивоу општине – формирањем откупно сабирног центра одакле би се даље отпад дистрибуирао на трајну локацију.

Према Правилнику о начину разврставања и поступања са споредним производима животињског порекла, ветеринарско-санитарним условима за изградњу објеката за сакупљање, прераду и уништавање споредних производа животињског порекла, начину спровођења службене контроле и самоконтроле, као и условима за сточна гробља и јаме гробнице ("Службени гласник РС" бр. 31/2011), нешкодљиво уклањање животињских лешева и отпадака животињског порекла врши се прерадом у објекту за прераду животињских лешева и отпадака животињског порекла (кафилерије). Кафилерија "ФАБИМ - Напредак" у Ђуприји, треба да врши преузимање отпада из објеката за клање животиња и објеката за прераду меса са територије општине Горњи Милановац, пошто је она једина кафилерија отвореног типа на територији Србије. Извршено је њено проширење капацитета, осавремањавање технологије и заштите животне средине. ФАБИМ прерађује 50 до 60 тона кланичног отпада дневно с подручја западне, источне и централне Србије.

2.1.2.2. ОБЈЕКТИ И МРЕЖА САОБРАЋАЈНЕ И КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

Регулационим и нивелационим елементима саобраћајне и комуналне инфраструктуре дати су на графичким прилозима бр. 5.1, 5.2 и 5.3 *План регулације нивелације и површина јавне намене* и графичким прилозима бр. 7. *Водопривредна и термоенергетска инфраструктура* и бр. 8. *Електроенергетска и телекомуникациона инфраструктура*.

САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Саобраћајни објекти

Аутобуска станица

Аутобуска станица задржава постојећу локацију као повољну, јер се налази у непосредној близини градског центра и државног пута IА реда бр.2, Београд-Љиг-Прељина.

Намена аутобуске станице остаје непромењена (путнички терминал за приградски и међуградски саобраћај). Задржава се постојећа површина станице од око 0,90 ха. За потребну реконструкцију и уређење ради се **Урбанистички пројекат**

Терминал теретних возила

Планирана локација терминала теретних возила налази се јужно од централног градског подручја на простору између реке Деспотовице и државног пута IА реда бр.2 Београд-Љиг-Прељина. Због повезивања терминала и других локација у унутрашњости блока између улице Љубићке и државног пута IА реда према локацији терминала теретних возила планирана је сабирна саобраћајница.

Површина паркинга теретних возила износи око 2,0 ха.

За уређење и изградњу ради се **План детаљне регулације**.

У оквиру намене саобраћајни објекти могуће пратеће намене су: друге јавне намене, услужне делатности, пословање, зеленило и одговарајући објекти комуналне инфраструктуре.

Мреже и објекти саобраћајне инфраструктуре са прикључцима на окружење

Друмски саобраћај

Улична мрежа

Основни задатак планираног система уличне мреже је да прихвати и квалитетно опслужује локални саобраћај и то пре свега са сврхом стан-посао и да обезбеди увођење даљинског саобраћаја на најважнијим улазно-излазним правцима.

Уличну мрежу Горњег Милановца чиниће следеће категорије саобраћајница:

- градске магистрале,
- градске саобраћајнице,
- сабирне саобраћајнице, и
- стамбене и приступне саобраћајнице.

До изградње планираног аутопута Београд – Јужни Јадран (Бар) и планиране "Шумадијске магистрале", целокупан транзитни саобраћај и даље ће се водити по правцу државног пута IА реда бр.2 Београд-Љиг-Прељина (тзв."Ибарска магистрала").

Аутопутски коридор пружа се западно од посматраног подручја, при чему ће веза Горњег Милановца са овим коридором бити остварена преко планиране градске магистрале дуж Ивичког потока. Изградњом аутопута Београд-Јужни Јадран значајан део транзитног саобраћаја обављаће се овом трасом тако да ће државни пут IА реда бр.2 имати мање саобраћајно оптерећење тако да ће у потпуности преузети улогу градске магистрале.

Петља на месту укрштања планиране "Шумадијске магистрале" и аутопута Београд – Јужни Јадран (Бар) планирана је северозападно од Горњег Милановца на позицији изван граница плана.

У источном делу посматраног подручја планиран је већи број сабирних саобраћајница, које треба да повежу овај простор у складу са планираном наменом површина и да истовремено преко саобраћајница вишег ранга интегришу простор са већом градском целином и градским центром на западној страни реке Деспотовице.

На државном путу IА реда бр.2 Београд-Љиг-Прељина планирана је реконструкција постојећих петљи и кружна раскрсница на позицији раскрснице са ул.Љубићком и планиране сабирне улице уз реку Деспотовицу (на стациономи 329 км + 987 м).

Кружне раскрснице планиране су и на раскрсницама следећих улица у оквиру градске уличне мреже: ул.Љубићке и ул.Црногорске; ул. Железничке, ул.Стевана Синђелића и улице дуж Ивичког потока; и ул.Кнеза Александра Карађорђевића и ул.Крагујевачке.

Постојећи улазно-излазни улични правци задржавају положај и функцију основних носилаца изворно-циљног и делом локалног саобраћаја

Градске магистрале су саобраћајнице које се у основи надовезују на мрежу државних путева I и II реда или повезују ове путеве. Ове саобраћајнице протежу се већим делом посматране територије, повезују различите градске садржаје (рад, становање, центар, образовање...) и опслужују значајан део изворно-циљног и локалног саобраћаја и део транзитног саобраћаја.

Градске саобраћајнице повезују стамбене зоне са градским центром и осталим садржајима, опслужују највећим делом локални саобраћај и уводе локалне путеве у град.

Попречни профили улица димензионисани су према просторним могућностима и функционалном значају саобраћајнице у оквиру уличне мреже.

У захвату плана, левом обалом реке Деспотовице, планирана је траса пешачке и бициклистичке стазе.

Стационарни саобраћај

У градском језгру јавља се стационарни саобраћај у виду уличног паркирања који је потребно регулисати и уредити како би се смањила диспропорција између расположивих капацитета и захтева за паркирањем, посебно у време вршних оптерећења.

Укупни захтеви за паркирањем у централној зони одговарајућим средствима саобраћајне контроле морају се свести на разумну меру тако да комплекс мера за ублажаваље проблема стационарног саобраћаја подразумева: организацију централне зоне као зоне са посебним режимом саобраћаја и лимитираним трајањем паркирања, вануличних паркиралишта са развијеним системом тарифа и контролом њиховог коришћења.

Уз Ул. Вука Караџића у блоку болнице планирана је саобраћајна површина за паркирање које се може организовати као отворени паркинг или гаража.

Такође, неопходно је приликом изградње нових и реконструкције постојећих објеката у зависности од намене објекта (спортски, стамбени, пословни . . .) и величине објекта (броја станова, запослених, посетилаца . . .) условити изградњу одговарајућег броја паркинг места на начин утврђен Правилником о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу (Сл.гласник РС бр. 50/2011)

За смештај теретних возила планирана је локација терминала теретних возила на простору између реке Деспотовице и државног пута IА реда бр.2 Београд-Љиг-Прељина. Терминал теретних возила осим основне функције паркирања теретних возила подразумева и друге пратеће садржаје (радионице за сервисирање и прање возила и др.)

Железнички саобраћај

Просторним планом Републике Србије планирана је изградња регионалне једноколосечне железничке пруге нормалног колосека Чачак - Горњи Милановац – Топола – Аранђеловац - Младеновац за обављање путничког и теретног саобраћаја.

На подручју Плана генералне регулације налази се траса раније коришћене железничке пруге уског колосека, чија траса не испуњава услове за развој савременог железничког саобраћаја.

Нова траса планиране регионалне једноколосечне железничке пруге пруге нормалног колосека Чачак-Горњи Милановац-Топола-Аранђеловац-Младеновац биће дефинисана тек по изради Генералног пројекта и Просторног плана подручја посебне намене предметне железничке пруге.

Ваздушни саобраћај

Подручје Горњег Милановца према мрежи мањих и средњих аеродрома предвиђених Просторним планом Републике Србије, оријентисано је на аеродроме у Лађевцима и Прељини.

Саобраћајни услови за несметано кретање лица са посебним потребама у простору

Приликом изградње нових саобраћајница неопходно је придржавати се Правилника о техничким стандардима приступачности (Службени гласник РС бр.19/2012).

За лица са посебним потребама у простору потребно је прилагодити и све јавне саобраћајне и пешачке површине, прилазе до објеката као и све објекте за јавно коришћење. У складу са тим планирати извођење посебних рампи за омогућавање кретања особама са посебним потребама на свим пешачким токовима где постоји денивелација у односу на путању кретања. Такође је при извођењу и обележавању места за паркирање потребно обухватити и места посебне намене и димензија са адекватном сигнализацијом за паркирање возила лица са посебним потребама.

Правила за изградњу и реконструкцију саобраћајница

- регулационе линије и осовине саобраћајница представљају основне елементе за дефинисање мреже саобраћајница
- коловозну конструкцију димензионисати према меродавном саобраћајном оптерећењу, а према важећим стандардима и нормативима базираним на СРПС У.Ц4.012, према „Правилнику о техничким нормативима за димензионисање коловозних конструкција,“ и „Пројектовање флексибилних коловозних конструкција,“ и другим пратећим прописима
- приликом пројектовања користити и податке о: климатско хидролошким условима, носивости материјала постелице и других елемената коловозне конструкције (за израду новог коловоза и ојачање постојеће коловозне конструкције).
- при пројектовању нових деоница или нових коловозних трака, нивелету висински поставити тако да се прилагоди изведеним коловозним површинама
- слободни простор изнад коловоза (светли профил) за друмске саобраћајнице износи мин. 4,5м
- пројектну документацију саобраћајница радити у складу са законском регулативом и стандардима
- саобраћајнице пројектовати и изводити према попречним профилима датим у графичком прилогу
- главним пројектом предвидети потребну саобраћајну сигнализацију у складу са усвојеним режимом саобраћаја
- унутарблоковске приступне улице димензионисати према условима за кретање противпожарних возила
- у регулационим профилима планираних улица предвидети уличну расвету у континуитету
- при пројектовању и реализацији свих објеката и површина јавне намене применити Правилник о техничким стандардима приступачности (Службени гласник РС бр.19/2012).

- позицију улаза/излаза јавних паркинг гаража прикључити на уличну мрежу нижег ранга (приступну или сабирну улицу)
- максималну спратност јавне паркинг гараже одредити према урбанистичким условима за блок
- приликом пројектовања јавних паркинг гаража придржавати се законске регулативе, а оправданост изградње проверити кроз израду студије оправданости
- јавне паркинг гараже реализовати као гараже отвореног или затвореног типа у складу са еколошким захтевима и амбијенталним захтевима.
- планиране кружне токове на раскрсницама у градској уличној мрежи димензионисати према меродавном саобраћајном оптерећењу раскрснице.
- саобраћајни прикључак објеката (бензинска станица, пословни, комерцијални комплекси и др.) на државни пут IА реда подразумева примену трака за успорење/убрзање, срачунатих према рачунској брзини на путу; услови се формирају узимајући у обзир сваку локацију понаособ, као и просторне и урбанистичке карактеристике ширег подручја.
- при повезивању стамбене зоне, стамбено-пословне зоне, индустријске зоне и др. на државне путеве потребно је предвидети паралелну сервисну саобраћајницу која ће повезивати целокупну локацију дуж путних правца, у циљу безбеднијег одвијања саобраћаја на предметним путевима, и смањења конфликтних тачака.
- приликом планирања и пројектовања саобраћајних прикључака водити рачуна о следећем:
 - обезбедити зоне потребне прегледности.
 - ширина коловоза приступног пута мора бити минималне ширине 6,60 м (са ивичном траком) 6,00 м (са ивичњаком) и дужине 40,00 м.
 - сагледати евентуалну могућност за додатном саобраћајном траком за лева скретања са предметних државних путева.
 - са даљином прегледности од минимално 120,00 м (у односу на "СТОП" линију на саобраћајном прикључку на предметни пут).
 - са коловозном конструкцијом за тежак саобраћај (осовинско оптерећење од најмање 11,50 т по осовини); коловоз прикључне саобраћајнице мора бити пројектован сходно члану 37. и 38. Закона о јавним путевима („Сл. гл. РС“ бр.101/2005).
- правила за изградњу аутобуских стајалишта:
 - почетак, односно крај аутобуских стајалишта мора бити удаљен минимално 20,00m од почетка односно краја лепеза прикључног пута у зони раскрснице.
 - дужина прегледности на деоници предметног пута на којој се пројектује и гради аутобуско стајалиште мора бити најмање 1,50m дужине зауставног пута возила у најнеповољнијим временским условима (снег на путу) за рачунску брзину кретања возила од 50,00km/сат.
 - насправна (упарена) аутобуска стајалишта поред јавног пута пројектују се и граде тако да се гледајући у смеру вожње, прво наилази на стајалиште са леве стране пута и тада подужно растојање два наспрамна аутобуска стајалишта (од краја левог до почетка десног) мора износити минимално 30,00m.
 - изузетно, аутобуска стајалишта се могу пројектовати и градити тако да се прво аутобуско стајалиште поставља у смеру вожње са десне стране пута и тада међусобни размак крајњих тачака аутобуских стајалишта (од краја десног до почетка левог) не сме бити од 50,00m.
 - ширина коловоза аутобуских стајалишта поред предметног пута мора износити 3,50m.
 - дужина укључне траке са предметног пута на аутобуска стајалишта мора износити 30,50m.
 - дужина укључне траке са аутобуских стајалишта на предметни пут мора износити 24,80m.
 - дужина ниша аутобуских стајалишта мора износити 13,00m за један аутобус, односно 26,00m за два или зглобни аутобус.

- попречни пад коловоза аутобуских стајалишта мора бити минимум 2% од ивице коловоза пута.
- коловозна конструкција аутобуских стајалишта мора бити једнаке носивости као и коловозна конструкција предметног пута.
- изградња бициклических и пешачких стаза подразумева:
 - адекватну - стандардима утврђену грађевинску конструкцију;
 - удаљење слободног профила бициклическе и пешачке стазе од ивице коловоза предметног пута од 1,50 м (ширина банке предметног пута);
 - коришћење и несметани приступ бициклическој и пешачкој стази од стране инвалидних - хендикепираних особа;
 - обезбеђен приступ бициклическе и пешачке стазе до утврђених бициклических и пешачких прелаза на предметном путу;
 - утврђивање пешачких прелаза на којима је потребно обезбедити позивне пешачке семафоре, или упозоравајућу светлосну сигнализацију.

РЕГУЛАЦИЈА И НИВЕЛАЦИЈА МРЕЖЕ САОБРАЋАЈА

Регулација

За део обухвата Плана генералне регулације, регулациону матрицу чинили су елементи важећих пројеката улица (дефинисане регулационе осовине кориговане на појединим местима). За све дефинисане саобраћајнице и водотокове као подлога коришћена је комбинација катастарског и ортофото плана из 2007. године. Водило се рачуна да регулациона линија што мање утиче на постојеће објекте како би њена реализација на терену била једноставнија и са минимумом трошкова око решавања имовинских односа.

Регулационе осовине водотокова и регулационе осовине планираних саобраћајница, одређене су пројектованим координатама темених и осовинских тачака. На графичком прилогу дат је списак координата свих поменутих тачака, као и полупречници заобљења хоризонталних кривина (по осовини) и полупречници заобљења регулације у раскрсницама. Регулационе линије дуж саобраћајница, дефинисане су осовинама и карактеристичним попречним профилима, који су такође саставни део графичког прилога.

Постојеће улице катастарски дефинисане, а које нису обухваћене графичким прилогом регулације, задржавају постојећу регулацију (парцелу). Промена регулације ових улица и улица дефинисаних Планом генералне регулације као и увођење нових саобраћајних површина врши се **Планом детаљне регулације**.

Наведени елементи који су садржани на графичком прилогу, чине јединствену регулациону базу.

Нивелација

Елементи нивелације урађени су на основу вертикалне представе добијене из Дигиталног Модела Терена постојећег ортофото плана. Генерална нивелација у обухвату Плана генералне регулације, дефинисана је пројектованим висинама у раскрсницама саобраћајница. Приликом израде плана нивелације водило се рачуна да пројектоване висине максимално прате постојећи терен. Код саобраћајница које имају квалитетан асфалтни застор, у раскрсницама се треба придржавати постојећих висина и нивелета.

Нивелациони елементи Плана нивелације, који су саставни део графичког прилога, могу служити за генерално сагледавање пројектоване конфигурације терена приликом пројектовања инфраструктурних објеката, а за све остале потребе неопходни су накнадни геодетски радови који ће омогућити пројектовање извођачких елемената свих типова објеката.

ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Водоснабдевање

На основу планираног броја становника и процењене норме потрошње воде од 600 л/ст/дан, потребна средња количина воде за пиће на крају планског периода износи око 208 л/с, а максимална дневна око 300 л/с.

Изградњом акумулација у регионалном систему водоснабдевања "Рзав", постојећа изворишта водоснабдевања могу да обезбеде потребну количину воде. У оквиру дистрибутивног система планирана је изградња нових магистралних цевовода и разводне мреже у дужини око 24 км, као и проширење капацитета два постојећа резервоара и то резервоара "Нешковића брдо" за још једну комору од 3.500 м³ и резервоара "Брдо мира" за комору од 1.000 м³, и новог резервоара "Бранково брдо" запремине 500 м³.

За изворишта водоснабдевања (као и објекте дистрибутивног система) дефинисати и оверити резерве, одредити зоне и спровести мере санитарне заштите, а након одређивања зона санитарне заштите унети у планску документацију.

Правила за изградњу нових и реконструкцију постојећих водоводних линија

Трасе планираних магистралних цевовода и водоводних линија водити постојећим и планираним саобраћајницама и по потреби зеленим површинама. Ван урбанизованог подручја трасе водити поред саобраћајница.

Димензије нових водоводних линија одредити на основу хидрауличног прорачуна узимајући у обзир и потребну количину воде за гашење пожара како се то противпожарним прописима захтева. Минималан пречник цеви за градска насеља је 100 мм. На водоводним линијама предвидети потребан број противпожарних хидраната, на максималном размаку од 80 м за индустријске зоне, односно 150 м за стамбене зоне. Препоручује се уградња надземних противпожарних хидраната.

Минимална дубина укопавања разводних водоводних линија је 1,2 м а магистралних цевовода 1,8 м до темена цеви.

Приликом укрштања водоводне цеви треба да буду изнад канакизационих.

Минималан размак између водоводних линија и других инсталација је 1,5 м. Појас заштите око магистралних цевовода је минимум по 2,5 м са сваке стране.

Новопроектване објекте прикључити на постојеће и планиране водоводне линије.

Техничке услове и начин прикључења новопроектваних водоводних линија као и прикључење појединих објеката одређује надлежна комунална организација.

Водоводне линије затварати у прстен што омогућује сигурнији и бољи начин водоснабдевања.

Код изградње нових водоводних линија предвидети довољан број затварача и фазонских комада ради исправног функционисања мреже.

Реконструкцију разводне мреже радити по постојећој траси како би се оставио простор у профилу за друге инсталације и избегли додатни трошкови око израде прикључака.

За сва изворишта водоснабдевања, као и објекте дистрибутивног система спровести мере санитарне заштите дефинисане Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања (Сл. Гласник РС бр. 92/2008).

Одвођење отпадних вода

Концепт одвођења употребљених и атмосферских вода базиран је на следећим принципима:

- Систем је конципиран као сепаратан, тј. посебно се одводе санитарне отпадне воде а посебно атмосферске воде.
- Систем за одвођење отпадних вода треба да покрије целу територију насеља. Да би се то остварило планирана је изградња фекалних колектора и сабирне мреже у дужини од око 19 км. Све отпадне воде примарним колектором ће се одвести до постојећег постројења за пречишћавање отпадних вода, које се налази непосредно изван обухвата Плана, према Чачку.
- Индустријске отпадне воде третирати унутар индустријских комплекса. Предtretман индустријских отпадних вода радити пре упуштања у фекалну канализацију, а комплетан третман до прописаног нивоа у случају упуштања у водоток.
- Атмосферске воде најкраћим путем одвести до најближег реципијента. Потребно је изградити око 18 км колектора и сабирне мреже.

Правила за изградњу фекалне канализације

Трасе фекалних колектора и сабирне канализационе мреже водити постојећим и планираним саобраћајницама и по потреби зеленим површинама.

Димензије нове фекалне канализације одредити на основу хидрауличног прорачуна, узимајући у обзир комплетно сливно подручје. Уколико се прорачуном добије мањи пречник од ϕ 200 мм, усвојити ϕ 200 мм. Максимално пуњење канализације је 0,7 Д, где је Д пречник цеви.

Минимална дубина укопавања треба да је таква, да канализација може да прихвати отпадне воде из свих објеката који су предвиђени да се прикључе на њу, а не мање од 1,2 м до темена цеви. За исправно функционисање фекалне канализације предвидети довољан број ревизионих окана и водити рачуна и минималним и максималним падовима. Оријентационо максимални пад је око 1/Д (см) а минимални пад 1/Д (мм).

Новопроектване објекте прикључити на постојећу и планирану фекалну канализацију. Минималан пречник кућног прикључка је ϕ 150 мм.

Индустријске отпадне воде се могу увести у канализацију тек после предтретмана.

У срединама где не постоји канализација градити прописне, водонепропусне септичке јаме.

Техничке услове и начин прикључења новопроектване фекалне канализације као и прикључење појединих објеката одређује надлежна комунална организација.

Правила за изградњу кишне канализације

Трасе кишних колектора и сабирне канализационе мреже водити постојећим и планираним саобраћајницама и по потреби зеленим површинама.

Нову кишну канализацију упоредо изводити са реконструкцијом улица.

Димензије нове кишне канализације одредити на основу хидрауличног прорачуна. За меродавну рачунску кишу обично се узима киша са вероватноћом појаве 33% или 50%.

Минимална дубина укопавања мерена од темена цеви је 1,0 м.

Воду из дренажа уводити у кишну канализацију.

Регулација водотокова

Планира се регулација Деспотовице у дужини око 2,7 км, реке Луњевице око 0,8 км, потока Јакљево у дужини око 1,0 км, потока Бацковац у дужини око 1,0 км, потока Милетић у дужини око 0,7 км, потока Глоговац у дужини око 0,8 км, четири безимена потока у дужини око 3,0 км и потока Ражаник у дужини 0,9 км.

Правила за извођење регулације водотокова

Трасе уређених водотокова одређене су регулационим осовинама водотокова (координатама темених и осовинских тачака), датим на графичком прилогу.

Меродавни протицај за димензионисање корита регулисаног водотока одређује надлежна водопривредна организација.

Са обе стране регулисаног водотока оставити заштитни појас минималне ширине 4,0 м због могућих интервенција.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

Обзиром на пораст потреба корисника за комуникацијама великих брзина Средњерочним планом предузећа "Телеком Србија" предвиђено је да се до 2015. за 40% обичних (POTS) претплатника обезбеде ресурси за давање широкопојасних услуга. Започета је реализација оптичких привода до бизнис корисника, а бакарна приступна мрежа се децентрализацијом комутационих чворова скраћује, са тенденцијом да претплатничка петља у градским срединама не прелази дужину од 1000м.

Да би се ово реализовало предвиђено је да се у захвату плана изградје следећи мултисервисни приступни чворови: Луњевица, Плави мост, Сврачковици, Млаковац, Мачков пут, Јабланица, Нешковића брдо, Грабовица.

Изградњом нових мултисервисних чворова јавиће се потреба за проширењем и доградњом делова дистрибутивне мреже и постојеће ТТ канализације као и за изградњом нових деоница ТТ канализације.

Планирана је изградња привода оптичког кабла до планираних MSAN-ова и базних станица мобилне телефоније.

Радови на повећању капацитета, односно броја влакана, на правцу HOST Горњи Милановац - RDLU Неваде је у току, а по потреби исто треба одрадити и на другим правцима.

Правила грађења за телекомуникационе објекте

ТТ мрежу градити надземно, у кабловској канализацији или директним полагањем у земљу.

ТТ каблове односно ТТ канализацију полагати у профилима саобраћајница испод тротоарског простора и испод зелених површина, а изузетно у коловозу - код уских профила саобраћајница и саобраћајница без тротоара на прописном међусобном растојању од осталих инсталација.

На прелазу испод коловоза саобраћајница као и на свим оним местима где се очекују већа механичка напрезања тла каблове обавезно полагати кроз кабловску канализацију (заштитну цев).

При укрштању са саобраћајницом угао укрштања треба да буде 90° .

Дозвољено је паралелно вођење енергетског и телекомуникационог кабла на међусобном размаку од најмање (ЈУС Н. ЦО. 101): 0,5м за каблове 1 kV и 10 kV.

Укрштање енергетског и телекомуникационог кабла врши се на размаку од најмање 0,5м. Угао укрштања треба да буде: у насељеним местима: најмање 30° , по могућности што ближе 90° ; ван насељених места: најмање 45° .

Енергетски кабл, се по правилу, поставља испод телекомуникационог кабла.

Уколико не могу да се постигну захтевани размаци на тим местима се енергетски кабл провлачи кроз одговарајућу заштитну цев, али и тада размак не сме да буде мањи од 0,3м.

Размаци и укрштања према наведеним тачкама се не односе на оптичке каблове, али и тада размак не сме да буде мањи од 0,3м.

Телекомуникациони каблови који служе искључиво за потребе електродистрибуције могу да се полажу у исти ров са енергетским кабловима, на најмањем размаку који се прорачуном покаже задовољавајући, али не мање од 0,2м.

Дубина полагања каблова не сме бити мања од 0,80 м.

На делу трасе оптичких каблова која је заједничка за са кабловима месне мреже, обавезно полагати полиетиленске цеви у исти ров како би се кроз њу могао накнадно провући оптички кабл. У деловима града са већом густином становања постављати оптичке каблове већих капацитета узимајући у обзир потребе великих корисника телекомуникационих услуга.

Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и водоводних цеви на међусобном размаку од најмање 0,6 м

Укрштање телекомуникационог кабла и водоводне цеви врши се на размаку од најмање 0,5м. Угао укрштања треба да буде што ближе 90° а најмање 30° .

Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и фекалне канализације на међусобном размаку од најмање 0,5 м

Укрштање телекомуникационог кабла и цевовода фекалне канализације врши се на размаку од најмање 0,5м. Угао укрштања треба да буде што ближе 90° а најмање 30° .

Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и цевовода централног грејања на међусобном размаку од најмање 0,5 м

Укрштање телекомуникационог кабла и цевовода централног грејања врши се на размаку од најмање 0,8м. Угао укрштања треба да буде што ближе 90° а најмање 30° .

Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и гасовода на међусобном размаку од најмање 0,4 м.

За градњу високих објеката на правцима РР коридора морају се претходно обезбедити технички услови Телекома Србија.

Постављање објеката мобилне телефоније је могуће у зонама становања, индустријским зонама, зонама терцијарних и кварталних делатности, једном речју свуда где се процени реална потреба за овим објектима, а у складу са Законом о телекомуникацијама, Закону о планирању и изградњи и свим подзаконским актима који проистичу из ових закона.

КДС систем развијати према захтеваним потребама у складу са Законом о телекомуникацијама, Закону о планирању и изградњи и свим подзаконским актима који проистичу из ових закона.

Трасе водова кабловског дистрибутивног система полагати у профилима саобраћајница испод тротоарског простора. Дозвољено је паралелно вођење као и укрштање са осталим комуналним инсталацијама на растојањима која захтевају технички прописи. Каблови могу да се полажу и испод зелених површина. На прелазу испод коловоза саобраћајница као и на свим оним местима где се очекују већа механичка напрезања тла каблови се обавезно полажу кроз кабловску канализацију.

ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Постојећа трафостаница 110/10kV "Горњи Милановац" ради са степеном искоришћења од 90% па је потребно извршити проширење заменом постојећег трансформатора капацитета 16MVA трансформатором капацитета 31,5MVA.

Перспективним планом предузећа "Електромрежа Србије" до 2025. предвиђена је изградња трафостанице 110/x kV "Горњи Милановац 2", која ће се повезати на далековод број 1183 Чачак - Горњи Милановац. Истим планом предвиђена је и изградња далековода 110kV Кнић - Горњи Милановац. Уколико планирана трафостаница буде садржала трансформацију на напон од 35kV, потребно ју је повезати кабловима или далеководима са постојећим трафостаницама 35/10kV.

Перспективна студија за даљи развој дистрибутивне мреже и избор средњег напона коју је урадио Институт "Никола Тесла" из Београда, предвиђа изградњу нове трафостанице 110/10kV капацитета 20MVA на локацији на, или у близини садашње трафостанице 35/10kV Горњи Милановац 4". Нову трафостаницу повезати двоструким далеководом 110kV са далеководом број 182 Горњи Милановац - Пожега. По изградњи нове трафостанице, размотрити могућност укидања постојеће 35/10kV "Горњи Милановац 4". Истом Студијом показано је да увођење напона 20kV не би било рационално па се постојећи напонски нивои задржавају.

Локације планираних трафостаница и трасе планираних далековода дате су на графичком прилогу само оријентационо, док ће се тачне локације и трасе одредити Генералним пројектима, односно плановима нижег реда.

У постојећим трафостаницама 35/10kV потребно је извршити повећање капацитета у складу са потребама конзума.

Изградњом нових и реконструкцијом постојећих трафостаница 10/0,4 kV обезбедити довољно капацитета за све потрошаче, у првој фази трафостаница "Гробнице", "Будућност", "Металац хотел", "Бацковац", "Таковска", "Курсулина 1", "Касарна 1", "Сломен парк". Потребно је повећати сигурност снабдевања електричном енергијом двостраним напајањем трафостанца 10/0,4kV.

Планира се изградња следећих 10kV кабловских веза:

- Нушићева - Раскрснице, дужине око 1,5км
- Царевића Насеље - ТС 35/10kV "Горњи Милановац 2"
- Ивице 2 - Цара Душана.

Наставити са реконструкцијом и проширењем 10kV и нисконапонске мреже.

Наставити са изградњом инсталације јавног осветљења уз увођење економичнијих и савременијих извора светлости.

Правила грађења за електроенергетске објекте**Надземни водови**

На потезу постојећих надземних водова напона 35 kV и 110 kV у оквиру подручја плана уводе се зоне ограничења изградње, у оквиру заштитног коридора далековода ширине 30м.

Изградњу нових објеката и усаглашавање постојећих обзиром на сигурносну висину и сигурносну удаљеност од далековода извести у свему према Правилнику о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV ("Сл. лист СФРЈ", бр. 65/1988 и "Сл. лист СРЈ" бр. 18/1992 чл. 103,104,105,106,107,108).

На деловима парцела захваћених коридорима високог напона који се налазе ван самог коридора и зоне техничких ограничења према претходном, могу се и усаглашавати постојећи и градити нови објекти према општим правилима грађења за објекте ових зона и условима парцеле.

Ови услови односе се на све постојеће објекте у коридору, као део општих правила изградње. Посебне услове према ситуацији на терену даје надлежна служба Електродистрибуције, а по конкретном захтеву.

Приликом изградње објеката у близини надземних електроенергетских водова придржавати се важећих техничких прописа, стандарда и техничких услова надлежног електродистрибутивног предузећа.

Подземни водови

Сви подземни планирани високонапонски и нисконапонски водови се полажу у профилима постојећих и планираних саобраћајница испод тротоара а изузетно у коловозу - код уских профила саобраћајница и саобраћајница без тротоара. Ширина рова зависи од броја каблова. Каблови се изузетно могу полагати испод зелених површина ако је то неопходно.

Електроенергетску мрежу полагати најмање 0,5 м од темеља објекта и 0.5 м од коловоза.

Дубина укопавања каблова износи 0,80 м за каблове напона до 20 kV и 1,0 м за каблове 35 kV.

При затрпавању кабловског рова, изнад кабла дуж целе трасе, треба да се поставе пластичне упозоравајуће траке. Препоручује се следећи распоред упозоравајућих трака: При полагању кабла на регулисаним површинама поставља се једна упозоравајућа трака на 0,4м изнад кабла. При полагању кабла на нерегулисаним површинама постављају се две упозоравајуће траке, од којих је прва на 0,3м, а друга на око 0,5м изнад кабла. Након полагања каблова трасе истих видно обележити.

Заштиту од атмосферског пражњења извести према класи нивоа заштите објеката у складу са Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења (Сл.лист СРЈ бр. 11/96).

Сагласност за прикључење на јавну дистрибутивну мрежу затражити од надлежног електродистрибутивног предузећа.

Међусобно приближавање и укрштање енергетских каблова

На месту укрштања енергетских каблова вертикално растојање мора бити веће од 0,2 м при чему се каблови нижих напона полажу изнад каблова виших напона.

При паралелном вођењу више енергетских каблова хоризонтално растојање мора бити веће од 0,07 м. У истом рову каблови 1 kV и каблови виших напона, међусобно морају бити одвојени низом опека или другим изолационим материјалом.

Укрштање енергетских каблова са саобраћајницама

При укрштању са саобраћајницама, као и на свим оним местима где се очекују већа механичка напрезања тла каблови морају бити постављени у заштитне цеви на дубини 1,2 м, а угао укрштања треба да је око 90°, али не мањи од 30°.

Енергетски каблови се полажу у бетонским или пластичним цевима тако да минимални унутрашњи пречник цеви буде најмање 1,5 пута већи од спољашњег пречника кабла. Крајеви цеви морају бити означени стандардним кабловским ознакама.

Укрштање енергетских каблова са путевима изван насеља

Укрштање енергетског кабла са путем изван насеља врши се тако што се кабл полаже у бетонски канал, односно у бетонску или пластичну цев увучену у хоризонтално избушен отвор, тако да је могућа замена кабла без раскопавања пута.

Вертикални размак између горње ивице кабловске канализације и површине пута треба да износи најмање 0,8 м.

Приближавање и укрштање енергетских каблова са железничком пругом

На местима укрштања енергетског кабловског вода са железничком пругом, кабл се полаже у бетонски или зидани канал, односно у бетонске или челичне цеви. Дозвољава се и употреба керамичких и азбестноцементних цеви, као и од пластичних маса механички довољно отпорних да заштите кабловски вод.

Канале и цеви треба поставити тако да се кабл може преместити без раскопавања доњег строја железничке пруге.

Кабловски вод мора пролазити најмање на 1м испод горње ивице железничких шина.

Неукопане каблове на мостовима, у подвожњацима или пропустима треба заштитити од механичког оштећења.

Положај кабловског вода на месту укрштања треба видљиво обележити ознакама од бетона или камена.

Приближавање и укрштање енергетских и телекомуникационих каблова

Дозвољено је паралелно вођење енергетског и телекомуникационог кабла на међусобном размаку од најмање (ЈУС Н. ЦО. 101): 0,5м за каблове 1 kV и 10 kV; 1м за каблове 35 kV

Укрштање енергетског и телекомуникационог кабла врши се на размаку од најмање 0,5м. Угао укрштања треба да буде: најмање 30°, по могућности што ближе 90°, у насељеним местима; најмање 45° ван насељених места.

Енергетски кабл, се по правилу, поставља испод телекомуникационог кабла.

Уколико не могу да се постигну захтевани размаци на тим местима се енергетски кабл провлачи кроз заштитну цев, али и тада размак не сме да буде мањи од 0,3м.

Размаци и укрштања према наведеним тачкама се не односе на оптичке каблове, али и тада размак не сме да буде мањи од 0,3м.

Телекомуникациони каблови који служе искључиво за потребе електродистрибуције могу да се полажу у исти ров са енергетским кабловима, на најмањем размаку који се прорачуном покаже задовољавајући, али не мање од 0,2м.

Приближавање и укрштање енергетских каблова са цевима водовода и канализације

Није дозвољено паралелно вођење енергетских каблова изнад или испод водоводних и канализационих цеви.

оризонтални размак енергетског кабла од водоводне и канализационе цеви треба да износи најмање 0,5м за каблове 35 kV, односно најмање 0,4м за остале каблове.

При укрштању, енергетски кабл може да буде положен испод или изнад водоводне или канализационе цеви на растојању од најмање 0,4м за каблове 35 kV, односно најмање 0,3м за остале каблове.

Уколико не могу да се постигну размаци према горњим тачкама на тим местима енергетски кабл се провлачи кроз заштитну цев.

На местима паралелног вођења или укрштања енергетског кабла са водоводном или канализационом цев, ров се копа ручно (без употребе механизације).

Приближавање и укрштање енергетских каблова са гасоводом

Није дозвољено паралелно полагање енергетских каблова изнад или испод цеви гасовода.

Размак између енергетског кабла и гасовода при укрштању и паралелном вођењу треба да буде најмање: 0,8м у насељеним местима; 1,2м изван насељених места. Размаци могу да се смање до 0,3м ако се кабл положи у заштитну цев дужине најмање 2м са обе стране места укрштања или целом дужином паралелног вођења.

На местима укрштања цеви гасовода се полажу испод енергетског кабла.

Приближавање и укрштање енергетских каблова са топловодом

Није дозвољено паралелно вођење енергетских каблова испод или изнад топловода.

При укрштању, енергетски кабл се монтира изнад топловода, а изузетно и испод топловода. Између енергетског кабла и топловода се при укрштању поставља топлотна изолација од полиуретана, пенушаваог бетона итд.

Хоризонтални размак енергетског кабла од спољне ивице канала за топловод треба да износи најмање 0.7м, за каблове до 35 kV, односно најмање 0,6м за остале каблове, а уколико не могу да се постигну наведени најмањи размази примењују се додатне заштитне мере којима се обезбеђује да температурни утицај топловода на кабл не буде већи од 20⁰Ц (појачана изолација између топловода и кабла, примена каблова са изолацијом од умреженог полиетилена, примена металних екрана између кабла и топловода, примена постељице од специјалних мешавина за затрпавање топловода и кабла, нпр. мешавина шљунка и песка "Моравца" са додатком до 15% млевеног кречњака, мешавина песка и цемента и тд.)

При укрштању и паралелном вођењу енергетског кабла за јавно осветљење и топловода треба да се оствари размак од најмање 0,3м.

Укрштање енергетских каблова са водотоком

Укрштање енергетског кабла са водотоком (река, канал итд) изводи се полагањем преко мостова. Изузетно укрштање са водотоком може да се изведе полагањем кабла на дно или испод дна водотока.

Полагање кабла на дно водотока изводи се на месту где је брзина воде најмања и где не постоји могућност већег одрона земље или насипања муља.

Полагање кабла испод дна водотока изводи се провлачењем кроз цев на дубини од најмање 1,5м испод дна водотока.

Полагање енергетских каблова преко мостова

Препоручује се полагање енергетских каблова испод пешачких стаза у каналима или цевима. Ови канали (цеви) не смеју да служе за одвод атмосферске воде, а мора да буде омогућено природно хлађење каблова. Код већег моста је уобичајено да се у његовој унутрашњости предвиди посебан тунел са конзолама или испустима за ношење каблова.

Дозвољено је и слободно полагање по конструкцији моста ако су енергетски каблови неприступачни нестручним лицима и ако су заштићени од директног зрачења сунца. Свуда где је то могуће, енергетске каблове треба полагати без спојница на мосту. Треба избегавати полагање каблова преко дрвених мостова. У супротном, кабловски вод се полаже кроз пластичну или металну цев.

На местима прелаза енергетског кабла са челичне конструкције на обалне ослонце моста, као и на прелазима преко дилатационих делова моста, треба предвидети одговарајућу резерву кабла.

Приближавање енергетских каблова дрворедима

Није дозвољено засађивање растиња изнад подземних водова.

Енергетске кабловске водове треба по правилу положити тако да су од осе дрвореда удаљени најмање 2м.

Изнад подземних водова планирати травњаке или тротоаре поплочане помичним бетонским плочама.

ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Планирати проширење дистрибутивне гасоводне мреже, у складу са планираном наменом простора, тамо где за то постоје реалне потребе и капацитети.

Све планиране и постојеће објекте прикључивати на гасоводну мрежу према важећим прописима и стандардима, као и према техничким условима надлежног предузећа, а након добијања сагласности од овлашћеног дистрибутера природног гаса.

Планирати коришћење геотермалне енергије у областима нискотемпературне примене као што су загревање и хлађење просторија и загревање санитарне воде, коришћењем топлотних пумпи.

Планирати коришћење соларне енергије, применом разних врста пасивних соларних система (у којима објекат представља пријемник који захвата и чува највећи део енергије) и активних соларних система (који захватају енергију инсталисањем посебне опреме – колектори и фотонапонске ћелије).

Правила грађења термоенергетске инфраструктуре

Гасоводна инфраструктура

Заштитни појасеви гасоводне инфраструктуре се дефинишу „Правилником о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 bar“, („Сл. Гласник РС“, бр.37/2013) и „Одлуком о условима и техничким нормативима за пројектовање и изградњу градских гасовода“, („Сл. лист града Београда“, бр. 14/77, 19/77, 18/82 и 26/83)

У појасу ширине од 30 m лево и десно од осе изграђеног гасовода високог притиска, забрањено је градити зграде намењене за становање или боравак људи. Изузетно, зграде намењене за становање или боравак људи могу се градити у појасу ужем од 30 m ако је градња већ била предвиђена урбанистичким планом пре пројектовања гасовода високог притиска и ако се примене посебне мере заштите, с тим да најмање растојање насељене зграде од гасовода мора бити:

- за пречник гасовода до 125 mm – 10 m;
- за пречник гасовода од 125 mm до 300 mm – 15 m;
- за пречник гасовода од 300 mm до 500 mm – 20 m;
- за пречник гасовода већи од 500 mm – 30 m.

У појасу ширине од 5 m не једну и другу страну, рачунајући од осе гасовода високог притиска, забрањено је садити биљке чији корени достижу дубину већу од 1 m, односно за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m.

Минимална дозвољена растојања гасовода средњег притиска од ближе ивице цеви гасовода до ближе ивице темеља у зависности од притиска су:

Притисак гаса у гасоводу [bar]		Минимално дозвољено растојање [m]
до	1,5	1,00
1,05	- 7	2,00
7	- 13	3,00

За полагање полиетиленских цеви дистрибутивне гасоводне мреже ниског притиска користити „Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника“ („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009), „Правилник о техничким нормативима за пројектовање и полагање дистрибутивног гасовода од полиетиленских цеви за радни притисак до 4 бар“, („Сл. лист СРЈ“, бр. 20/92) и „Интерна техничка правила за пројектовање и изградњу гасовода и гасоводних објеката на систему ЈП Србијас“ од октобра 2009. године.

Начин грађења сваког од објекта ове инфраструктуре се увек дефинише техничким, енергетским, и другим условима надлежног предузећа за ту комуналну инфраструктуру.

- Дистрибутивни гасовод градити од полиетиленских цеви које испуњавају услове према српском стандарду SRPS EN 1555-2:2011.
- Дистрибутивни гасовод не полагати испод зграда и других објеката високоградње.
- При паралелном вођењу или укрштању са цевоводима који служе за транспорт топлх флуида, дистрибутивни гасовод постављати на растојању којим се обезбеђује да температура полиетиленске цеви не буде већа од 20°C.
- При паралелном вођењу дистрибутивног гасовода са подземним водовима, минимално растојање износи 40 cm, а у изузетним случајевима може бити најмање 20 cm.
- При укрштању дистрибутивног гасовода са подземним водовима, минимално растојање износи 20 cm, а при вођењу гасовода поред темеља 1,0 m.

- Уколико се ова растојања не могу остварити, онда треба применити додатне мере (заштитне цеви, повећана дебљина цеви и сл.)
- Дубина уклапања дистрибутивног гасовода износи од 0,6 до 1,0 m. Изузетно, дубина уклапања може бити и 0,5 m, под условом да се предузму додатне техничке мере заштите.
- Минимална дубина уклапања при укрштању дистрибутивног гасовода са путевима и улицама износи 1,0 m.
- Укрштање дистрибутивног гасовода са саобраћајницама врши се полагањем гасовода у заштитну цев, односно канал.
- Дно рова за полагање дистрибутивног гасовода мора да буде равно, тако да цев потпуно налегне на дно. На косим теренима применити мере заштите дистрибутивног гасовода од клизања и одрона тла.
- После полагања дистрибутивног гасовода, ров се мора засути у што краћем времену. Материјал за засипање рова мора бити таквог састава и гранулације да не оштећује цев. Горњу ивицу цеви покрити слојем од 20 cm, а остатак испунити земљом из ископа (уколико је зелена површина), односно набијеним шљунком уколико је саобраћаница или тротоар. На дубини од 30 cm у рову поставља се упозоравајућа трака жуте боје са натписом "гас".
- Ако се при полагању дистрибутивног гасовода ров израђује бушењем, полиетиленску цев поставити у заштитну цев.
- Полиетиленске цеви не могу се полагати на температури нижој од 0 °C.
- Сви положени водови дистрибутивног гасовода морају бити геодетски снимљени и учртани у катастар подземних водова.

Топловодна инфраструктура

Измештање и реконструкцију топловода изводити искључиво у површинама јавне намене, изузев у случајевима где то није могуће и када е потребно додати сагласност службеног пролаза, и тако да представља најцелисходније решење у односу на просторне могућности појединих саобраћајница и положаја осталих инфраструктурних водова.

Растојања од других инфраструктурних водова, при полагању топловода дата су у табели:

Врста другог цевовода или вода	Најмања растојања цевовода	
	код укрштеног или паралелног постављања, са дужином до 5 метара	код паралелног постављања, са дужином преко 5 метара
Водови за гас и воду	20 - 30 cm	40 cm
Струјни водови до 1 kV, сигнални или мерни каблови	30 cm	30 cm
Каблови 10 kV или 30 kV	60 cm	70 cm
Већи број каблова од 30 kV, или кабл преко 60 kV	100 cm	150 cm

Топловодну мрежу изводити од безканалних предизолованих цеви, у свему према техничким упутствима произвођача. Минимална дубина уклапања топоводних цеви треба да износи између 0,8 и 1,2 метара у односу на горњу ивицу цеви, и зависи од пречника цеви.

У табели су дате вредности дубине дна рова, у случају да је подметач испод цеви дебљине 0,10 m.

Пречник обложне цеви (mm)	65	75	90	110	125	140	160	180	200	225	250	280	315	355
Дебљина насутог слоја (m)	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Дубина рова (m)	0,97	0,98	0,99	1,01	1,03	1,04	1,06	1,08	1,10	1,13	1,15	1,18	1,22	1,26

Пречник обложне цеви (mm)	400	450	500	560	630	670	710	800	900	1000	1100	1200	1300
Дебљина насутог слоја (m)	0,80	0,80	0,80	0,80	0,90	0,90	1,00	1,00	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20
Дубина рова (m)	1,30	1,35	1,40	1,46	1,63	1,67	1,81	1,90	2,20	2,30	2,40	2,50	2,60

2.1.3. ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ

СТАНОВАЊЕ, ПРИВРЕЂИВАЊЕ, УСЛУГЕ И ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ

СТАНОВАЊЕ

Основни циљеви :

На основу анализе постојећег стања, размештаја и изграђености у зонама становања, просторних могућности према валоризацији простора и очекиваног броја становника (27000), односно домаћинства (просечна величина домаћинства- 2.9 тј. укупно у захвату ПГР -а 9 340 домаћинства) до 2025.године, планира се:

- Заокружење постојећих стамбених зона
- Формирање нових стамбених зона на погодним локацијама у континуитету са постојећим.
- Квалитетна реконструкција постојећег стамбеног фонда, (пренамена, санација равних кровова) са бољим коришћењем простора за виши стандард становања и пратеће пословне активности- подизање квалитета и основно опремање свих зона становања комплетном инфраструктуром
- Да свако домаћинство има стан, одговарајући по величини и опремљености. Планирани смештајни капацитети су већи од очекиваног броја домаћинства што је тренд који је присутан и у постојећем стању (двојно становање, могућност генерацијског раслојавања домаћинства, иселјавање из центра, пренамена у пословни простор) и потреба планираног оживљавања привреде, развоја специјализованих средњих школа.
- У оквиру зона становања омогућити различите видове пословања (мала привреда- породичне фирме, терцијалне делатности) за погодне намене, према условима зоне-целине, а које не угрожавају претежну намену.

Реализација зона становања, тј. изградња објеката је условљена **одговарајућим нивоом комуналне опремљености** (минимални ниво подразумева обезбеђен излаз на јавни пут, прикључење на електроенергетску мрежу, систем водовода и канализације).

Организација намене становања заснована је на дефинисаним зонама са различитим густинама становања и насељености.

Изградња социјалних станова вршиће се према посебном програму, а могућа је у зонама средњих густина Б2.

Планиране су зоне становања са следећим густинама:

А - ВИСОКЕ ГУСТИНА СТАНОВАЊА

А1- Гс = 100-150 станова/ха (300-450 становника/ха)

А2- Гс = 50-100 станова/ха (150-300 становника/ха)

Б - СРЕДЊЕ ГУСТИНЕ СТАНОВАЊА

Б1 - Гс = 30-50 станова/ха (90-150 становника/ха)

Б2 - Гс = 20-30 станова/ха (60-90 становника/ха)

Б3 - Гс = до 20 станова/ха (до 60 становника/ха)

Ц - НИСКЕ ГУСТИНЕ СТАНОВАЊА

Ц- Гс = до 15 станова/ха (45 становника/ха)

А - ВИСОКЕ ГУСТИНЕ СТАНОВАЊА

50 - 150 станова/ха

150 - 450 становника/ха

А1 висока густина становања $G_s = 100 - 150$ станова/ха

300 - 450 становника/ха

Постојеће зоне високих густина, чине је вишепородични објекти спратности П+6 и више, заступљене су на више локација у контактної зони центра на површини од око 8,0ха.

Нису планиране нове зоне ове густине.

А2 висока густина становања $G_s = 50 - 100$ станова/ха

150 - 300 становника/ха

Густине А2 чине постојеће зоне становања претежно вишепородичног становања као и зоне реконструкције претежно у централним улицама и површинама које се наслањају на њих, као и нове површине планиране за изградњу вишепородичних објеката.

Спратност претежно П+4, мах П+5+Пк. Дозвољена је изградња пословног простора према улици, у приземним или другим етажама или у целини.

Површина ове зоне износи око 22,0 ха.

Б - СРЕДЊЕ ГУСТИНЕ СТАНОВАЊА**Б1 средња густина становања** $G_s = 30 - 50$ станова/ха

90 - 150 становника/ха

Ова густина се развија у зонама око центара и уз најважније путне правце. Представља градски тип становања- чине га претежно породични стамбени објекти спратности до П+2. Објекти се граде у низу, прекинутом низу и као двојни. Могућа је и изградња вишепородичних објеката. Могућа је изградња пословног простора према улици, у приземним или другим етажама и у целисти.

Укупна површина ове зоне износи око 268,00 ха.

Б2 средња густина становања $G_s = 20 - 30$ станова/ха

60 - 90 становника /ха

Становање средњих густина на ширем подручју. Тип становања - породични стамбени објекти спратности до П+2, објекти се као двојни и слободностојећи.

Могућа је изградња пословног простора према улици, у приземним или другим етажама и у целисти. Могућа је и изградња вишепородичних објеката.

Површина ове зоне је око 494,0 ха

Б3 средња густина становања $G_s =$ до 20 станова/ха

до 60 становника /ха

Ове густине су заступљене су у рубним деловима града. Тип становања - породични стамбени објекти спратности до П+1+Пк.

Објекти се граде као слободностојећи.

Могућа је изградња пословног простора према улици, у приземним или другим етажама и у целисти. Није дозвољена изградња вишепородичних стамбених објеката

Потребно је опремити зоне инфраструктуром која недостаје.

Површина зоне износи 213,0ха

Ц ниска густина становања $G_s =$ до 15 станова/ха

до 45 становника /ха

У целини 12, користећи погодности визууре, испод излетишта Ждребан, планирана је зона резиденцијалног становања. Тип изградње - слободностојећи породични објекти и виле на већим парцелама уз обавезно пејзажно уређење парцеле. У овој зони сем, зелених површина, саобраћајне и комуналне инфраструктуре, нису дозвољене пратеће намене

Површина зоне износи 24,0 ха

У планираној намени површина становање има највеће учешће и заузима око 1028,0ха.

Потрошња грађевинског земљишта за функцију становања, на почетку планског периода износи 550ха или 60% изграђеног земљишта. Преовладавају зоне породичног становања средњих густина (390ха). Зоне становања имају највеће учешће и у планираној намени површина, заузимају површину од 1028 ха или 64% у укупном грађевинском подручју. И даље преовлађује становање средњих густина.

Капацитети становања већи су од потреба и омогућавају двојно становање, генерацијско одвајање (присутно и у постојећем стању), развој пословних делатности а првенствено у циљу запошљавања локалног становништва (комерцијално становање, мањи производни погони- мала привреда, услуге - које подразумевају и комерцијални спорт, образовање, здравство). Развој ових функција одвијаће се према правилима грађења.

ПРИВРЕЂИВАЊЕ радне зоне и мешовито пословање

Основни циљеви

Обезбедити понуду локација различитих величина, структуре и услова ради рационалнијег коришћења земљишта и прилагођавања потребама тржишта, различитих инвеститора, тј. пружити плански подстицај за развој привреде кроз:

- Коришћење постојећих индустријских и привредних капацитета уз ревитализацију, модернизацију и увођење нових производних програма, прилагођавање величине и структуре привређивања потребама тржишта тј. сагледавање могућности декомпоновања великих предузећа у производном и просторним смислу
- Планирање простора за развој мањих производних и радних комплекса - мала и средња преудећа (на новим површинама као и у оквиру постојећих)
- Развој мале привреде и породичних фирми комбиновано са наменом становања као пословним становањем и неким комплементарним функцијама
- У оквиру претежне намене становања где услови зоне, тј. претежне намене дозвољавају (услови заштите животне средине, саобраћајне и комуналне инфраструктуре и обликовања - тј. највиши степен заштите, контролисан капацитет и начин изградње) омогућити неке облике привређивања (тачкасто привређивање у дисперзији - програми локацијски флексибилни).

Радне зоне заузимају просторе уз виталне саобраћајне правце и, с аспекта морфологије, најповољније терене. Дугорочни развој зона привређивања представља представља ревитализацију и реконструкцију постојећих зона и формирање нових, оживљавање постојећих производних погона и отварање малих и средњих предузећа

Минимални ниво комуналне опремљености за реализацију ових зона дат је у правилима грађења.

Према структури, условима и величини разликују се две категорије привређивања:

Радна зона – индустријске зоне - обухвата постојеће индустријске и радне зоне и нове, првенствено намењене за развој малих и средњих предузећа. Постојећи комплекси се задржавају, уз могућу власничку трансформацију, реструктурирање и декомпоновање. У зависности од захтева тржишта, будућа трансформација наведених зона може да услови и промену намене појединих делова комплекса, било за комерцијалне делатности, било за одређене објекте јавног интереса

Површина зоне око 127,0 ха.

Мешовито пословање

Ово привређивање представља зоне мешовите намене која се дефинише на основу карактера локације (карактера целине и окружења, теренских и просторних могућности, као и намене изграђених објеката). Погодност ових зона за: мала и средња предузећа, иновативне и технолошке центре, малу привреду, производно занатство, салоне, сервисе, представништва, продају на велико и мало, а на појединим локацијама мешовито са наменом становања. Функција становања у овим зонама, јавља се као пратећа. Део комплекса могу бити у функцији услужних делатности (терцијалног сектора) и функција јавног интереса (кварталног сектора).

Планирана градска саобраћајница ка Такову, отвара највећу планирану, сад потпуно неизграђену зону мешовитог пословања и омогућава бржи развој ове намене

Површина зоне око 107ха.

Постојећи појединачни радни – производни комплекси у оквиру густо изграђених стамбених насеља и на потезу ширења центара и услуга се трансформишу у пословање базирано на развоју услужних делатности или мешовитог пословања.

Укупна површина радних зона износи око 234,0ха

УСЛУГЕ И СИСТЕМ ЦЕНТАРА**Услуге**

Комерцијални садржаји се планирају на укупном простору насеља.

Комерцијални садржаји се планирају као пратећа делатност у оквиру свих намена (становања, привређивања, јавних намена - посебно у оквиру намене спорт и рекреација).

Овом наменом обухваћене су и приватне школе, дечје установе и одмаралишта, амбуланте, делатности спорта, рекреације, културе и сл. као вид комерцијалног пословања.

Избор делатности вршиће се према карактеру локације (услови обликовања и створених амбијената, услови саобраћајне, комуналне инфраструктуре и заштите животне средине) и потребама, а из свих зона се искључују делатности које загађују животну средину,

Претежном наменом услуге обухваћено је 26,0ха земљишта.

Систем центара

Преко обезбеђених објеката из области терцијарних, а посебно из кварталних делатности у систему центара и насељском ткиву, Горњи Милановац треба да оствари функцију општинског центра и једног од градских центара у мрежи центара Републике Србије.

Центри представљају синтезу јавног и појединачног интереса, која на свим нивоима представља и развија град.

Систем центара планиран је у неколико нивоа:

1. Градски центар**2. Локални центри****3. Линијски центри**

Појединачни садржаји (услуге у дисперзији) у складу са концептом планирани су на укупном простору, у оквиру других намена и усаглашени са потребама околног становништва.

1. Градски центар, Обухвата језгро просторног развоја града на површини од око 15,0 ха и обухватајући и интегришући реку. Градски центар садржи терцијалне делатности, објекте јавног интереса, централни парк, просторе окупљања, зоне становања високих и средњих густина.

Овај простор је носилац функција и садржаја центра општинског значаја, градског па и локалног центра, културно историјско и административно језгро које презентује изворни идентитет града, Планира се перманентна ревитализација постојећих структура, делимична реконструкција објеката, изградња нових објеката у оквиру постојећих урбаних склопова уз очување формиране матрице -регулације

блокова, повезивање тј. интегрисање реке са центром, афирмација и презентација културноисторијских вредности.

2. Локални центри

Планирано је да подручје Плана генералне регулације опслужује још 3 локална центра. Планирана су уз важне саобраћајне правце и са циљем да равномерно покрију насеље. Обухватају садржаје који омогућавају локално снабдевање и услуге али и садржаје који задовољавају јавне потребе, просторе окупљања као и верске објекте. Локални центар садржи и становање, претежно ван главни саобраћајних токова и на спратним етажама

3. Линијски центри - Плански су подржане евидентирание тенденције формирања линијског пословног простора. Формирани су дуж важнијих градских саобраћајница, на правцима повезивања центара (посебно улица које се уливају у градски центар), у оквиру стамбених и других зона, као пратећа функција. Њихов развој ослања се на даљу концентрацију пословног простора. Избор функције и обликовање примерено нивоу, карактеру и концепту уређења целине: претежно репрезентативнији простори (услуге, трговина, специјализоване продавнице, туристичко угоститељски објекти, салони), а у целини 10 и сервиси, представништва, продаја на велико и мало, уз могућност организовања производње најнижег нивоа а која не угрожава животну средину.

Општа услови уређења и грађења за све нивое центра:

Карактер и ниво комерцијалних и услужних делатности дефинишу се у односу на ниво центра, услове обликовања и створених амбијената, саобраћајне услове и услове заштите животне средине. У оквиру центара није могуће градити објекте који по свом карактеру и капацитету не одговарају основној и могућој пратећој намени, односно објекте са посебним просторним, технолошким, заштитним и саобраћајним условима који се у обликовном и функционалном смислу не уклапају у ужи и контактни захват центра, ремете регулацију и коришћење простора.

У оквиру објеката могуће је функционално раздвајање по етажама услужних делатности и јавних намена. Услугне делатности обухватају делатности трговине, угоститељства, занатства, финансијско техничких услуга и др. делатности терцијарног сектора. Јавне намене подразумевају коришћење за јавне потребе (јавне службе-култура, управа и сл.). Оваква функционална организација објеката у центрима није обавезујућа.

Становање се у делу ка површини јавне намене организује на вишим етажама и унутар блокова, што значи да се објекти у зонама центра, у делу ка површини јавне намене, реконструишу и пројектују са најмање приземном етажом за пословни простор, уз могућност изградње пословних објеката у целисти.

Хоризонтална регулација развија захват центара у складу са системом шире регулације, са отвореним и затвореним површинама. Грађевинске линије дефинисане су на граф.прилогу бр. 6- Грађевинске линије

Грађевинска структура и обрада објеката је стандардног и вишег нивоа прилагођена намени и нивоу центра. Ово се односи и на изградњу, и на реконструкцију постојећих објеката. Код објеката или зона са режимом заштите градитељског наслеђа, обрада се прилагођава условима заштите, уз обезбеђење програма пословања у оквиру центра.

Висинска регулација и индекси за планиране намене у захвату центара дефинисани правилима грађења и уређења за појединачне намене. У захвату центара, сем за специфичне намене, не могу се планирати и приземни објекти.

Код већих објеката пословања и јавних намена обавезан је сервисни, а код свих одговарајући противпожарни приступ. У градском центру организују се отворена и затворена паркиралишта са капацитетом који се дефинише посебним програмом. Услови смештаја возила дефинисани су правилима за све намене посебно.

Обезбедити прилазе и услове за несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица према важећем Правилнику. Обавезно партерно уређење и адекватна опрема захвата.

Комунална опрема у центрима свих нивоа треба да задовољи све очекиване потребе. За главни центар обавезно је прикључење на комплетни систем инфраструктуре.

Основни безбедносни услови везани су за примену сеизмичких прописа, противпожарних прописа, услова из геолошке подлоге и услова одбране за заштиту становништва.

Основни услови заштите животне средине обезбеђују се уређењем простора и изградњом објеката у складу са Правилима Плана генералне регулације, прикључењем на системе инфраструктуре, са искључењем из програма реализације свих оних који по условима коришћења и заштите, односно намени, не одговарају карактеру система центара. За програме пословања, посебно код специфичних програма (бензинске станице и сл.) на посебним парцелама, обавезно се дефинише карактер програма и мере заштите на локацији, односно по потреби ради одговарајући елаборат заштите животне средине, са свим елементима заштите у оквиру објекта, инсталација, опреме, парцеле и захвата.

ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ

Изградња нових објеката могућа је у оквиру свих постојећих и планираних центара, као и у оквиру других намена као пратећа функција, у зависности од гравитационог подручја.

2.1.4. ЗЕМЉИШТЕ ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА

Земљиште ван грађевинског подручја заузима површине од 81,0 ха или 5% подручја плана и користи се као :

- шумско земљиште,
- пољопривредно земљиште,
- водно земљиште.

Основни концепт за даљу разраду на овом земљишту заснива се на прописивању и примени мера заштите и уређењу и усклађује се са пропозицијама Просторног плана општине Горњи Милановац.

2.1.5. ТАБЕЛА: БИЛАНС ПОВРШИНА

Намена	Постојећа површина ха	Планирана површина ха	Учешће у грађ.подр. % (план. намена)	Учешће у ПГР-у % (план. намена)
Површине јавне намене	258,0	315,0	20	19
Основно образовање	7,1	8,1	10	
Средње образовање	2,2	3,2		
Здравство	2,7	2,7		
Предшколско васпитање и образовање	1,6	3,1		
Социјална заштита	0,0	2,3		
Култура	0,8	1,2		
Управа	1,3	1,3		
Посебне намене	29,0	18,5		
Комунални објекти	10,5	24,0		
Спорт и рекреација	7,2	16,7		
Зеленило	66,0	70,0		
Саобраћајна и комунална инфраструкт. Водотокови са линеарним зеленилом	130,0	164,0	10	
Површине остале намене	662,3	1288,0	80	76
Становање	550,0	1028,0	64	
Високе густине	15,0	30,0		
Средње густине	390,0	974,0		
Ниске густине	135,0	24,0		
Привређивање	107,0	234,0	15	
Услуге	8,0	26,0	1	
Верски објекти	0,3	0,3	0	
УКУПНО ИЗГРАЂЕНО/ ГРАЂ. ПОДРУЧЈЕ	920,3	1603,3	100	95
ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ		81,0		5
УКУПНО ОБУХВАТ ПГР	1684,3	1684,3		100

2.1.6. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ

2.1.6.1 ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Концепт заштите и унапређења животне средине, заснован је на успостављању одрживог управљања природним вредностима, превенцији, смањењу и контроли свих облика загађивања.

Праћење стања животне средине, евидентирање извора загађивања, контролу квалитета медијума животне средине у циљу предузимања мера за минимизирање или свођење негативног утицаја у границе прихватљивости, обавеза је локалне самоуправе као и израда и доношење Акционог плана заштите животне средине.

Акциони план – ЛОКАЛНИ ЕКОЛОШКИ АКЦИОНИ ПЛАН (ЛЕАП), се може донети за подручје целе општине и за подручје ПГР-а.

Акциони планови се доноси како би се унапредио квалитет животне средине једне локалне заједнице, односно како би се обезбедила:

- заштита ваздуха;
- заштита вода;
- заштита шума;
- заштита од буке и вибрација;
- заштита од јонизујућег и нејонизујућег зрачења;
- заштита од удеса;
- адекватно управљање отпадом;
- унапређивање просторног планирања и уређење простора.

ЗАШТИТА ВАЗДУХА

Контролу квалитета и степен загађености ваздуха на подручју плана пратити систематски и спроводити мере:

- кроз израду катастра аерозагађења,
- успостављањем мониторинга за континуирано праћење квалитета ваздуха са редовним извештајима о загађењу,
- посебне контроле загађености на угроженим местима (саобраћајнице, производни комплекси).

Опште мере које је неопходно спровести су:

- смањење концентрације загађујућих материја на изворима загађења (применом нових чистих технологија, филтера и сл),
- озелењавањем зона и локација са евидентираним утицајем аерозагађења (у зони утицај производних комплекса и фреквентних саобраћајница),
- увођење принципа енергетске ефикасности, коришћењем обновљивих извора енергије (соларна, енергија воде, биомасе) гасификација насеља,
- едукација становништва о значају очувања квалитета ваздуха и мерама које то доприносе.

ЗАШТИТА ВОДА

У складу са Законом о водама (Сл.гласник РС, бр.30/10) неопходно је обезбедити адекватно управљање водом и водним ресурсима, као и адекватну заштиту вода и заштиту од вода.

Опште мере заштите и одрживо коришћење вода засниваће се на:

- спречавању свих облика загађења вода, директног и индиректног,
- обезбеђивању минималног одрживог протока у функцији заштите водних појава,
- заштити и очувању водног земљишта и приобалних екосистема.
- експлоатацији подземних вода у оквиру оверених резерви подземних вода.

Посебне мере заштите вода:

Заштита изворишта водоснабдевања успоставити:

- утврђивањем зона санитарне заштите (непосредну, ужу и ширу зону заштите) и спровођењем мера заштите према важећем Правилнику;
- успостављањем контроле режима рада изворишта;
- извршити процену могућих штетних утицаја на изворишта водоснабдевања;
- вршити сталну контролу квалитета воде за пиће.

Заштита површинских вода обухвата:

- заштиту реке Деспотовице
- заштиту осталих водотокова на подручју плана.

Заштиту спроводити:

- уређивањем обале реке Деспотовице, тако да се максимално поштује форланд реке уз њену интеграцију у градско ткиво;
- успостављањем мониторинга реке Деспотовице (квалитет воде, катастар загађивача са планом мера за заштиту);
- забраном депоновања отпада или другог материјала, упуштања отпадних вода или било каквих активности које би биле потенцијални извори загађивања река;
- изградњом канализационе мреже чиме се спречава изливање отпадних вода у водоток,
- сви објекти који у свом технолошком поступку имају отпадне воде, морају имати изграђен предtretман за прераду отпадних вода до задовољавајућег нивоа за испуштање у водоток,
- уређивањем корита осталих водотокова са мерама забране угрожавања и загађивања.

Заштита подземних вода заснива се на одрживом коришћењу резерви подземних вода, процени капацитета у циљу одрживог коришћења и спровођењу истражних радова у циљу процене резерви. Заштита подземних вода ће се спроводити кроз мере забране неконтролисаног испуштања отпадних вода.

За све активности у простору које могу бити потенцијални извори загађивања вода, обавезно је покретање процедуре процене утицаја на животну средину, према Закону о процени утицаја на животну средину (Сл. гласник РС, бр.135/04, 36/09), а на основу Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена на животну средину (Сл.гласник РС, бр.114/08).

ЗАШТИТА ЗЕМЉИШТА

Заштита земљишта подразумева одрживо коришћење земљишта као ресурса, унапређење постојећег стања квалитета земљишног бонитета и заштите од загађења и деструкције. Заштита земљишта подразумева следеће принципе:

- забрану неконтролисаног депоновања свих врста отпада, ван за то предвиђених локација,
- ограничавање неконтролисаног и непотребног отварања вегетацијског склопа,
- унапређење (рекултивацију и санацију) деградираних терена – еродираних, клизишта, терени по завршеној експлоатацији, дивље депоније,
- строго поштовањем изградње у оквиру грађевинских реона.

Одрживо коришћење и заштита земљишта односи се и на систем контроле квалитета земљишта.

ЗАШТИТА ШУМА

Шуме на подручју ПГР-а припадају шумским комплексима са приоритетном функцијом заштите. Општи принцип заштите шума односи се на одрживо коришћење шума и унапређење статуса шума и шумског земљишта. Очувањем шумских комплекса доприноси се очувању биодиверзитета и предеоних карактеристика подручја. Из тих разлога обавеза је:

- картирање свих шумских површина;

- евидентирати угрожене припаднике флоре и фауне у оквиру шумских екосистема и спровести организовану заштиту и унапређење истих кроз програме (краткорочне и дугорочне) и пројекте заштите у складу са шумско привредним основама,
- извршити конверзију изданаčkih шума у приватном и државном власништву, у високе шумске састојине,
- успостављање мера неге и заштите, које ће укључивати обавезне мере забране сече ради експлоатације;
- реконструкција и пошумљавање деградираних (еродираних површина и бонитетски лоших пољопривредних површина) аутохтоним врстама.

Планирани радови захтевају обавезно мишљење надлежних институција из области заштите.

ЗАШТИТА ОД БУКЕ И ВИБРАЦИЈА

У циљу заштите од буке и вибрација потребно је:

- урадити зонирање града према угрожености од буке;
- успоставити одговорно поступање за емитере буке (учешће у трошковима праћења стања, обезбеђивању заштитних мера исл.),
- спровести мере заштите у зонама са буком преко дозвољеног нивоа,
- вршити редовни мониторинг буке у зонама у којима је евидентирана повећана појава буке и у зонама где се то очекује,
- поштовати савремене стандарде заштите од буке при пројектовању инфраструктуре (пре свега саобраћајница), објеката и постројења у којима се очекује настајање буке.

ЗАШТИТА ОД УДЕСА

Заштита од удеса обухвата:

- планирање;
- организовање;
- предузимање превентивних и других мера управљања опасним материјама на основу анализе опасности од удеса;
- поступање са опасним материјама у производњи, употреби, транспорту, промету, складиштењу и одлагању вршити на безбедан начин, да се не доведе у опасност живот и здравље становништва и не загади животна средина;
- за све активности, технолошке поступке и објекте, где могу бити присутне опасне материје које могу изазвати акцидент, обавезна је израда анализе опасности од удеса и обезбеђивање услова управљања ризиком;
- обавезну израду плана заштите од удеса, за све активности које се односе на производњу, превоз, дистрибуцију, прераду, складиштење или одлагање опасних материја.

ЗАШТИТА ОД ЈОНИЗУЈУЋЕГ И НЕЈОНИЗУЈУЋЕГ ЗРАЧЕЊА

Заштита од јонизујућег зрачења заснива се на спровођењу Закона о заштити од јонизујућих зрачења и нуклеарној сигурности (Сл.гласник РС., бр.36/09). То подразумева:

- увођење нових, виших стандарда у спровођењу мера заштите од јонизујућих зрачења, нуклеарне и радијационе сигурности,
- успостављање комплексније регулативе али и омогућавање ефикасније примене закона,
- успостављање стриктног и целовитог надзора над изворима јонизујућих зрачења и нуклеарним објектима, радијационим делатностима и нуклеарним активностима, као и над управљањем радиоактивним отпадом.

У одредбама Закона о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности су уграђени највиши стандарди које прописују водеће светске организације у овој области.

Услови и мере заштите здравља људи и заштите животне средине од штетног дејства *нејонизујућих зрачења* у коришћењу извора нејонизујућих зрачења, представљају обавезне мере и услове при планирању, коришћењу и уређењу простора.

У циљу заштите од нејонизујућих зрачења обавезне мере су:

- прописивање граница излагања нејонизујућим зрачењима;
- откривање присуства и одређивање нивоа излагања нејонизујућим зрачењима;
- примена средстава и опреме за заштиту од нејонизујућих зрачења;
- контрола степена излагања нејонизујућем зрачењу у животnoj средини и контрола спроведених мера заштите од нејонизујућих зрачења;
- обезбеђивање материјалних, техничких и других услова за систематско испитивање и праћење нивоа нејонизујућих зрачења у животnoj средини;
- образовање и стручно усавршавање кадрова у области заштите од нејонизујућих зрачења у животnoj средини;
- информисање становништва о здравственим ефектима излагања нејонизујућим зрачењима;
- информисање становништва о мерама заштите и обавештавање о степену изложености нејонизујућим зрачењима у животnoj средини.

УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

Очување и заштита природе захтева одрживо управљање отпадом. У складу са Законом о управљању отпадом (Сл.гласник РС., бр.36/09 и 88/10) и Стратегијом управљања отпадом (за период 2010-2019. године, „Сл. гласник РС“, бр. 29/10) основни концепт управљања отпадом за дато подручје је:

- превенција и смањење стварања и настајања отпада минимизирањем укупних количина отпада,
- решавање проблема отпада на извору, месту настајања,
- постепено увођење шема раздвојеног сакупљања отпада,
- одвојено прикупљање и сортирање отпада,
- повећање типова и врста отпада сакупљених у циљу рециклаже и поновне употребе,
- побољшање организације сакупљања и транспорта,
- замена контејнера модерним судовима за одвојено сакупљање отпада и увођење савремене специјализоване опреме за транспорт,
- оптимизација учесталости сакупљања и рута у зависности од намене земљишта, густине становања и броја становника,
- увођење распореда и динамике за сакупљање кабастог комуналног отпада,
- укључивање у систем поузданог одлагања отпада усвајањем принципа регионализације,
- санација и рекултивација неконтролисаних сметлишта на подручју плана и непосредног окружења,
- успостављање мониторинга и система контроле стања у области управљања отпадом.

За подручје Плана, проблем третмана **комуналног отпада** (отпад из домаћинства, зелени отпад, опасан отпад из домаћинства, рециклабилни отпад) решаваће се у складу са Законом о управљању отпадом (Сл. гласник РС бр. 36/09. 88/10)), и Стратегијом управљања отпадом за период 2010-2019.

Према Националној стратегији управљања отпадом за период 2010-2019. општина Горњи Милановац заједно са општинама Топола, Аранђеловац, Кнић и Крагујевац (као носиоцем активности) чини регион у оквиру којег ће се вршити сакупљање, дистрибуција и третман отпада на јединственој регионалној депонији унутар региона. Иако општина Горњи Милановац има решен проблем одлагања комуналног отпада за наредни период (на санитарној депонији «Вујан»), предлог је да се локална самоуправа укључи у процес регионализације.

Опасан отпад несортиран, најчешће заједно са ЧКО доспева на депонију комуналног отпада или на дивља сметлишта. Обзиром на чињеницу да проблем

одлагања опасног отпада није решен на подручју Републике Србије (на територији Републике не постоји депонија за одлагање ове врсте отпада), дефинисање потенцијалне локације за ову намену на простору ПГР Горњи Милановац није дозвољено.

Опасан отпад настао на локацији може се прописно (у складу са важећим Законом о управљању отпадом) чувати на локацији и уступати надлежном оператеру који поседује одговарајућу дозволу за обављање делатности откупа и третмана опасног отпада. Предузећа, друго правно лице и предузетник, код кога у обављању делатности настаје отпад, дужни су да их разврставају по врсти и употребној вредности и поступају са тим отпаcima у складу са прописима којима се уређују услови коришћења, чувања и складиштења појединих врста отпада.

Остале врсте отпада – инфективни медицински, фармацеутски, амбалажни отпад, акумулатори и батерије, електронски и др. групе отпада се морају адекватно прикупљати, привремено складиштити и преко одговарајућег оператера трајно одлагати у свему према Закону о управљању отпадом (Сл.гласник РС. бр 36/09, 88/10) и правилницима који се односе на одговарајућу врсту отпада

2.1.6.2. ЗАШТИТА ЕВИДЕНТИРАНИХ И ЗАШТИЋЕНИХ ПРИРОДНИХ И НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Природна добра

Према условима Републичког завода за заштиту природе на територији обухваћеној планом нема заштићених природних добара.

Непокретна културна добра

За потребе израде плана надлежни Заводи за заштиту споменика културе Краљево урадио је елаборат "Прилог заштите и ревитализације културног наслеђа на територији Генералног плана Горњи Милановац".

Табела 1. Утврђена непокретна културна добра од великог значаја

Редни број	Назив НКД од великог значаја	НКД са бројем уписа код републичког завода за заштиту споменика културе и назив службеног гласила	Број катастарске парцеле	Адреса
Утврђена културна добра од великог значаја				
1.	Црква Свете Тројице	СК 380 (Сл. Гласник РС 12/00)	КП 293	Угао улице Кнеза Александра и Војводе Мишића
2.	Зграда Окружног начелства	СК 389 (Сл. Гласник СРС 28/83)	КП 403	Трг Кнеза Михаила 1

Табела 2. Утврђена непокретна културна добра

Редни број	Назив НКД	Број Парцеле	Адреса
Утврђена непокретна културна добра			
3.	Кућа Емилије Јевтић	КП 457	ул. Карађорђева 29.
4.	Кућа Добринке Ђорђевић	КП 287	ул. Рајићева бр.21

Табела 3. Непокретна културна добра која уживају претходну заштиту

Редни број	Назив објекта / археолошког локалитета	Број Парцеле	Адреса
Непокретна културна добра која уживају претходну заштиту			
5.	Брковића кућа- Музеј	КП 284	ул. Синђелићева
6.	Железничка станица	КП 693/4, 573/1, 693/3, 649/16, 649/17, 572/6 693/4	ул. Милоша Великог
7.	Стара магаза	КП 569	ул. Милоша Великог бр.4
8.	Пољопривредна апотека	КП 569	ул. Милоша Великог бр.8
9.	Магаза	КП 568	ул. Милоша великог бр.10
10.	ГП Градитељ	КП 566/2	ул. Хероја Дражевића бр. 3
11.	Основна школа "Краљ Александар I"	КП 539	ул. Хероја Дражевића
12.	Зграда предузећа Пролетер	КП 540	ул. Милоша Великог бр.12
13.	Гимназија Таковски устанак	КП 621/1	ул. Милоша Великог бр.11
14.	Објект у ул. војводе Милана Обреновића бр.9-11	КП 581/1	ул. војводе Милана Обреновића бр.9-11
15.	Стамбено-пословни објект (у ул. војводе Милана Обреновића бр.5)	КП 520	ул. војводе Милана Обреновића бр.5
16.	Болница	КП 650/1, 650/2, 650/3, 650/4, 650/5	ул. војводе Милана Обреновића
17.	Кућа Рада Стаменковића	КП 493	ул. Војводе Милана бр.20-22
18.	Објект у Ул. Милоша Великог бр. 59		
19.	Задружни дом	КП 401	ул. Карађорђева бр.2
20.	Стамбена зграда (у Ул. Карађорђева бр.18)	КП 391	ул. Карађорђева бр.18)
21.	Интернат	КП 408	ул. Карађорђева бр.21
22.	Кућа Катанића	КП 319/2	ул. Карађорђева бр.28
23.	Стамбени објект (у Ул. Карађорђева бр.27)	КП 458/1	ул. Карађорђева бр.27
24.	Стамбено-пословни објект (у Ул. Карађорђева бр.34)	КП 313/1	ул. Карађорђева бр.34
25.	Стамбена кућа породице Илић	КП 455	ул. Карађорђева бр.35
26.	Стамбена кућа (у Ул. Карађорђева бр.41)	КП 451	ул. Карађорђева бр.41
27.	Стамбена кућа (у Ул. Карађорђева бр.47)	КП 444/2	ул. Карађорђева бр.47
28.	Стамбено-пословни објект (у Ул. Таковска бр.36)	КП 327/1	ул. Таковска бр.36
29.	Дечје новине - Ул. Таковска бр.4	КП 346	ул. Таковска бр.4
30.	Србијашуме	КП 347/2	ул. Хајдук Вељкова бр.3
31.	Парохијски дом	КП 712/14	ул. Синђелићева
32.	Стамбено пословни објект (у Ул. Кнеза Александра бр.9)	КП 374	ул. Кнеза Александра бр.9)
33.	Стамбени објект (У улици Ломина бр.16)	КП 224/1	ул. Војводе Атсенија Ломе бр.16.
34.	Кућа породице Богосављевић	КП 291	ул. Рајићева бр.27.
35.	Споменик Победе	КП 654	Градски парк Улица кнез Михајлов трг
36.	Спомен парк Брдо мира	КП 710, 711/1, део 711/2, 711/13, 712/123, 713, 715, 721/1, 720/1,	Брдо мира
37.	Норвешка кућа	КП 11196/6	ул. Петра Коцића бр.1

Смернице за спровођење плана

Мере заштите непокретних културних добара подразумевају, на првом месту, континуирани рад на евиденцији, истраживању и валоризацији појединих објеката, споменичких и амбијенталних целина, знаменитих места и других вредности културне баштине и спровођење процедуре утврђивања непокретних културних добара која су евидентирана кроз овај план. Такође треба сачувати изванредну урбану матрицу (ортогоналну шему улица), а као посебну вредност истичемо потез од улице Карађорђевог према Парку мира где апсолутно не треба дозволити градњу објеката за колективно становање, великих пословних или трговачких садржаја. Тај простор би требало да остане искључиво намењен за породично становање, индивидуалне куће, виле и летњиковце, објекте чија спратност не прелази П+3.

У даљој заштити културног наслеђа незаобилазна је израда планова нижег реда, којом би био настављен рад на детаљној валоризацији евидентираних објеката и целина градитељског наслеђа, које се налазе у зонама планирања и који ће се на погодан начин, интегрисати у савремен живот, уз утврђивање одређених мера правне и техничке заштите, као и ревитализације.

За проглашена и непокретна културна добра која уживају претходну заштиту (споменике културе, просторне целине) у оквиру Плана генералне регулације Горњег Милановца, утврђују се следеће мере заштите:

За утврђена непокретна културна добра:

- Мере техничке заштите оквирно и у најширем смислу одређене су самом Одлуком, односно Решењем о утврђивању.
- Власници односно корисници непокретног културног добра дужни су да пре предузимања било које врсте интервенције на објекту (инвестиционо одржавање, реконструкција, адаптација, санација и ревитализација) поднесу надлежном Заводу за заштиту споменика културе захтев за добијање Решења о предузимању мера техничке заштите.
- Власници односно корисници објекта дужни су да по добијању решења о предузимању мера техничке заштите надлежног Завода за заштиту споменика културе, израде пројектну и пратећу техничку документацију у свему према датим условима, као и да на исту прибаве решење о сагласности истог Завода.
- Мере техничке заштите првенствено се издају у циљу враћања објекта у аутентично стање и подразумевају уклањање неодговарајућих објеката и садржаја.
- У циљу стварања неопходних услова за савремено коришћење објеката, као и где се по процени стручњака надлежног Завода за заштиту споменика културе могу дозволити одступања од аутентичног габарита и изворног изгледа, мере техничке заштите су таквог карактера да се не наруши аутентични изглед објекта.
- У заштићеној околини утврђених НКД издају се услови за предузимање мера техничке заштите:
 - o објекти не смеју габаритом и изгледом да конкуришу утврђеном НКД;
 - o не сме се дозволити градња нових објеката који би заклањали и угрожавали визуру утврђеног НКД;
- На објектима у заштићеној околини за издавање услова за предузимање мера техничке заштите и других радова није основни критеријум задржавање аутентичности, мада је то и даље битан критеријум, али се мере техничке заштите издају кроз сагледавање целокупног простора и свих објеката на њему.
- За заштићени простор обавезно је урбанистичко и комунално решење у сарадњи са надлежним Заводом за заштиту споменика културе.
- Тенде и рекламе се могу поставити уз дозволу и по условима надлежне службе заштите.
- У заштићеном простору не дозвољава се постављање надземних и ТТ водова.
- Не дозвољава се постављање монтажних киоска.

- Не дозвољава се постављање контејнера, као ни депоновање било каквог отпадног материјала.
- У просторним целинама постојање и режим саобраћаја се регулишу уз дозволу и по условима надлежне службе заштите.
- Рушење објеката у заштићеној околини може се вршити уз дозволу и по условима надлежне службе заштите.

За непокретна културна добра која уживају претходну заштиту:

- Непокретна културна добра која се штите као евидентирана или добра под претходном заштитом у погледу издавања решења о условима за предузимање мера техничке заштите у потпуности се третирају као утврђена НКД сагласно одредбама Закона о културним добрима.
- Евидентирани објекти немају дефинисану заштићену околину. У тренутку утврђивања евидентираних објеката за НКД Одлуком се утврђује заштићена околина и од тог тренутка наступа обавеза за власнике односно кориснике објеката на утврђеним парцелама.
- Власници односно корисници културног добра под претходном заштитом имају обавезу да за све врсте интервенција на објектима (инвестиционо одржавање, реконструкција, адаптација, санација и ревитализација) поднесу надлежном Заводу за заштиту споменика културе захтев за добијање решења о предузимању мера техничке заштите.
- Власници, односно, корисници културног добра под претходном заштитом дужни су да по добијању решења о предузимању мера техничке заштите надлежном Заводу за заштиту споменика културе, израде пројектну документацију у свему према датим условима, као и да на исту прибаве решење о сагласности истог Завода.
- Терет израде Елабората за утврђивање културног добра пада не терет буџета Општине или Републике. Динамику и план приоритета израде елабората утврђује надлежни Завод за заштиту споменика културе у зависности од прилива средстава за финансирање овог програма.

Ако се приликом грађевинских или других радова наиђе на материјалне остатке прошлости радови се морају прекинути и о томе обавестити надлежни Завод за заштиту споменика културе.

2.1.6.3. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ДРУГИХ НЕСРЕЋА И ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

Заштита од елементарних непогода, и других несрећа

На основу Закона о ванредним ситуацијама јединица локалне самоуправе на основу Процене ризика доноси **План заштите и спасавања у ванредним ситуацијама.**

Заштита од поплава

На основу законских одредби, надлежни орган јединице локалне самоуправе израђује план заштите и спасавања од поплава. Овај план регулишу надлежности и институције у ванредним ситуацијама.

У циљу заштите од поплава предвиђена је даља регулација водотокова на територији плана.

Заштита од клизања тла

За део подручје плана рађен је елаборат Микросеизмичко и инжењерскогеолошко рејонирање подручја града Горњи Милановац. На основу сумирања свих параметара- стабилности, носивости, дубине до воде и нагиба падине, извршена је инжењерскогеолошка категоризација терена на 13 категорија чије карактеристике битно утичу на урбанистичка опредељења у погледу намене простора за изградњу објеката. Првих 11 категорија представљају стабилне терене, са различитим ограничењима и условима за градњу. Терени у категорији 12 налазе

се на ободима активних клизишта, условно су стабилни и са знатним ограничењима за градњу. Терени у категорији 13 представљају активна клизишта и сматрају се неповољним за градњу. У складу са геолошком подлогом, у оквиру категорије 13, у циљу спречавања даљег клизања планирано је озелењавање терена – блоковски и насељски паркови као и решавање адекватног начина одводњавања како оборинских вода тако и дренажања подземних вода.

И на овим неповољним и условно повољним теренима могућа је градња уз претходна детаљна истраживања и претходну адекватну санацију. Кроз ова истраживања даће се детаљне карактеристике терена у захвату које треба да покажу да ли се на овим деловима уз одређена ограничења изградње (мањег или већег обима) може констатовати могућност формирања урбанистичких услова за изградњу и усаглашавање постојећих објеката, уз уређење и санацију терена, односно потврде општа правила грађења, или њихова корекција уз могућност умањења или повећања ограничења или потпуног ограничење изградње.

Обзиром на ниво истраживања (за потребе генералног плана) прецизно разграничење између намена одређених планом у зонама ограничења дефинисаће се тек након детаљних истраживања, тј. могућа је промена намене за изградњу према условима контактне намене а без измене Плана генералне регулације.

Код разраде Плана генералне регулације, тј за потребе планова детаљне регулације потребно је вршити геолошка истраживања за овај ниво планске документације. Код већих инвестиционих радова неопходно је извршити детаљнија истраживања са аспекта микросеизмике и инжењерске геологије.

Потребно је извршити допуну елабората за подучје плана генералне регулације које није захваћено истраживањима.

На графичким прилозима плана приказане су категорије 12-условно стабилни терени и 13 – нестабилни терени

Заштита од земљотреса

Сеизмичност простора обухваћеног ПГР-ом зависи од могућности појаве земљотреса одређене јачине и инжењерскогеолошких и физичко-хемијских особина геолошких формација које изграђују простор ПГР-а.

На привременој сеизмолошкој карти СФРЈ (1982.год) која приказује максимално догођене интензитете земљотреса за период до 1982.год. Горњи Милановац се налази у **зони 9 МЦС°** скале.

На сеизмолошкој карти публикованој 1987. год. за повратне периоде 50, 100, 200, 500, 1000 и 10000 година која приказује очекивани максимални интензитет земљотреса, са вероватноћом појаве 63%, подручје Горњег Милановца се налази:

на олеати за повратни период (година)	у зони интензитета МСК-64
50	8°
100	9°
200	9°
500	9°
1000	9°
10000	9°

На картама су приказани очекивани макросеизмички интензитети на површини терена за карактеристично тло. Појам карактеристичног тла није детаљно дефинисан али се на основу примењене методологије у изради карте може закључити да су у оквиру овог појма представљена сва тла, различитих геомеханичких својстава, која у смислу амплификације утицаја земљотреса узрокују еквивалентан ефекат.

Догођени максимални сеизмички интензитет на подручју Горњег Милановца је био **9° МСК-64** као манифестација земљотреса Рудник. Жаришта која одређују ниво сеизмичке угрожености на простору Горњег Милановца су Рудник, Лазаревац, Мионица.

Простор је у захвату регије Рудника је изразито турско подручје. Код разраде Плана, тј за потребе планова детаљне регулације, потребно је вршити геолошка истраживања за овај ниво планске документације.

За део подручје плана рађен је елаборат Микросеизмичко и инжењерскогеолошко рејонирање подручја града Горњи Милановац. На карти микросеизмичке рејонизације издвојене су четири зоне сеизмичког интензитета: 7с, 8а, 8б и 8с.

Приликом пројектова, извођења и изградње већих инвестиционих захвата неопходна су детаљнија инжењерско геолошка па и микро-сеизмичка испитивања, која су прописана за такву врсту објеката, уз примену важећих правилника

Заштита од пожара

Пожар је честа техничка непогода, а настаје свакодневним коришћењем објеката, али и као последица елементарних непогода (земљотреса, експлозије и сл.). Заштита од пожара регулисана је Законом о заштити од пожара (Службени гласник РС, бр. 111/09)..

Законом је прописано да Скупштина општине својом одлуком доноси план заштите од пожара

Заштита од пожара подразумева превентивне мере у циљу спречавања настанка пожара и мере за сузбијање пожара које се примењују у случајевима када пожар настане:

Превентивне мере су:

- спровођење законских прописа којима је обезбеђено учешће службе противпожарне заштите у изради урбанистичке и пројектне документације, кроз давање услова и сагласности.
- израда одговарајуће документације-плана заштите од пожара.

Мере за сузбијање пожара подразумевају брзу и квалитетну интервенцију, а то се постиже кроз ефикасно деловање ватрогасне службе, организоване од стране надлежног Сектора МУП за заштиту и спасавање.

У оквиру мера заштите од пожара на подручју Плана потребно је обезбедити следеће:

- положај Ватрогасног дома, број возила (Ватрогасна станица је саобраћајно, просторно и функционално на повољној локацији). Планом је дата могућност у планском периоду изместити је саобраћајно на повољнију локацију у оквиру нове комуналне зоне у целини 16, у континуитету са радном зоном и зоном услуга (сервиса).
- проходност саобраћајница и приступ локацији.
- изградњу, одржавање и осавремењавање хидрантске мреже
- објекти морају бити изведени у складу са Закона о заштити од пожара (Службени гласник РС, бр. 111/09).
- објектима мора бити обезбеђен приступни пут за ватрогасна возила у складу са Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара (Службени лист СРЈ, бр. 8/95).
- електроенергетска постројења и водове извести у складу са Правилником о техничким нормативима за погон и одржавање електроенергетских постројења и водова (Службени лист СРЈ, бр. 41/93).
- хидрантску мрежу извести у складу са Правилником о техничким нормативима за хидрантску мрежу за гашење пожара (Службени лист СФРЈ, бр. 30/91).
- у процесу гасификације насеља, неопходно је урадити план заштите од пожара за зоне обухваћене гасификацијом.

- приликом пројектовања саобраћајница треба поштовати планиране регулационе ширине, а кроз пројекте уређења партера поштовати услове противпожарне заштите.

Организација простора од интереса за одбрану земље и заштита од ратних дејстава

Према условима и захтевима Министарства одбране РС за израду плана а у циљу прилагођавања Плана генералне регулације потребама одбране земље прописују се следеће мере заштите:

- У обухвату плана налазе се два војна комплекса различитог статуса:
 - Војни комплекс "Војвода Радомир Путник" третира се као комплекс "Посебне намене"
 - Војни комплекс "Парац" није неопходан за функционисање Војске Србије и може му се дати друга намена. Реализација планских решења је могућа тек након претходне сагласности и мишљења Министарства одбране и регулисања имовинских односа
- Ван захвата плана је Војни комплекс "Луњевица" али са знатним утицајем на решења плана тј. део територије плана је у заштитној зони комплекса и то:
 - а) зона забране градње која подразумева потпуну забрану било какве градње
 - б) зона ограничене градње која подразумева забрану изградње објеката високоградње, а за изградњу објеката нискоградње и инфраструктуре обавезна је претходна сагласност Министарства одбране

За све интервенције (реконструкција, доградња, изградња..) у заштитној зони војног комплекса Луњевица (карта 2. Планирана намена површина и 9. Спровођење плана) неопходни су услови и претходна сагласност Министарства одбране.

- Војни комплекс "Брусница" је на граници и ван захвата плана и нема утицаја на решења плана јер није прописана заштитна зона
- Планирана улична мрежа и регулационе ширине саобраћајних праваца омогућавају несметано функционисање цивилне заштите у случају опасности од ратних разарања.

2.1.6.4. МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ИЗГРАДЊЕ

Правни прописи у области енергетске ефикасности

- Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009, 64/2010 и 24/2011) дефинише унапређење енергетске ефикасности као смањење потрошње свих врста енергије, уштеда енергије и обезбеђење одрживе градње применом техничких мера, стандарда и услова планирања, пројектовања, изградње и употребе објеката.

Објекат који се у смислу посебног прописа сматра објектом високоградње, у зависности од врсте и намене, мора бити пројектован, изграђен, коришћен и одржаван на начин којим се обезбеђују прописана енергетска својства. Прописана енергетска својства утврђују се издавањем сертификата о енергетским својствима објекта који издаје овлашћена организација која испуњава прописане услове за издавање сертификата о енергетским својствима објеката.

Сертификат о енергетским својствима објекта чини саставни део техничке документације која се прилаже уз захтев за издавање употребне дозволе.

- Правилник о енергетској ефикасности зграда („Сл. гласник РС“, бр. 57/2011) ближе прописује енергетска својства и начин израчунавања топлотних својстава објеката високоградње, као и енергетски захтеви за нове и постојеће објекте.

Овај правилник се примењује од 30. септембра 2012. године.

- Правилник о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда („Сл. гласник РС“, бр. 61/2011) ближе прописује услове, садржину и начин издавања сертификата о енергетским својствима зграда.

Овај правилник се примењује од 30. септембра 2012. године.

- Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2015. године коју је донела Народна скупштина Републике Србије
- Програм остваривања стратегије развоја енергетике републике Србије до 2015. године за период од 2007. до 2012. године ("Сл. гласник РС", бр. 17/2007, 73/2007, 99/2009 и 27/2010).
- Први акциони план за енергетску ефикасност Републике Србије за период од 2010. до 2012. године, донешен је јуна 2010. године.

Мере енергетске ефикасности изградње

1. Поштовање принципа енергетске ефикасности у урбанистичком планирању и пројектовању.
2. Смањење инсталисаних капацитета система грејања, вентилације и климатизације и повећање енергетске ефикасности ситета грејања.
 - Нови стандарди за спољашње пројектне температуре ваздуха и максимална температура ваздуха грејаног простора (Правилник о енергетској ефикасности зграда - „Сл. гласник РС“, бр. 57/2011);
 - Нова грађевинска физика; захтеване вредности коефицијента пролажења топлоте и топлотне отпорности простора (Правилник о енергетској ефикасности зграда - „Сл. гласник РС“, бр. 57/2011);
 - Минимални захтеви енергетске ефикасности (енергетског учинка) за стамбене зграде, по методи поређења са најбољим праксама (Правилник о енергетској ефикасности зграда - „Сл. гласник РС“, бр. 57/2011);
 - Сертификати о енергетским својствима зграда (Правилник о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда - „Сл. гласник РС“, бр. 61/2011)
 - Редовна инспекција и одржавање котлова, система грејања и климатизације.
3. Смањење потрошње топлотне енергије обезбеђивањем појединачног мерења потрошње топлотне енергије уз могућу регулацију потрошње топлотне енергије.
4. Смањење потрошње електричне енергије за грејање коришћењем:
 - опреме за грејање веће енергетске ефикасности (топлотне пумпе),
 - енергетски ефикасне опреме за сагоревање биомасе,
 - соларних колектора,
 - ефикасних термотехничких система са напредним системима регулације.

Постојећи објекти

- Смањење инсталисаних капацитета система грејања, тј. потрошње енергије за грејање и хлађење заптивањем прозора, уградњом засенчења, заменом прозора и спољних врата и топлотним изоловањем стамбених зграда.
- Смањење потрошње електричне енергије промовисањем и подржавањем замене класичних сијалица са влакном енергетски ефикасним сијалицама.
- Смањење потрошње електричне енергије заменом старих неефикасних уређаја ефикаснијим уређајима.

2.1.6.5. МЕРЕ ПРИСТУПАЧНОСТИ ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ, ДЕЦИ И СТАРИМ ОСОБАМА

Приликом изградње нових и реконструкције постојећих саобраћајница неопходно је придржавати се одговарајућег Правилника о техничким стандардима приступачности (Службени гласник РС бр.19/2012).

За особе са инвалидитетом, децу и старе особе потребно је прилагодити за коришћење све јавне саобраћајне и пешачке површине, омогућити несметан приступ, кретање, боравак и рад у објектима високоградње јавне и пословне намене као и у стамбеним и стамбено пословним објектима са десет и више станова.

2.2 ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ОСТАЛИМ ПОВРШИНАМА

(Према карти бр. 2. "Планирана намена површина")

Правила грађења представљају скуп међусобно зависних правила за изградњу објеката на појединачним грађевинским парцелама, дата по претежним наменама по целинама и подцелинама из Плана генералне регулације плана.

Правила се примењују:

- за директно спровођење - издавање Локацијске дозволе.
- за израду Урбанистичких пројеката
- као смерница за израду Планова детаљне регулације

Објекти ових намена градиће се према правилима уређења и следећим општим и посебним правилима грађења:

- Општа правила грађења на осталим површинама-

Намена објеката и простора

- *основна/претежна намена* - према карти намена површина
- *компатибилне намене* /као пратеће /мешовите и основне на парцели/ могу се градити под условом да парцела својом величином, обликом, конфигурацијом терена и условима за прикључак на саобраћајну и комуналну инфраструктуру пружа те могућности, уз услов обезбеђења свих функција објекта у оквиру парцеле као и намена у окружењу. Компатибилне намене дате су у посебним правилима за сваку намену.

- *није дозвољена намена објеката* који могу да угрозе претежну намену са било ког аспекта. Забрањене су све делатности које би угрозиле животну средину буком, вибрацијама, гасовима, мирисима, отпадним водама, и другим штетним дејствима, као и објекти који по архитектонско грађевинском склопу не одговарају карактеру захвата.

Типологија објеката

Грађевинске линије према суседним парцелама дефинишу типологију објеката:

- слободностojeћи - објект не додирује ни једну суседну границу грађевинске парцеле;
- у непрекинутом низу - објект на парцели додирује обе бочне границе грађевинске парцеле); и
- у прекинутом низу или једнострано узидани ("двојни") - објект на парцели додирује само једну бочну линију грађевинске парцеле.

За изградњу објеката у низу није потребна сагласност суседа.

Општа правила парцелације

Свака грађевинска парцела мора имати излаз на површину јавне намене односно улицу, непосредно или преко приступног пута, минимална ширина приступног пута дефинише се за сваку намену посебно.

Грађевинска парцела (планирана и постојећа) има површину и облик који омогућава изградњу објекта у складу са правилима о грађењу и техничким прописима.

Положај објеката на парцели - хоризонтална регулација

Положај објекта на парцели дефинише се:

- грађевинском линијом у односу на регулацију
- у односу на границу суседне парцеле.
- у односу на друге објекте на парцели.
- у односу на објекте на суседним грађевинским парцелама.

Грађевинска линија је линија до које је дозвољена:

- изградња нових објеката
- доградња објекта

Удаљеност грађевинске линије објекта од регулационе линије дефинисана је на графичком прилогу бр.6 - *Грађевинске линије*.

- Уколико постојећи објекат делом излази испред планом дефинисане грађевинске линије задржава се уколико не омета површину јавне намене (регулациону линију), саобраћајну прегледност или суседа на планираној грађевинској линији, уз могућу реконструкцију, адаптацију и санацију, а доградња, изградња и надградња су могуће само иза планом дефинисане грађевинске линије.
- За објекте који имају индиректну везу са јавним путем преко приватног пролаза грађевинска линија се утврђује кроз Локацијску дозволу, а према критеријуму прописане међусобне удаљености објеката и удаљености објектата од суседних парцела, за предметну зону
- За објекте у обухвату постојећих или простора планираних за израду нових планова детаљне регулације, грађевинска линија дефинише се тим плановима.

Објекат се унутар грађевинске линије поставља тако да:

- не омета сигурност саобраћајног кретања и прегледност раскрсница, објекте на истој и суседним парцелама.
- дужом страном паралелно изохипсама,
- правилно у односу на терен (без промене морфологије и природних услова тј. уз контролисано усецање и насипање),
- правилно према странама света (инсолацији),
- балкони, терасе и отворена степеништа не смеју прећи прописане грађевинске линије према регулацији и суседима
- при рушењу целог објекта или делова објекта и њиховој поновној изградњи обавезно је поштовати планирану грађевинску линију.
- грађевинска линија помоћног објекта се поставља иза грађевинске линије основног објекта на парцели.

Положај објекта у односу на границе суседне парцеле и друге објекте на парцели, дефинише се према правилима хоризонталне регулације за предметну зону. Положај објекта у односу на објекте на суседним грађевинским парцелама дефинисан је типологијом објеката и положајем објеката у односу на границе парцеле тј. правилима хоризонталне регулације за предметну зону

Индекси

У обрачун индекса заузетости или изграђености улазе сви објекти на грађевинској парцели.

Подрумска етажа се не обрачунава у БРГП.

Сутеренска етажа, чисте висине мах 2,4 м, се не обрачунава у БРГП

Висинска регулација

Висина објекта је растојање од нулте коте објекта (тачка пресека линије терена и вертикалне осе објекта) до коте слемена (за објекте са косим кровом), односно до коте венца (за објекте са равним кровом).

Висина етажа се одређује према намени.

Кота пода приземља је мин 0,2 м од меродавне коте терена (најнижа тачка пресека вертикалне фасадне равни објекта и природног терена пре изградње. Природни терен пре изградње подразумева дозвољену интервенцију на терену (могућност модификације терена у односу на постојећи терен) до мах 0,8 м, која се регулише нивелацијом терена. За веће објекте и сложене структуре, меродавна кота се утврђује за сваку дилатацију, а мах 1,2 м од највише коте терена (највиша тачка пресека вертикалне фасадне равни објекта и природног терена пре изградње).

Објекти могу имати подрумске или сутеренске просторије (ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе) које се користе као помоћни простор, а у случају сутерена породичних стамбених објеката и као стамбени простор, под условом да има довољну висину за ову намену и улаз са нивоа терена.

Правила за постојеће објекте

За изграђене објекте чија су међусобна удаљења и растојања од граница парцеле мања од вредности утврђених овим правилима, у случају реконструкције, на странама ка суседу није дозвољено постављати отворе ниског парапета.

Уколико је постојећи објекат мањи од могућег планираног на основу индекса датих

овим Планом, могућа је доградња, односно надградња, уз поштовање следећих услова:

- обезбедити потребан број паркинг места на парцели,
- није дозвољено формирање отвореног степеништа за савладавање спратних висина на фасади објекта већ дограђена степеништа морају бити заштићена од спољних утицаја;

Други објект на грађевинској парцели

На парцели се може лоцирати два или више објеката основне и пратеће намене у оквиру индекса изграђености или заузетости земљишта, поштујући сва остала правила грађења, уколико правилима за појединачне намене није другачије прописано.

Минимална удаљеност објеката на истој парцели износи најмање 1/2 висине вишег објекта.

Пристап и смештај возила

Смештај возила за основну и пратећу намену искључиво на сопственој парцели, уз препоруку да се претежни капацитет реализује у оквиру објекта.

Правила за архитектонско обликовање објеката

Објекти који су у режиму заштите непокретних културних добара или се налазе у зони заштите, усклађују се са условима надлежног Завода за заштиту споменика културе

Објекти се раде квалитетно од стандардних материјала и носе обележја своје намене.

Искључена је примена неаутентичних стилских редова и мотива у обради фасадне пластике, стубова, ограда и других архитектонско грађевинских елемената објеката и партера

Уређење парцеле

Парцела се уређује у свему према намени. Основно уређење обухвата нивелацију, зелене површине, партер и одводњавање. Минимални проценат зелених површина на парцели прописан је у оквиру посебних правила грађења за сваку намену. Површинске воде са једне парцеле не могу се усмеравати према другој.

Правила за оградавање грађевинске парцеле

Грађевинске парцеле могу се оградјивати зиданом оградом до максималне висине од 0,90м (рачунајући од коте тротоара) или транспарентном оградом до висине од 1,40м.

Ограда грађевинских парцела привредних и комерцијалних објеката (радни и пословни објекти привредно-радних зона, складишта, радионице и сл.) може бити зидана или транспарентна до максималне висине 2,20м.

Парцеле чија је кота нивелете виша од 0,90м од суседне, могу се оградјивати транспарентном оградом до висине од 1,40м која се може постављати на подзид чију висину одређује надлежна општинска служба.

Суседне грађевинске парцеле могу се оградјивати "живом" (зеленом) оградом која се сади у осовини границе грађевинске парцеле или транспарентном оградом до висине 1,40м (или евентуално пуном зиданом оградом до висине 1,40м уз сагласност суседа).

Оградавање грађевинских парцела за намене које се по закону оградјују врши се на начин који је утврђен одређеним правилником.

Заштита животне средине, технички, санитарни и безбедоносни услови

Код увођења програма пословања, обавезно се дефинише карактер програма и мере заштите на локацији, са свим елементима заштите у оквиру објекта, инсталација, опреме, парцеле и захвата. са искључењем из програма реализације свих оних који по условима коришћења и заштите, односно намени, не одговарају карактеру целине, односно према потреби се ради документација са аспекта заштите животне средине.

Основни безбедносни услови везани су за примену сеизмичких прописа, противпожарних прописа, услова из геолошке подлоге и услова заштите од ратних разарања. Код већих радова потребно је извршити испитивања стабилности терена.

За све интервенције (реконструкција, доградња, изградња..) у заштитној зони војног комплекса Луњевица (карта 2. Планирана намена површина и 9. Спровођење плана) неопходни су услови и претходна сагласност Министарства одбране.

- Посебна правила грађења на осталим површинама-

2.2.1. СТАНОВАЊЕ

Објекти становања могу бити:

- Породични објекат - са мах 4 стана у објекту
- Вишепородични објекат - са више од 4 стана у објекту;

Обавезна функционална организација објеката мешовите намене према врсти и капацитету пратеће намене.

Становање са услугама, занатима, сервисима:

- Обавезно је функционално раздвајање од стамбеног дела - делатности у делу објекта са посебним улазом или у посебном објекту.

Становање са производним делатностима:

- Производне делатности, намене еколошки прихватљиве у зонама становања - обавезно је функционално раздвајање од намене становања у посебном објекту.

Помоћни објекат –Спратност је приземље. Бруто развијена површина помоћног објекта је мах 40м². Овај објекат не сме угрозити квалитет намене на суседним парцелама. На обликовање се примењују исти услови као за основни објекат.

Помоћни објекат гради се иза основног објекта. Удаљеност од суседне парцеле је мин. 1,0м. Изузетно, када је природни терен од регулационе до грађевинске линије (или обратно) у паду, чиме је онемогућен приступ помоћном објекту иза основног објекта на парцели, помоћни објекат - гаража се може градити између регулационе и грађевинске линије, уз услов да не омета саобраћајну прегледност (што одређује надлежни орган локалне самоуправе). Спратност је приземље са могућношћу коришћења подземне етаже за помоћни простор, односно надземне за непокривену терасу. На овај објекат, обзиром на експонираност, примењују се услови обликовања као за основни објекат.

У Целини 1 и центрима свих нивоа није дозвољена изградња помоћних објеката, помоћни простор се реализује искључиво у оквиру основних објеката на парцели.

А СТАНОВАЊЕ ВИСОКИХ ГУСТИНА

Правила грађења за реконструкцију постојећих вишепородичних објеката подразумевају:

- Надзиђивање објеката до спратности П+5
- Реконструкција објеката са равним кровом изградњом косих кровова са могућношћу формирања једне поткровне етаже за објекте спратности П+5 и веће
- Доградња вертикалних комуникација (лифтови, степеништа)-у складу са прописима
- Реконструкција фасаде у смислу затварања балкона и лођа- дозвољава се само на нивоу целог објекта, једнообразно
- Претварање стамбеног простора у пословни претежно у приземним етажама, за намене које не угрожавају претежну намену
- Претварање помоћних простора (таван, вешернице, оставе....) у стамбени или пословни простор. Није дозвољено претварање подрумских и сутеренских просторија, као и осталих који не задовољавају минималне стандарде становања, у стамбени простор.

Реконструкцију и надградњу извести у оквиру постојећег габарита објекта и тако да чини јединствену архитектонско-грађевинску целину са основним објектом.

Надградња се може реализовати појединачно по објектима (грађевинским целинама) према јединственом идејном решењу за одговарајуће типове објеката у оквиру блокова. За формирање ових услова парцела начелно захвата простор под објектом са површином 1,0м око објекта, уколико урбанистичком документацијом није другачије одређено.

Обавезна је примена свих Законом прописаних мера тј. интервенције не смеју угрозити стабилност, архитектонско-грађевински склоп као и услови коришћења овог и суседних објеката.

При надзиђивању зграда или претварању таванског у стамбени простор, неопходно је обезбедити паркинг места према нормативу: 1 паркинг место на 1 стан. Потребан број паркинг места се мора обезбедити на сопственој парцели, за укупан број станова (постојећих и новоизграђених).

A1 ГУСТИНЕ СТАНОВАЊА $G_s = 100 - 150$ станова/ха

Намена објеката и простора

Претежна намена - становање

Пратеће намене - услужне делатности, објекти јавне намене, зеленило као и објекти пратеће саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

Искључују се све намене које могу да угрозе животну средину буком, вибрацијама, гасовима, мирисима, отпадним водама, и другим штетним дејствима, као и објекти који по архитектонско грађевинском склопу не одговарају карактеру захвата.

Основни стамбени објекат је вишепородични. Не планирају се нови потези породичних објеката. Изградња породичних стамбених објеката дозвољена је само у оквиру већ формираних потеза ове врсте стамбених објеката.

Изградња пословног простора првенствено према улици, реци, у приземним или другим етажама. Могућа је изградња објеката са дозвољеним свим односима стамбеног и пословног простора уз обезбеђење намена у окружењу. Могуће је формирање чисто пословних објеката - за услужне и комерцијалне функције. Код увођења пословног простора за објекте у центру и линијском центру, висина приземља се увећава за висину галерије (високо приземље, максимална висина 5,4м у потезу спољне регулације.)

Помоћни простор се обезбеђује искључиво у оквиру основних објеката, тј. није дозвољена изградња помоћних објеката.

Величина парцеле

Минимална површина парцеле за изградњу породичног стамбеног објекта:

- за слободностојећи објекат 2,0 ара,
- за двојни објекат (једна парцела),
и објекти у прекинутом низу 2,0ара
- за објекте у низу 1,8 ара;
- Код препарцелације по дубини минимална ширина пролаза је 3.5 м

Минимална површина парцеле за изградњу вишепородичног стамбеног објекта

- у низу (блоку) 8,0 ари
- у прекинутом низу 12,0 ари
- за слободностојећи 15,0 ари
- Код препарцелације по дубини минимална ширина пролаза је 5.4м

Минимална ширина фронта парцеле за изградњу:

- вишепородичног слободностојећег објекта је 20,0 м, у прекинутом низу 15,0м при чему се морају испоштовати одговарајуће удаљености према суседима.

Код већих објеката пратеће намене ширина парцеле се усклађује са карактером локације и делатности, односно односом према окружењу и суседу.

Хоризонтална регулација

Грађевинска линија дефинише се према општим правилима и *графичком прилогу бр.6 Грађевинске линије*

Удаљеност објекта од бочне и задње границе парцеле:

-За породични стамбени објекат :

- мин 2,5 м од бочне границе јужне оријентације и задње границе.
- мин 1,5 м од бочне границе северне оријентације.

-За вишепородични стамбени објекат:

- слободностојећи и објекти у прекинутом низу(први и последњи) –мин ½ висине вишег објекта

ИндексиВишепородични објекти

- На нивоу блока:

- мах 40% под објектима,
- 25% под саобраћајницама и паркинг просторима,
- 20-40% под отвореним површинама (тргови, пешачке стазе, дечја игралишта, отворени терени, зеленило);

- На нивоу парцеле:

- индекс заузетости **мах 50%**
- индекс заузетости подрумске етаже је **мах 80%**

Породични објекти

- На нивоу парцеле:

- индекс заузетости **мах 50%**
- индекс заузетости подрумске етаже је **мах 70%**

Висинска регулација

- Максимална спратност за породичне стамбене објекте је П+2.

- Висина објекта:

- мах 12,0m (до коте венца).
- мах 16,0m (до коте слемена).

- Максимална спратност вишепородичних објеката је П+6.

- Висина објекта:

- мах 26,0m (до коте венца).
- мах 30,0m (до коте слемена).

Максимална висина објекта не сме бити већа од 1,0 растојања наспрамних грађевинских линија на предметној саобраћајници.

За постојеће објекте на граници парцеле могућа је реконструкција, надградња и доградња без функционалних отвора на овој фасади.

Архитектонско-грађевинска структура и обрада

Архитектуру ускладити на нивоу блока, потеза. Кровови уједначног нагиба.

Други објекат на грађевинској парцели

У оквиру датих урбанистичких показатеља дозвољена је изградња више објеката основне или пратеће намене на парцели. Међусобно удаљење објеката је мин. ½ висине вишег објекта. Други објекат на парцели гради се као слободностојећи. За објекте у дубини парцеле обавезно обезбедити прилаз површини јавне намене, минималне ширине 3,5м за све врсте објеката што задовољава противпожарне услове.

Паркирање за основну и пратећу намену на парцели или у објекту по нормативу:

- 1 паркинг место на 1 стан.
- за остале намене према чл. 36 Правилника о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу (Сл.гласник РС бр. 50/2011).

Нови објекти вишепородичног становања, уколико не постоје сметње с аспекта геологије, морају обезбедити минимум 30% потребних паркинг места у оквиру подрумске или сутеренске етаже објекта.

Дозвољено је формирање заједничке гараже за вишепородичне објекте на парцели или у блоку. Обавезан је озелењен кров. Положај и капацитет овог објекта дефинише се **Урбанистичким пројектима**, а уколико је потребно форирање

површине јавне намене ради се **План детаљне регулације**. Паркинг простор/гаража не сме угрозити квалитет намене на суседним парцелама.

При надзиђивању зграда или претварању таванског у стамбени простор, неопходно је обезбедити паркинг места према нормативу: 1 паркинг место на 1 стан. Потребан број паркинг места се мора обезбедити на сопственој парцели, за укупан број станова (постојећих и новоизграђених).

Прикључење објеката на инфраструктуру

Врши се на основу услова овлашћених комуналних предузећа и организација.

Минимални степен комуналне опремљености подразумева обезбеђен излаз на јавни пут, капацитет паркирања, обезбеђено одлагање комуналног отпада и прикључење на електроенергетску мрежу, систем водовода и канализације.

Услови уређивања парцеле

У оквиру зона вишепородичног становања обавезно се обезбеђују јавни или заједнички простори за дечја игралишта, отворене терене и зелене површине. Основно уређење парцеле обухвата нивелацију, партер, зелену површину и одводњавање ван суседа. Зелена површина, терен сачуван као водопропусни, мора чинити најмање 20% површине парцеле.

Реализација

За изградњу пословних објеката ради се **Урбанистички пројекат**.

A2 ГУСТИНЕ СТАНОВАЊА Гс = 50-100 станова/ха

Намена објеката и простора

Претежна намена становање

Пратеће намене : услужне делатности, јавне намене, пратећи објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

Искључују се све намене које могу да угрозе животну средину буком, вибрацијама, гасовима, мирисима, отпадним водама, и другим штетним дејствима, као намену објекта на парцели и суседа, и објекти који по архитектонско грађевинском склопу не одговарају карактеру захвата.

Основни тип изградње - блок и прекинути низ, слободностојећи објекат и усаглашава се са суседом и претежним типом изградње у предметном уличном потезу

Основни стамбени објекат је вишепородични или породични. Не планирају се нови потези породичних објеката. Изградња породичних стамбених објеката дозвољена је само у оквиру већ формираних потеза ове врсте стамбених објеката.

Изградња пословног простора првенствено према улици, у приземним или другим етажама. Могућа је изградња објеката са дозвољеним свим односима стамбеног и пословног простора уз обезбеђење намена у окружењу.

Објекти се у зони центара реконструишу и граде са најмање приземном етажом у делу ка површини јавне намене, за пословни простор одговарајуће намене. Код увођења пословног простора за објекте у градском центру и линијском центру, висина приземља се увећава за висину галерије (високо приземље, максимална висина 5,4м у потезу спољне регулације).

Помоћни простор се обезбеђује искључиво у оквиру основних објеката, тј. није дозвољена изградња помоћних објеката

Величина парцеле

Минимална површина парцеле за изградњу породичног стамбеног објекта:

- за слободностојећи објекат 2,5 ара,
- за двојни објекат (једна парцела),
и објекти у прекинутом низу 2,0ара
- за објекте у низу 1,8 ара;
- Код препарцелације по дубини минимална ширина пролаза је 3.5 м

Минимална површина парцеле за изградњу вишепородичног стамбеног објекта:

- у низу (блоку) 8,0 ари
- у прекинутом низу 10,0 ари
- за слободностојећи 12,0 ари

- Код препарцелације по дубини минимална ширина пролаза је 5.4м
- Минимална ширина парцеле за изградњу:
 - слободностојећег породичног објекта 10,0 м
 - за двојни паралелан са регулацијом 16,0м, (једна парцела 8,0м)
 - за објекте у низу 6,0 метара.
 - за вишепородични слободностојећи стамбени објекат је 18.0 м, при чему се морају испоштовати одговарајуће удаљености према суседима.
 - Код већих објеката пратеће намене ширина парцеле се усклађује са карактером локације и делатности, односно односом према окружењу и суседу.

Хоризонтална регулација

Грађевинска линија дефинише се према општим правилима и *графичком прилогу бр.6 Грађевинске линије*

Удаљеност објеката од бочне и задње границе парцеле:

-За породични стамбени објекат:

- слободностојећи - мин 2,5 м од бочне границе јужне оријентације и задње границе.
- мин 1,5 м од бочне границе северне оријентације.
- двојни и у прекинутом низу - мин 2,5м од бочних и задње границе.

- За вишепородични стамбени објекат:

- слободностојећи и објекти у прекинутом низу - мин ½ висине вишег објекта

Индекси

Вишепородични објекти

- На нивоу блока:
 - мах 40% под објектима,
 - 25% под саобраћајницама и паркинг просторима,
 - 20-40% под отвореним површинама (тргови, пешачке стазе, дечја игралишта, отворени терени, зеленило);
- На нивоу парцеле:
 - индекс заузетости **мах 50%**
 - индекс заузетости подрумске етаже је **мах 70%**

Породични објекти

- На нивоу парцеле:
 - индекс заузетости **мах 50%**
 - индекс заузетости подрумске етаже је **мах 70%**

Висинска регулација

- Максимална спратност за породичне стамбене објекте је П+2.
- Висина објекта:
 - мах 12,0m (до коте венца).
 - мах 16,0m (до коте слемена).
- Максимална спратност вишепородичних објеката је П+4.
- Висина објекта:
 - мах 20,0m (до коте венца).
 - мах 24,0m (до коте слемена).
- Максимална спратност вишепородичних објеката за угаоне објекте и објекте у зони градског и линијских центара и за нове блокове је П+5.
- Висина објекта:
 - мах 24,0 m (до коте венца).
 - мах 28,0 m (до коте слемена).

Максимална висина објекта не сме бити већа од 1,0 растојања наспрамних грађевинских линија на предметној саобраћајници.

За постојеће објекте на граници парцеле могућа је реконструкција, надградња и доградња без функционалних отвора на овој фасади.

Архитектонско-грађевинска структура и обрада

Грађевинска структура и обрада објеката је стандардна и вишег квалитета, прилагођена урбаној структури и захвату.

Други објекат на грађевинској парцели

У оквиру индекса заузетости, дозвољена је изградња више објеката основне или пратеће намене на парцели. Други објекат на парцели гради се као слободностојећи или двојни са основним објектом или објектом на суседној парцели, уколико је сусед постављен на границу парцеле. Међусобно удаљење објеката на истој парцели је мин. $\frac{1}{2}$ висине вишег објекта. За објекте у дубини парцеле обавезно обезбедити прилаз површини јавне намене, минималне ширине 3,5м за све врсте објеката што задовољава противпожарне услове.

Паркирање за основну и пратећу намену на парцели или у објекту по нормативу:

- 1 паркинг место на 1 стан
- за остале намене према чл. 36 Правилника о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу (Сл.гласник РС бр. 50/2011)

Нови објекти вишепородичног становања, уколико не постоје сметње с аспекта геологије, морају обезбедити минимум 30% потребних паркинг места у оквиру подрумске или сутеренске етаже објекта.

Дозвољено је формирање заједничке гараже за вишепородичне објекте на парцели или у блоку. Обавезан је озелењен кров. Положај и капацитет овог објекта дефинише се **Урбанистичким пројектом**, а уколико је потребно формирање површине јавне намене ради се **План детаљне регулације**. Паркинг простор/гаража не сме угрозити квалитет намене на суседним парцелама.

При надзиђивању зграда или претварању таванског у стамбени простор, неопходно је обезбедити паркинг места према нормативу: 1 паркинг место на 1 стан. Потребан број паркинг места се мора обезбедити на сопственој парцели, за укупан број станова (постојећих и новоизграђених).

Прикључење објеката на инфраструктуру

Врши се на основу услова овлашћених комуналних предузећа и организација.

Минимални степен комуналне опремљености подразумева обезбеђен излаз на јавни пут, капацитет паркирања, решено одлагање комуналног отпада и прикључење на електроенергетску мрежу, систем водовода и канализације.

Услови уређивања парцеле

Изградња објеката подразумева уређење парцеле према стамбеној и проширеној намени. Основно уређење обухвата нивелацију, партер, зелену површину парцеле (водопрпусни терен) мин 20% површине парцеле и одводњавање ван суседа.

Реализација

За изградњу вишепородичних објеката и објеката пословања за које се утврди потреба израде елабората заштите животне средине као и објекте пословања на парцелама већим од 0,5ха и ради се **Урбанистички пројекат**

Б - СРЕДЊЕ ГУСТИНЕ СТАНОВАЊА**Б1 - ГУСТИНЕ СТАНОВАЊА Гс = 30-50 станова/ха****Намена објеката и простора**

Претежна намена – Становање. Основни стамбени објекат може бити породични или вишепородични у зависности од капацитета парцеле, уз одговарајуће урбанистичке нормативе и правила регулације.

Пратеће намене : услужне делатности, непроизводно пословање, јавне намене и пратећи објекти инфраструктуре.

Искључују се све намене за које се, на основу одговарајућег елабората заштите животне средине, установи да угрожавају животну средину и претежну намену објекта на парцели и суседа.

Основни тип изградње - слободностојећи и двојни објекат, тежити формирању низова (прекинутих или непрекинутих), посебно уз значајне путне правце, у оквиру

центара свих нивоа, а прилагођено условима нагиба терена. Тип изградње се усаглашава са суседом и претежним типом изградње у предметном уличном потезу. Изградња пословног простора првенствено према улици у приземним етажама. Могућа је изградња објеката са дозвољеним свим односима стамбеног и пословног простора уз обезбеђење намена у окружењу.

Приликом реконструкције и изградње објеката у градском центру, обавезно је предвидети пословање у приземљу објекта, ка површини јавне намене.

Величина парцеле

Минимална површина парцеле за изградњу породичног стамбеног објекта:

- слободностојећег објекта 3,0 ара,
- за двојни објекат (једна парцела),
и објекти у прекинутом низу 2,5 ара
- за објекте у низу 2,0 ара;

Минимална површина парцеле за изградњу вишепородичног стамбеног објекта:

- у низу (блоку) 8,0 ари
- у прекинутом низу 10,0 ари
- за слободностојећи 12,0 ари

Минимална ширина парцеле за изградњу:

- слободностојећег породичног објекта је 12,0 м
- за двојни паралелан са регулацијом и за објекте у прекинутом низу 8,0м, (једна парцела)
- за објекте у низу 7,0 м
- за вишепородични слободностојећи стамбени објекат 18,0 м, при чему се морају испоштовати одговарајуће удаљености према суседима.
- Код већих објеката пратеће намене ширина парцеле се усклађује са карактером локације и делатности, односно односом према окружењу и суседу.

Код препарцелације по дубини минимална ширина пролаза је:

- за породични стамбени објекат 3,5 м
- за вишепородични стамбени објекат 5,4 м

Индекси

Породични објекти

на нивоу парцеле:

- индекс заузетости **маx 60%**,
- индекс заузетости подрумске етаже је **маx 70%**.

Вишепородични објекти

На нивоу парцеле:

- индекс заузетости **маx 50%**
- индекс заузетости подрумске етаже је **маx 80%**.

Висинска регулација

породични објекти

- Максимална спратност П+2.
- Висина објекта:
 - маx 12,0m (до коте венца).
 - маx 16,0m (до коте слемена).

вишепородични објекти

- Максимална спратност П+3
- Висина објекта:
 - маx 16,0m (до коте венца).
 - маx 20,0m (до коте слемена).
- Максимална спратност П+4 у оквиру Целине 1 и линијских центара, као и за трансформацију породичног у вишепородично становање која обухвата целе блокове (постојеће или новоформиране).
- Висина објекта:
 - маx 20,0m (до коте венца).
 - маx 24,0m (до коте слемена).

Максимална висина објекта не сме бити већа од 1,0 растојања наспрамних грађевинских линија на предметној саобраћајници.

За постојеће објекте на граници парцеле могућа је реконструкција, надградња и доградња без функционалних отвора на овој фасади.

Други објекат на грађевинској парцели - Други објекат, основне или пратеће намене, гради се у оквиру прописаних урбанистичких показатеља као двојни или слободностојећи по дубини парцеле. Минимална удаљеност објекта на истој парцели износи 1/2 висине вишег објекта. За објекте у дубини парцеле обавезно обезбедити прилаз површини јавне намене, минималне ширине 3,5м за све врсте објекта што задовољава противпожарне услове.

Хоризонтална регулација

Грађевинска линија дефинише се према општим правилима и *графичком прилогу бр.6 Грађевинске линије*

Удаљеност објекта од бочне и задње границе парцеле:

-За породични стамбени објекат:

- слободностојећи - мин 2,5 м од бочне границе јужне оријентације и задње границе.

- мин 1,5 м од бочне границе северне оријентације.

- двојни и у прекинутом низу - мин 2,5м од бочних и задње границе.

-За вишепородични стамбени објекат:

- слободностојећи и објекти у прекинутом низу - ½ висине вишег објекта

Паркирање за основну и пратећу намену - на парцели према нормативу:

- 1 паркинг место на 1 стан

- за остале намене према чл. 36 Правилника о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу (Сл.гласник РС бр. 50/2011)

Нови објекти вишепородичног становања, уколико не постоје сметње с аспекта геологије, морају обезбедити минимум 30% потребних паркинг места у оквиру подрумске или сутеренске етаже објекта.

Архитектонско-грађевинска структура и обрада - Архитектуру ускладити на нивоу блока, потеза. Кровови коси, уједначног нагиба.

Прикључење објекта на инфраструктуру врши се на основу услова овлашћених комуналних предузећа и организација.

Минимални степен комуналне опремљености подразумева обезбеђен излаз на јавни пут, капацитет паркирања, решено одлагање комуналног отпада и прикључење на електроенергетску мрежу, систем водовода и канализације.

Услови уређивања и оградивања парцеле - Парцела се уређује према стамбеној или пратећој намени. Основно уређење обухвата нивелацију, партер, зелену површину парцеле и одводњавање ван суседа. Зелена површина, терен сачуван као водопрпусни, мора чинити најмање 25% површине парцеле.

Посебни услови

За изградњу вишепородичних објекта и објекта пословања за које се утврди потреба израде елабората заштите животне средине као и објекте пословања на парцелама већим од 0,5 ха и ради се **Урбанистички пројекат**. За трансформацију целих блокова ради се **План детаљне регулације**.

Б2 - ГУСТИНЕ СТАНОВАЊА Гс = 20-30 станова/ха

Намена објекта и простора

Претежна намена - становање

Пратеће намене - услужне делатности, мешовито пословање - трговина на велико и мало, јавне намене и пратећи објекти инфраструктуре

Искључују се све намене које могу да угрозе животну средину и претежну намену објекта на парцели и суседа.

Основни тип изградње

Основни стамбени објекат је породични, слободностојећи или двојни објекат

Вишепородични објекти граде се у зонама линијских и локалних центара као слободностојећи. Могућа је реконструкција - трансформација (из породичног у вишепородично становање) целог блока у коме је могуће градити вишепородичне објекте, и тада се вишепородични објекти могу градити као прекинути или непрекинути низови.

Пословни простор претежно у приземним, али и у другим деловима објеката или у целисти.

Дозвољена је изградња помоћних објеката према општим правилима.

Величина парцеле

Минимална површина парцеле за изградњу:

- слободностојећег стамбеног објекта износи 3,5 ара,
- за двојни објекат (једна парцела),
и објекти у прекинутом низу 3,0 ара
- за објекте у низу 2,5 ара;
- На парцелама већим од 8,00 ари, могуће је развијати делатности мале привреде, мале производне погоне тј специфично организоване производње, које по карактеру и капацитету не ометају основну функцију становања, а у складу са карактером парцеле, односом према суседу и правилима грађења ових зона, под прописаним условима заштите животне средине.
- за вишепородичне објекте 12,0 ари
- код препарцелације по дубини минимална ширина пролаза је 3.5 м

Минимална ширина парцеле за изградњу:

- слободностојећег породичног објекта - 12.0 м
- за двојни породични објекат паралелан са регулацијом - 18,0м, (једна парцела 9,0м)
- за породичне објекте у низу - 7,0 м
- Код већих објеката пословања и производње, ширина парцеле се усклађује са карактером локације и делатности, односно односом према окружењу и суседу.
- за вишепородичне објекте - 20,0м

Хоризонтална регулација

Грађевинска линија дефинише се према општим правилима и *графичком прилогу бр.6 Грађевинске линије*

Удаљеност објеката од бочне и задње границе парцеле:

- За породични стамбени објекат:
 - слободностојећи - мин 2,5 м од бочне границе јужне оријентације и задње границе.
 - мин 1,5 м од бочне границе северне оријентације.
 - двојни и у прекинутом низу - мин 2,5м од бочних и задње границе.
- За вишепородични стамбени објекат - ½ висине вишег објекта
- За постојеће објекте на граници парцеле могућа је реконструкција, надградња и доградња без функционалних отвора на овој фасади.

Индекси

Породични објекти

На нивоу парцеле:

- индекс заузетости **мак 50%.**
- индекс заузетости подрумске етаже је **мак 70%.**

Вишепородични објекти

На нивоу парцеле:

- индекс заузетости **мак 50%.**
- индекс заузетости подрумске етаже је **мак 80%.**

Висинска регулација

породични објекти

- Максимална спратност П+2.
- Висина објекта:
 - мах 12,0m (до коте венца).
 - мах 16,0m (до коте слемена).

вишепородични објекти

- Максимална спратност П+3 у блоковима трансформације породичног у вишепородично становање.
- Висина објекта:
 - мах 16,0m (до коте венца).
 - мах 20,0m (до коте слемена).

Максимална висина објекта не сме бити већа од 1,0 растојања наспрамних грађевинских линија на предметној саобраћајници.

Архитектонско-грађевинска структура и обрада

Архитектуру ускладити на нивоу блока, потеза. Кровови коси уједначног нагиба.

Други објект на грађевинској парцели

Други објект(објекти), основне или пратеће намене, гради се у оквиру прописаних урбанистичких показатеља као двојни или слободностојећи по дубини парцеле. Минимална удаљеност објекта на истој парцели износи најмање 1/2 висине вишег објекта. Обавезно обезбедити прилаз површини јавне намене, минималне ширине 3,5м.

Прикључење објекта на инфраструктуру врши се на основу услова овлашћених комуналних предузећа.

Минимални степен комуналне опремљености подразумева обезбеђен излаз на јавни пут, капацитет паркирања, решено одлагање комуналног отпада и прикључење на електроенергетску мрежу, систем водовода и канализације.

Паркирање за основну и пратећу намену - на парцели корисника, у гаражи у оквиру основног објекта или посебном објекту на парцели, према нормативу:

- 1 паркинг место на 1 стан
- за остале намене према чл. 36 Правилника о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу (Сл.гласник РС бр. 50/2011)

Нови објекти вишепородичног становања, уколико не постоје сметње с аспекта геологије, морају обезбедити минимум 30% потребних паркинг места у оквиру подрумске или сутеренске етаже објекта.

Услови уређивања парцеле

Парцела се уређује према стамбеној или пратећој намени. Основно уређење обухвата нивелацију, партер, зелену површину парцеле и одводњавање ван суседа. Зелена површина, терен сачуван као водопропусни, мора чинити најмање 30% парцеле.

Посебни услови

За изградњу вишепородичних објекта, објекта пословања за које се утврди потреба израде елабората заштите животне средине. објекте пословања на парцелама већим од 0,5 ха као и објекте мале привреде ради се **Урбанистички пројекат**. За трансформацију целих блокова ради се **План детаљне регулације**.

БЗ – СРЕДЊЕ ГУСТИНЕ СТАНОВАЊА Гс = до 20 станова/ха**Намена објекта и простора**

Претежна намена: становање

Пратеће намене: услужне делатности, јавне намене, блоковско зеленило и рекреационе површине и мањи производни програми - мала привреда под условима - прописаним у поглављу -Простори за привређивање у оквиру намене становање објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

Искључују се све намене које могу да угрозе животну средину и претежну намену објекта на парцели и суседа.

Основни тип изградње је породична стамбена градња, са слободностојећим објектима. У овим зонама није дозвољена изградња вишепородичних објекта.

Величина парцеле

Минимална површина парцеле за изградњу:

- слободностојећег стамбеног објекта је 4,0ара
- двојног објекта је 3,5 ара (једна парцела)

- на парцелама већим од 10,0 ари мали производни погони, мала привреда за делатности које су функционално и еколошки примерене зони породичног становања,

- Код препарцелације по дубини минимална ширина парцеле пролаза је 3.5 метра

Минимална ширина парцеле за изградњу:

- слободностојећег објекта је 12.0 м,
- двојног (једна парцела) 10,0м
- Код већих објеката пословања ширина парцеле се усклађује са карактером локације и делатности, односно односом према окружењу и суседу.

Хоризонтална регулација

Грађевинска линија дефинише се према општим правилима и *графичком прилогу бр.6 Грађевинске линије*

Удаљеност објеката од бочне и задње границе парцеле:

- слободностојећи - мин 2,5 м од бочне границе јужне оријентације и задње границе.
- мин 1,5 м од бочне границе северне оријентације.
- двојни и у прекинутом низу – мин 2,5м од бочних и задње границе.

За постојеће објекте на граници парцеле могућа је реконструкција, надградња и доградња без функционалних отвора на овој фасади.

Индекси

на нивоу парцеле су:

- индекс заузетости **мак 60%**.
- индекс заузетости подрумске етаже је **мак 60%**.

Висинска регулација

Спратност мах П+1+Пк.

Висина објекта:

- мах 10,0m (до коте венца).
- мах 14,0m (до коте слемена).

Максимална висина објекта не сме бити већа од 1,0 растојања наспрамних грађевинских линија на предметној саобраћајници.

Архитектонско-грађевинска структура и обрада

Обликовање фасаде и кровова треба да буде усклађено на нивоу целине, блокова. Кровови коси, вишеводни.

Други објект на грађевинској парцели

Други објект (објекти), основне или пратеће намене, гради се у оквиру прописаних урбанистичких показатеља као двојни или слободностојећи по дубини парцеле. Минимална удаљеност објекта на истој парцели износи најмање 1/2 висине вишег објекта. Обавезно обезбедити прилаз површини јавне намене, минималне ширине 3,5м.

Прикључење објекта на инфраструктуру врши се на основу услова овлашћених комуналних предузећа и организација.

Минимални степен комуналне опремљености подразумева обезбеђен излаз на јавни пут, и капацитет паркирања, прикључење на електроенергетску мрежу, систем водовода и канализације и решено одлагање комуналног отпада).

Паркирање за основну и пратећу намену - на парцели корисника, или у гаражи у оквиру основног објекта односно помоћног објекта, према нормативу:

- 1 паркинг место на 1 стан
- за остале намене према чл. 36 Правилника о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу (Сл.гласник РС бр. 50/2011)

Уређење парцеле

Парцела се уређује према стамбеној или пратећој намени. Основно уређење обухвата нивелацију, партер, зелену површину парцеле и одводњавање ван суседа. Зелена површина, терен сачуван као водопропусни, мора чинити најмање 30% површине парцеле.

Посебни услови

За изградњу објекта пословања за које се утврди потреба израде елабората заштите животне средине, објекте пословања на парцелама већим од 0,5ха као и објекте мале привреде ради се **Урбанистички пројекат**.

Ц – НИСКЕ ГУСТИНЕ СТАНОВАЊА Гс = до 15 станова/ха**резиденцијално становање****Намена објеката и простора**

Претежна намена: становање

Пратеће намене: јавне намене, блоковско зеленило и рекреационе површине. Ова густина и зона не подразумевају пратеће намене на парцелама

Искључују се све намене које могу да угрозе животну средину и претежну намену објекта на парцели и суседа.

Основни тип изградње је породична стамбена градња, са слободностојећим објектима. На парцели је дозвољена изградња једног стамбеног објекта. Помоћни простор у оквиру објекта или помоћног објекта који са основним чини јединствену архитектонскограђевинску целину. У овим зонама није дозвољена изградња вишепородичних објеката.

Величина парцеле

Минимална површина парцеле за изградњу:

- стамбеног објекта је 8,0ари

- Код препарцелације по дубини минимална ширина парцеле пролаза је 3.5 метра

Минимална ширина парцеле је 12.0 м,

Хоризонтална регулација

Положај објекта у односу на регулациону линију дефинише се према општим правилима и Планом детаљне регулације

Удаљеност објекта од бочне и задње границе парцеле мин 2,5 м.

Индекси

на нивоу парцеле су:

- индекс заузетости **мах 40%**

- индекс заузетости подрумске етаже је мах 60%.

Висинска регулација

Спратност мах П+1+Пк.

Висина објекта:

- мах 10,0m (до коте венца).

- мах 14,0m (до коте слемена).

Максимална висина објекта не сме бити већа од 1,0 растојања наспрамних грађевинских линија на предметној саобраћајници.

Архитектонско-грађевинска структура и обрада

Обликовање фасаде и кровова треба да буде усклађено на нивоу целине, блокова. Кровови коси, вишеводни.

Прикључење објекта на инфраструктуру врши се на основу услова овлашћених комуналних предузећа и организација.

Минимални степен комуналне опремљености подразумева обезбеђен излаз на јавни пут, и капацитет паркирања, прикључење на електроенергетску мрежу, систем водовода и канализације и решено одлагање комуналног отпада.

Паркирање на сопственој парцели.

Уређење парцеле

Парцела се уређује према стамбеној намени. Основно уређење обухвата нивелацију, партер, зелену површину парцеле и одводњавање ван суседа. Зелена површина, терен сачуван као водопропусни, мора чинити најмање 30% површине парцеле.

Реализација: на основу Плана детаљне регулације.

2.2.2. ПРИВРЕЂИВАЊЕ

РАДНА ЗОНА

Намена објеката и простора

Претежна намена : радна зона, средња предузећа

Пратеће намене : услужне делатности, комуналне делатности, јавне намене (објекти образовања -средње стручне школе, више школе, саобраћајни објекти, комуналне делатности, зеленило, спорт и рекреација, објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре), мала предузећа. Ово су уједно и намене у које могу да се трансформишу постојећи комплекси.

За постојеће намене потребна је еколошка провера за потенцијалне загађиваче.

Могуће је увођење производних и услужних програма, просторно и производно декомпоновање постојећих комплекса према захтевима тржишта, уз примену технологије која не ремети еколошке услове окружења.

Фазна реализација може се одвијати само након сагледаних програма за целе комплексе.

Искључују се све намене које према процени утицаја са било ког аспекта угрожавају животну средину

Величина парцеле

Минимална површина новоформиране парцеле је 20,0 ари.

Минимална ширина новоформиране грађевинске парцеле је 24,0м;

Основни тип изградње

Слободностојећи објекти. На парцели може бити више објеката основне и/или пратеће намене.

Хоризонтална регулација

Грађевинска линија дефинише се према општим правилима и *графичком прилогу бр.6 Грађевинске линије*

Удаљење објеката (новоизграђених објеката или доградњи) **од границе суседних парцела** са наменом становања је минимум 8,0 м са заштитним зеленим појасом, а са осталим наменама $\frac{1}{2}$ висине објекта ако је задовољен противпожарни услов.

Минимално удаљење објеката на истој парцели је мин $\frac{1}{2}$ висине вишег објекта, уз задовољење технолошких, противпожарних и осталих услова.

Индекси

на нивоу парцеле:

- индекс заузетости **мах 60%**
- индекс заузетости подрумске етаже је **мах 80%**.

Висинска регулација

Спратност се прилагођава делатности, а мах П+2 на анексном делу објекта (објекту) до улице. Висина објекта је:

- мах 15,0m (до коте венца).
- мах 20,0m (до коте слемена).

Архитектонско-грађевинска структура и обрада

Грађевинска структура стандардна. Објекти морају носити архитектонске одлике своје намене. Објекти треба да буду функционално и савремено опремљени, уз примену савремене технологије.

Други објект на грађевинској парцели

На парцели може бити више објеката основне или пратеће намене.

Смештај возила (теретних и путничких) на сопственој парцели уз обезбеђење манипулативног простора. Могућност формирања заједничког паркинга за више комплекса. Број паркинг места одређује се према нормативу за сваку делатност на начин утврђен Правилником о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу (Сл.гласник РС бр. 50/2011)

При парцелацији по дубини **приступни пут** за везу са јавним путем је минималне ширине 5,0 м с радијусом кривине прикључка од минимум 10-12,0м;

Уређење и организација на парцели према намени. Основно уређење обухвата нивелацију, партер, зелену површину парцеле и одводњавање ван суседа. Минимални проценат зелене површине на парцели је 20%. Парцеле се ограђују.

Прикључење објеката на инфраструктуру врши се на основу услова овлашћених комуналних предузећа и организација.

Минимални степен комуналне опремљености подразумева обезбеђење следећих инфраструктурних објеката:

- приступни пут.
- водоснабдевање.
- прикупљање и пречишћавање отпадних вода.
- прикључак на електроенергетску мрежу.
- уређење манипулативног простора, паркинга за различите врсте возила.
- уређење посебне просторије или ограђеног простора са посудама за прикупљање отпада.
- предузимање предвиђених мера заштите животне средине.
- обезбеђење заштитног растојања од суседних парцела са другом наменом.
- обезбеђење заштитног појаса уз водотокове, минималне ширине 10,0м, у коме није дозвољена градња.

Заштита животне средине, технички, санитарни и безбедоносни услови

Основни **услови заштите животне средине** остварују се применом правила и мера заштите, уређењем простора, реконструкцијом и изградњом објеката у складу са Правилима уређења и грађења, техничким и санитарним прописима и прикључењем на насељску инфраструктуру као и уређењем јавних и саобраћајних површина на локацији. Обавезно се дефинише карактер програма и мере заштите на локацији, са свим елементима заштите у оквиру објекта, инсталација, опреме, парцеле и захвата, са искључењем из програма реализације свих оних који по условима коришћења и заштите, односно намени, не одговарају карактеру целине. Основни **безбедносни услови** везани су за примену сеизмичких прописа, противпожарних прописа и услова заштите од ратних разарања који су обавезни код пројектовања и изградње објеката.

Код већих инвестиционих радова неопходно је извршити детаљнија истраживања са аспекта микросеизмике и инжењерске геологије.

Посебни услови

При декомпоновању постојећих комплекса, на основу анализе и одговарајуће документације са аспекта заштите животне средине (потребна процена о потреби израде), по потреби ради се **План детаљне регулације**.

МЕШОВИТО ПОСЛОВАЊЕ

Намена објеката и простора

Претежна намена - мала привреда, мала и средња предузећа, производно занатство, трговина на велико и мало, радна зона

Пратеће намене:

- услужне делатности
- становање
- јавне намене
- објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре

Искључују се све намене чија би делатност угрозила животну средину.

Постојеће зоне становања у оквиру ових целина, кроз постепену реконструкцију постају зоне мале привреде са становањем; У овој зони објекти се реконструишу и граде као стамбено-пословни, пословни и пословни-привредни објекти. Код пословно-стамбеног садржаја парцеле, могуће је рад и становање организовати у једном објекту (рад до улице, становање према дубини парцеле или рад у приземљу а становање на спрату, под условом да се ради о делатности, која не угрожава функцију становања.

Мешовите намене (са становањем)**Величина парцеле**

Минимална површина парцеле за изградњу слободностојећег објекта износи 5,0 ари, за двојни објект 6,0 ари. На парцелама већим од 6,0ари могућа је изградња другог објекта на парцели за становање или пословни простор из терцијарног сектора, сервисе или за малу привреду мањег капацитета.

На парцелама преко 8,00 ари, могуће је развијати делатности мале привреде, мале производне погоне, за делатности које су по капацитету у складу са карактером парцеле, односом према суседу под прописаним условима заштите животне средине.

Други објект на грађевинској парцели

На парцели може бити више објеката. Објекти се на парцели граде у оквиру прописаних урбанистичких показатеља. Други објект у дну парцеле гради се као слободностојећи или двојни. Минимална удаљеност објеката на истој парцели износи најмање 1/2 висине вишег објекта.

Индекси на нивоу парцеле:

- индекс заузетости парцеле **мах 50%;**
- индекс заузетости подрумске етаже је **мах 70%.**

Висинска регулација

Спратност стамбених и анексних објеката мах П+2, а за пословне и привредне делатности, у зависности од врсте делатности и технологије рада. Висина објекта:

- мах 15,0m (до коте венца).
- мах 20,0m (до коте слемена).

Прикључење објеката на инфраструктуру врши се на основу услова овлашћених комуналних предузећа и организација.

Минимални степен комуналне опремљености подразумева обезбеђен излаз на јавни пут и капацитет паркирања, одлагање комуналног отпада, прикључење на електроенергетску мрежу, систем водовода и канализације

Хоризонтална регулација

Грађевинска линија дефинише се према општим правилима и *графичком прилогу бр.6 Грађевинске линије*

Растојања новоизграђених објеката или доградњи од бочних и задњих граница парцела мин. 1/2 висине објеката, уколико је задовољен противпожарни услов.

Архитектонско-грађевинска структура и обрада

Архитектонско грађевинска структура стандардна. Објекти морају носити архитектонске одлике своје намене.

Објекти привређивања треба да буду функционално и савремено опремљени, уз примену савремене технологије.

Уређење и организација на парцели према намени. Основно уређење обухвата нивелацију, партер, зелену површину парцеле и одводњавање ван суседа. Минимални проценат зелене површине на парцели је 20%.

Паркирање у оквиру сопствене парцеле или у објекту, према условима обезбеђења технолошке организације парцеле и нормативу:

- 1 паркинг место на 1 стан
- за остале намене према чл. 36 Правилника о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу (Сл.гласник РС бр. 50/2011)

Посебни услови

За објекте мале привреде, мала и средња предузећа, производно занатство, трговина на велико и мало обавезна је разрада кроз **Урбанистички пројект** и одговарајућа документација са аспекта заштите животне средине (потребна процена о потреби израде).

Објекти привређивања - чисто радни комплекси у оквиру зоне мешовитог пословања - примењују се правила грађења за радне зоне.

ПРОСТОРИ ЗА ПРИВРЕЂИВАЊЕ У ОКВИРУ НАМЕНЕ СТАНОВАЊЕ

Могуће намене: мала привреда, производно занатство.

Искључују се све намене: све намене чија би делатност угрозила животну средину и претежну намену.

- могу се развијати у зонама становања густина **Б2 и Б3**:

- за наведену изградњу основни услов је да не сме угрозити претежну намену у оквиру које се развија тј. реализује се уз следеће услове:

- **еколошку проверу за потенцијалне загађиваче** (обавезно се дефинише карактер програма и мере заштите на локацији, односно по потреби ради процена утицаја објекта на животну средину, са свим елементима заштите у оквиру објекта, инсталација, опреме, парцеле и захвата).
- **саобраћајне услове** који не ометају функцију претежне намене тј: на локацијама које имају повољне саобраћајне везе уз искључење тешког транспорта из стамбених улица
- паркирање искључиво у оквиру сопствене парцеле, без ометања површина јавне намене (број паркинг места према делатности; није дозвољено депоновање кабастих возила за обављање делатности на парцели или површини јавне намене).
- **комуналне услове** (захтеви за комуналним опремањем не смеју угрозити опремање претежне намене зоне) **Минимални степен комуналне опремљености** подразумева обезбеђен излаз на јавни пут, и капацитет паркирања, прикључење на електроенергетску мрежу, систем водовода и канализације и решено питање –одлагање комуналног отпада).
- **Хоризонтална регулација**- положај објекта у односу на регулациону линију дефинише се према општим правилима
- **Индекси** према правилима зоне становања у оквиру које се делатност развија
- **спратност** објекта у складу са наменом а не виша од прописане за зону
- **величина парцеле** прописана је у оквиру намене становања
- Обликовање објекта за обављање делатности усклађује се са наменом и условима зоне.
- **пејзажно уређење парцеле**, уз обавезно формирање заштитног зеленог појаса ширине мин 5,0м према другим наменама
- Обавезна је израда **Урбанистичког пројекта**
- **остали услови** у свему према условима за зону-намену у оквиру које се програм реализује

2.2.3. УСЛУГЕ

(обухваћене су површине са доминантном наменом услуге према карти намене површина)

Намена – дефинише се према карактеру локације. На површинама доминантно намењеним за услуге може се према условима локације, тј постојећем стању, пројектовати становање на спратним етажама сем у Целини 1. Ван Целине 1, уз градску магистралу могу се развијати и мешовито пословни центри са нижим облицима производње. Искључују се делатности које могу да угрозе животну средину.

Величина парцеле

Према карактеру намене уз услов да парцела мора задовољити све функције објекта

Хоризонтална регулација- положај објекта у односу на регулациону линију дефинише се према општим правилима и *графичком прилогу бр.6 Грађевинске линије*

Висинка регулација

Спратност је мах П+4. Висина објекта је:

- мах 24,0m (до коте венца).
- мах 28,0m (до коте слемена).

Индекси

Целина 1

- Индекс заузетости парцеле мах 50%;

Остале Целине

- Индекс заузетости парцеле мах 50%;

При формирању чисто услужних блокова :

- Индекс заузетости парцеле мах 90%;

Други објект на грађевинској парцели

На парцели може бити више објеката основне или пратеће намене. Минимална удаљеност објеката на истој парцели износи најмање 1/2 висине вишег објекта.

Прикључење објекта на инфраструктуру врши се на основу плана и услова овлашћених комуналних предузећа и организација.

Минимални степен комуналне опремљености подразумева обезбеђен излаз на јавни пут и капацитет паркирања, прикључење на електроенергетску мрежу, систем водовода и канализације и решено питање –одлагање комуналног отпада.

Архитектонско-грађевинска структура и обрада

Архитектонско грађевинска структура стандардна. Објекти морају носити архитектонске одлике своје намене.

Уређење и организација на парцели према намени. Основно уређење обухвата нивелацију, партер, зелену површину парцеле и одводњавање ван суседа. Минимални проценат зелене површине на парцели је 20%.

Паркирање за основну и пратећу намену на сопственој парцели или у објекту према чл. 36 Правилника о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу (Сл.гласник РС бр. 50/2011)

Посебни услови

За изградњу објеката услуга на парцелама већим од 0,5 ха, и објекте тј. намене за које се утврди обавеза израде одговарајућег елабората заштите животне средине ради се **Урбанистички пројекат**

УСЛУГЕ У ДИСПЕРЗИЈИ

(обухваћене су површине услуга у оквиру осталих намена)

Комерцијалне, занатске, услужне и друге терцијалне делатности и јавне делатности као комерцијални вид пословања (у приватном власништву). развијају се у свим зонама и густинама становања, зонама привређивања и осталим наменама према потребама окружења, уз услов да не смеју угрозити претежну намену у оквиру које се развијају тј. уз:

- **еколошку проверу за потенцијалне загађиваче** (За програме пословања, обавезно се дефинише карактер програма и мере заштите на локацији, односно по потреби ради процена утицаја објекта на животну средину, са свим елементима заштите у оквиру објекта, инсталација, опреме, парцеле и захвата.
- **саобраћајне услове** који не ометају функцију претежне намене са паркирањем искључиво у оквиру сопствене парцеле, без ометања површина јавне намене (У зонама становања и центара није дозвољено депоновање кабастих возила за обављање делатности на парцели или површини јавне намене).
- **комуналне услове** (захтеви за комуналним опремањем не смеју угрозити опремање претежне намене зоне)
- **услове обликовања** који се усклађују са условима обликовања градског простора, целине, потеза и амбијента у коме су лоцирани
- **урбанистички параметри – индекси, хоризонтална и вертикална регулација** - у свему према условима за одговарајућу зону у оквиру које се формирају
- **уређење и организација на парцели** према намени. Основно уређење обухвата нивелацију, партер, зелену површину парцеле и одводњавање ван суседа. Минимални проценат зелене површине на парцели је 20%.

- За изградњу објеката услуга на парцелама већим од 0,5 ха, и објекте тј. намене за које се утврди обавеза израде одговарајућег елабората заштите животне средине ради се **Урбанистички пројекат**

2.2.4. ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ

Верски објекти се граде у оквиру пратећих намена зона становања, привређивања и зелених површина, у зависности од гравитационог подручја.

Уређење простора и изградња врши се према специфичним захтевима за ову врсту објеката, разрадом кроз **Урбанистички пројекат**.

2.3. СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

Спровођење Плана генералне регулације вршиће се :

1. На основу важећих Планова детаљне регулације:

1. ПДР " Спортско рекреативног центра"
2. ПДР "Таково Будућност"
3. ПДР "Електрометал"
4. ПДР "Гимназија" у Горњем Милановцу
5. Измене и допуне ПДР "Гимназија" у Горњем Милановцу
6. ПДР за улицу Петра Кочића I и II и улицу Д. Јововића
7. ПДР за улицу 8а-1 потез уз Ивице
8. ПДР "Вујића брдо"
9. ПДР Улице Милосава Милосављевића
10. ПДР "Лика"
11. ПДР "Типопластика"

Површина Плана обухваћена постојећим Плановима детаљне регулације је 34ха

2. Израдом Планова детаљне регулације:

- Површина обухваћена обавезом израде Планова детаљне регулације је 305ха.
- Обухвати Планова детаљне регулације приказане су на графичком прилогу бр.3 *Планирана намена, подела на целине и спровођење плана*
- Рок израде Планова детаљне регулације је 36 месеца од дана објављивања Плана генералне регулације Горњи Милановац у Општинском службеном гласнику.
- У оквиру наведених захвата могућа је фазна израда Планова, границе Планова утврђује Комисија за планове општине Горњи Милановац
- До доношења наведених Планова детаљне регулације није дозвољено издавање локацијске дозволе за изградњу и реконструкцију у обухвату Планова.
- Правила уређења и грађења утврђена овим Планом су основ и смерница за израду наведених планова.
- Израда планова детаљне регулације је могућа у свим зонама у којима се за то укаже потреба у смислу увођења/дефинисања нових и редефинисања постојећих или планираних површина јавне намене.
- За промену регулације постојећих саобраћајница које нису дефинисане овим планом, саобраћајница дефинисаних овим планом до нивоа сабирних улица, као и за увођење нових саобраћајница, ради се План детаљне регулације.

3. Израдом Урбанистичких пројеката

Урбанистичким пројекти раде се у складу са обавезама датим кроз правила уређења и грађења за одређене зоне и намене /за јавне намене на површинама које су регулисане овим планом, намене привређивања, сложене програме пословања и услуга, вишепородично становање, као и за све намене за које се установи обавеза израде одговарајућих елабората заштите (на основу претходно прибављеног мишљења надлежног органа). Урбанистичким пројектом се може предвидети фазна

изградња, уз обезбеђење минималног степена комуналне опремљености, капацитета паркирања и услова и мера заштите у првој фази.

4. Уз обавезу расписивања урбанистичко-архитектонског конкурса

За значајније програме изградње и уређења грађевинског земљишта, као и значајне урбанистичке целине и потезе, овим планом се одређује обавеза расписивања урбанистичко-архитектонских конкурса. Ово се посебно односи на простор између улица Милоша Великог, Курсулине, Таковске и Трга Кнеза Михаила, као и на комплекс посебне намене (у целини 6) у случају пренамене овог комплекса. Израда конкурса, подразумева и израду **Плана детаљне регулације** на основу усвојеног конкурсног решења.

Тачан обухват, врста, облик и предмет конкурса биће дефинисани програмом конкурса расписаног према важећем Правилнику о начину и поступку за расписивање и спровођење урбанистичко-архитектонских конкурса (Службени гласник РС бр. 58/2012).

5. Директно на основу правила уређења, правила и мера заштите и правила грађења дефинисаних овим Планом кроз издавање Локацијске дозволе, Информације о локацији, израду Пројекта парцелације и препарцелације, а за све намене и површине које нису обухваћене постојећим плановима односно обавезом израде планова и урбанистичких пројеката.

Спровођење плана генералне регулације могуће вршити директно, издавањем локацијске дозволе, уколико је одређена локација уређена и регулисана тј. има обезбеђен минимални степен комуналне опремљености дефинисан Планом.

Динамика развоја насеља у простору утврђује се на основу средњорочних и годишњих планова и програма уређења простора и земљишта. Овом динамиком утврђују се и приоритети даље разраде, као и приоритети у реализацији појединачних урбанистичких целина.

Приликом израде Плана детаљне регулације и урбанистичких пројеката неопходно је испуњавање свих обавеза и критеријума који су дефинисани позитивном законском регулативом из области управљања и заштите животне средине.

Код спровођења плана, у зонама градитељског наслеђа обавезно је учешће, услови и сагласности надлежног Завода за заштиту споменика културе.

Код спровођења плана, за објекте и зоне у коридору далековода (110, 35кВ), поштовати услове надлежне електродистрибуције.

За све интервенције (реконструкција, доградња, изградња...) у заштитној зони војног комплекса Луњевица (карта 2. *Планирана намена површина* и 9. *Спровођење плана*) неопходни су услови и претходна сагласност Министарства одбране.

Све постојеће општинске Одлуке треба усагласити са овим Планом или урадити нове према условима из овог Плана.

Спровођење Плана обухвата и:

- трајно праћење проблема заштите, уређења и развоја планског простора и редовно извештавање локалне самоуправе.
- дефинисање развојних пројеката ради конкурисања код домаћих и европских фондова.
- покретање иницијативе за измену и допуну Плана генералне регулације, према потреби.

САДРЖАЈ

АКТА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

384. Одлука о доношењу Плана генералне регулације за насељено место Горњи Милановац "Горњи Милановац 2025"	страна 1.
План генералне регулације за насељено место Горњи Милановац 2025.....	страна 3.
УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	страна 5.
1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА.....	страна 6.
1.1. ОБУХВАТ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ.....	страна 6.
1.2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА.....	страна 8.
1.3. ИЗВОД ИЗ ТЕКСТУАЛНОГ ДЕЛА КОНЦЕПТА ПЛАНА	страна 13.
2. ПЛАНСКИ ДЕО.....	страна 19.
2.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА.....	страна 19.
2.1.1. КОНЦЕПЦИЈА УРЕЂЕЊА ПРОСТОР.....	страна 19.
2.1.2. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ПРАВИЛА ЗА ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ	страна 22.
2.1.2.1. ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ ЈАВНЕ НАМЕНЕ	страна 22.
2.1.2.2. ОБЈЕКТИ И МРЕЖА САОБРАЋАЈНЕ И КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ	страна 36.
2.1.3. ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕН.....	страна 50.
2.1.4. ЗЕМЉИШТЕ ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА	страна 55.
2.1.5. ТАБЕЛА: БИЛАНС ПОВРШИНА	страна 56.
2.1.6. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ	страна 57.
2.1.6.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИ	страна 57.
2.1.6.2. ЗАШТИТА ЕВИДЕНТИРАНИХ И ЗАШТИЋЕНИХ ПРИРОДНИХ И НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА	страна 57.
2.1.6.3. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ДРУГИХ НЕСРЕЋА И ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ	страна 64.
2.1.6.4. МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ИЗГРАДЊЕ	страна 67.
2.1.6.5. МЕРЕ ПРИСТУПАЧНОСТИ ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ, ДЕЦИ И СТАРИМ ОСОБАМА	страна 68.
2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ОСТАЛИМ ПОВРШИНАМА.....	страна 69.

Општа правила грађења на осталим површинама	страна 69.
Посебна правила грађења на осталим површинама	страна 72.
2.2.1. СТАНОВАЊЕ	страна 72.
2.2.2. ПРИВРЕЂИВАЊЕ	страна 84.
2.2.3. УСЛУГЕ	страна 87.
2.2.4. ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ	страна 89.
2.3. СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА	страна 89.

ИЗДАВАЧ: Општинска управа општине Горњи Милановац,

Администрација: Одељење за скупштинске послове општинске управе општине Горњи Милановац, одговорни уредник Горица Петровић, начелник Општинске управе општине Г.Милановац.

Жиро рачун за претплату: Приходи општинских органа управе Горњи Милановац број 840-742351843-94

Службени гласник општине Горњи Милановац уписан је у Регистар јавних гласила

Решењем Министарства правде и локалне самоуправе број 651-01-255/2001-09